

Fylkesmannen i Oppland
Miljøvern avdelingen

Rapport nr 3/05

Forvaltningsplan for Fokstummyra naturreservat

Foto: Thor Østbye

Forvaltningsplan for Fokstumyra naturreservat	Rapportnr.: 3/04
	Dato: 07.03.05
Forfatter(e): Berit Fiksdahl og Kolbjørn Hoff	Faggruppe: Naturforvaltning
Prosjektansvarlig: Kolbjørn Hoff	Område: Fokstumyra, Dovre
Finansiering: Fylkesmannen i Oppland	Antall sider: 40
Emneord: Fugl, våtmark, Ramsar, forvaltning	ISSN-nummer: 0801-8367
<p>Sammendrag: Rapporten inneholder en beskrivelse av Fokstumyra naturreservat med bl.a. naturvernhistorie, kulturminer, kvartærgeologi, vegetasjon og fugleliv. Det er særlig lagt vekt på å dokumentere verneverdiene knyttet til de tre sistnevnte fagområder. Disse er også sentrale i verneformålet for naturreservatet. Deler av reservatet har status som Ramsarområde.</p> <p>Det er mange utfordringer i forvaltningen av Fokstumyra naturreservat. Reservatet ligger sentralt og lett tilgjengelig på Dovrefjell, E 6 går langs reservatgrensa, jernbanen krysser området, i reservatet er det 6 hytter/buer, reservatet grenser til Fokstugu gard og det har nærhet til store setergreider og flere reiselivsbedrifter. Verneverdiene og verneformålet skal sikres samtidig som området skal kunne brukes av tradisjonelle og nye brukerinteresser. I tillegg skal naturreservatet kunne utvikle seg til et utstillingsvindu for våtmark og våtmarksvern.</p> <p>Forvaltningsplanen drøfter og tar stilling til disse utfordringene sett i forhold til rammene for forvaltningen av området (verneformål og fredningsforskrift). På denne måten utdyper og konkretiserer forvaltningsplanen praktiseringen av regelverket for verneområdet.</p> <p>Sentralt i forvaltningen er ferdselsforbudet i perioden 1. mai – 1. august bortsett fra på en merket sti gjennom reservatet. Det vil bli gjennomført en streng dispensasjonspraksis for dette forbudet. Ferdsel og organisert virksomhet vil bli kanalisert til Fokstugu gard og den merkede stien i tillegg til andre mulige tilretteleggingspunkter. Organisert virksomhet trenger ingen spesiell tillatelse for bruk av stien, men utenfor stien må slik virksomhet ha tillatelse uavhengig av ferdselsforbudsperioden.</p> <p>I planen er det vist soner for totalt jaktforbud og naturlig bruksområde for de med hytter/buer i reservatet.</p> <p>Naturforholdene i reservatet må overvåkes og bruk og forvaltning må evalueres kontinuerlig.</p>	
Referanse: Fylkesmannen i Oppland, 2005. Forvaltningsplan for Fokstumyra naturreservat. Fylkesmannen i Oppland, miljøvern avdelingen, Rapp. nr. 3/05, 40 s. + vedlegg.	

Fokstumyra naturreservat

Forvaltningsplan

Forord

Fokstumyra naturreservat ble ved kronprinsregentens resolusjon av 3. mai 2002 utvidet og fikk samtidig ny fredningsforskrift. Den gamle delen av naturreservatet fikk status som Ramsarområde den 6. august 2002. De øvrige delene av reservatet vil også få en slik status.

Utvidelsen av naturreservatet og de forvaltningsmessige utfordringene for området gjør det nødvendig med en helhetlig gjennomgang av forvaltningen. Statusen som Ramsarområde krever også at det blir utarbeidet en forvaltningsplan for reservatet. En slik forvaltningsplan er hjemlet i fredningsforskriften § 7. Forvaltningsplanen skal være et verktøy for forvaltningsmyndigheten for verneområdet, annen offentlig forvaltning på ulike nivåer og brukere og interessenter som ønsker detaljert kunnskap og opplysninger om reservatet og forvaltningen av dette. De som ønsker enklere og mer kortfattet informasjon, henvises til informasjonshefter og plakater for reservatet.

Fylkesmannen i Oppland står som forvaltningsmyndighet for verneområdet og er ansvarlig for utarbeidningen av forvaltningsplanen. Dette arbeidet har skjedd i samarbeid med Dovre kommune, berørte grunneiere og andre interessegrupper og enkeltpersoner. Det formelle arbeidet med forvaltningsplanen begynte i november 2002 med et oppstartmøte der kommunen, grunneiere og de mest sentrale bruker-interessene var innbudt. Oppstarten av arbeidet ble samtidig annonsert i de lokale avisene med oppfordring til interesserte om å komme med innspill. Det ble etter dette avholdt flere møter med de enkelte parter bl.a. det lokale reiselivet. I forkant av høring ble det avholdt et avsluttende møte med de samme involverte som i oppstartmøtet. Det foreligger referater fra alle disse møtene. Gjennom dette arbeidet er det kommet mange nyttige innspill som preger både planens innhold og form.

Utkast til forvaltningsplan ble sendt på høring til berørte parter ved fylkesmannens brev av 3. februar 2004. Det har også vært en dialog med noen av partene etter høring. Det kom inn 10 uttalelser til planutkastet. Fylkesmannen har laget et sammendrag av de innkomne uttalelsene og gitt sine kommentarer til disse i et eget notat datert 28. februar 2005. Som en følge av dette er det gjort en rekke endringer i den endelige planen i forhold til planutkastet.

Berit Fiksdahl har vært engasjert av fylkesmannen for å arbeide med planen fram til lokal høring. Det er hun som har skrevet det meste av planen.

Fylkesmannen vil spesielt takke Dovre kommune, grunneierne og andre lokale parter for et konstruktivt samarbeid om forvaltningsplanen. Denne planen hadde ikke blitt det den nå er uten denne dialogen. Gjennom opprettelsen av et rådgivende utvalg for forvaltningen av Fokstumyra naturreservat ser fylkesmannen fram til et fortsatt godt samarbeid om den videre forvaltningen av Fokstumyra naturreservat.

Fylkesmannen vedtar med dette den foreliggende forvaltningsplanen for Fokstumyra naturreservat.

Lillehammer 7. mars 2005

Kristin Hille Valla

Steinar Fossum
Fung. avdelingsdirektør

Innhold

1. SAMMENDRAG	3
2. INNLEDNING	5
2.1. GENERELT.....	5
2.2. FORHOLDET TIL VERNEPLAN FOR DOVREFJELL.....	5
2.3. OM INNHOLDET.....	6
3. GENERELL BESKRIVELSE AV FOKSTUMYRA NATURRESERVAT	7
3.1. GENERELLE OPPLYSNINGER	7
3.2. BESKRIVELSE AV OMRÅDET	7
3.3. FOKSTUMYRA - EN VIKTIG DEL AV NORGES NATURVERN HISTORIE.	9
3.4. BERGGRUNNSGEOLOGI	10
3.5. KVARTÆRGEOLOGI	11
3.6. HYDROLOGI	12
3.7. KLIMA.....	12
3.8. VEGETASJON.....	13
3.9. FUGLE- OG DYRELIV	14
3.10. KULTURMINNER.....	17
4. MÅL, UTFORDRINGER OG STRATEGIER.....	18
4.1. MÅLSETTING MED FORVALTNINGSPLANEN	18
4.2. UTFORDRINGER	19
4.3. STRATEGIER.....	19
4.4. ØKONOMI.....	22
5. UTDYPING AV FREDNINGSFORSKRIFTEN - RETNINGSLINJER OG TILTAK	23
5.1. LANDBRUK	23
5.2. FERDSEL	24
5.3. JERNBANEN.....	25
5.4. EUROPAVEG 6.....	26
5.5. FISKE – FORURENSNING - GJENGROING	27
5.6. JAKT – FALLVILT	28
5.7. HYTTER	29
5.8. BÅTER.....	30
5.9. INFORMASJON – SKILTING OG NATURVEILEDNING	30
5.10 . ORGANISERT VIRKSOMHET	31
5.11. UNDERVISNING	32
5.12. FORVALTNINGSMYNDIGHET OG OPPSYN:	33
5.13. MILITÆR VIRKSOMHET, BEREDSKAP/UTRYKNINGER VED BRANN OG AMBULANSE	34
5.14. MOTORFERDSEL I UTMARK	34
6. SKJØTSEL, TILRETTELEGGING OG ANDRE TILTAK.....	36
7. LITTERATUR.....	38
8. VEDLEGG	40

1. SAMMENDRAG

Det er store men sårbare verneverdier knyttet til Fokstumyra naturreservat. Området har stor verdi som hekkeområde og raste- og hvileplass for trekkfugler med stor individtetthet og artsrikdom. Fokstumyra har en svært god hekkebestand av vade- og andefuglarter. Verneverdiene i området er også knyttet til myr- og våtmarksvegetasjon og kvartærgeologiske formelementer.

Fokstumyra er en viktig del av norsk naturvernhistorie som startet med den første plantefredningen i fjellstueutmålingene på Dovrefjell der 52 planter ble fredet allerede i 1905. Myra ble fredet i 1923 som det første *større området* med fredning i Norge. I 1969 fikk området status som naturreservat. Ved kronprinsregentens resolusjon av 3. mai 2002 ble Fokstumyra naturreservat utvidet og fikk samtidig en ny fredningsforskrift. Utvidelse og ny forskrift har sitt grunnlag i dokumenterte verneverdier og nye utfordringer knyttet til forvaltningen av området. I august 2002 fikk Fokstumyra status som Ramsarområde. Ved en feil var det formelt bare den gamle delen av reservatet som fikk denne statusen. Den utvidete delen av reservatet vil få en tilsvarende status ved neste revisjon av Ramsarlisten. Statusen som Ramsarområde krever spesialbehandling bl.a. i forhold til internasjonale krav om forvaltningsplaner.

Det er mange utfordringer i forvaltningen av Fokstumyra naturreservat. Reservatet ligger sentralt og lett tilgjengelig på Dovrefjell. Dovrefjell er og har i lang tid tilbake vært viktig både for primærnæring, ferdsel, friluftsliv og reiseliv. Reservatet ligger tett inn mot E6, jernbanen krysser gjennom reservatet, reservatet har flere hytter/buer, reservatet grenser til Fokstugu gard og har nærhet til flere store setergrender og flere reiselivsbedrifter langs E6 over Dovrefjell. Denne tradisjonelle bruken over lang tid kombinert med sentral lokalisering er både en styrke og gir utfordringer i forvaltningen. Dette gir gode muligheter for eksponering, men med fare for at området kan bli brukt på en måte som reduserer verneverdiene.

Gjennom forvaltningsplanen ønsker forvaltningsmyndigheten å finne gode løsninger for tradisjonell og ny bruk som er forenlig med verneformålet. Hovedprinsippet for forvaltningsplanen er utdyping og konkretisering av fredningsforskriften og forvaltningspraksis.

Fredningsforskriften for naturreservatet er generelt restriktiv og sammen med verneformålet setter disse rammene for forvaltningen av området. For Fokstumyra står perioden med ferdselsforbud i perioden 1.mai – 1.aug. sentralt for å ta vare på verneverdiene knyttet til hekkende og trekkende vannfugl. I utgangspunktet vil det ikke bli gitt dispensasjon fra dette forbudet. Ferdsel er imidlertid tillatt langs merket sti i reservatet også i ferdselsforbudstida.

Jernbanen går gjennom reservatet, og forvaltningsplanen legger opp til en fleksibel forvaltning i forhold til jernbaneverkets behov og jernbanens aktivitet.

Jakt på hjortevilt kan skje utenfor sone avmerket med jaktforbud i forvaltningsplanen. Tillatt jakt er i den delen av reservatet som ble lagt inn i verneområdet ved siste

---

utvidelse i 2002. Unntaket er arealet mellom jernbanen og den gamle reservatgrensa nord for Nysætervegen hvor det også er et totalt jaktforbud.

Forskriften har unntak for ferdselsforbudet i forbindelse med atkomst og bruk av hyttene/buene i reservatet. Forvaltningsplanen viser områder der slik ferdsel kan skje. Fredningsforskriften tillater vanlig vedlikehold av hyttene, men det vil normalt ikke bli gitt tillatelse til utvidelse eller standardheving. Hytteeierne vil i enkelte områder kunne få utvist ved til bruk på hyttene.

Forvaltningsmyndigheten ser positivt på bruken av reservatet i forbindelse med organisert virksomhet. Slik virksomhet må ha tillatelse til å drive aktivitet i reservatet også utenom ferdselsforbudstida. Organisert virksomhet knyttet til den merkede stien trenger ingen spesiell tillatelse.

Til naturreservater generelt er det knyttet vitenskapelige og pedagogiske formål og utfordringer. For Fokstumyra som ligger lett tilgjengelig og sentralt i forhold til viktige kommunikasjonsveger, er det naturlig å vektlegge disse utfordringene i forvaltningen av reservatet. Disse er knyttet til å åpne og eksponere reservatet som ”Utstillingsvindu Fokstumyra” og i overvåking av naturtilstanden. Det er viktig at det satses på Fokstumyra framover. Dette er et viktig ansikt for naturforvaltningen i Norge. Området bør derfor følges godt opp både når det gjelder tilrettelegging for bruk, der denne ikke er i konflikt med fredningsformålet, når det gjelder overvåking som viser den langsiktige utviklingen i forhold til verneverdiene og med en evaluering av forvaltningspraksis i forhold til verneformålet.

2. INNLEDNING

2.1. Generelt

Første vernevedtak for Fokstumyra ble gjort i 1923. Vedtaket var hjemlet i den første naturvernloven av 1910. Denne første fredningen er seinere revidert flere ganger, og Fokstumyra fikk status som naturreservat i 1969. Ved kronprinsregentens resolusjon av 3. mai 2002 (vedlegg 1) ble naturreservatet utvidet og fikk samtidig en ny fredningsforskrift. Utvidelse og ny forskrift har sitt grunnlag i dokumenterte verneverdier og nye utfordringer knyttet til forvaltningen av området.

På grunn av mindre feil i den nye forskriften ble denne justert ved vedtak av Direktoratet for naturforvaltning 20. februar 2004. Vedlegg 1 viser den endelige forskriften.

Den 6. august 2002 fikk naturreservatet status som Ramsarområde. Dette innebærer at området har internasjonal verneverdi og at forvaltningen er gjenstand for overnasjonal oppmerksomhet. Ved en feil er det formelt bare den gamle delen av reservatet som har Ramsarstatus. Det er tatt initiativ til at de øvrige delene av reservatet skal få samme status. Dette blir sett på som en formalitet.

Utvidelsen av naturreservatet, de forvaltningsmessige utfordringene for området og statusen som Ramsarområde krever at det blir utarbeidet en forvaltningsplan for reservatet. Dette er den første forvaltningsplanen for Fokstumyra naturreservat. Forvaltningsplanen bør revideres etter 10 år.

Hjemmel for å utarbeide en forvaltningsplan for Fokstumyra naturreservat finnes i fredningsforskriften § 7. I henhold til denne bestemmelsen kan det gjennomføres skjøtselstiltak for å fremme verneformålet, og det bør utarbeides forvaltningsplan som kan inneholde nærmere retningslinjer for skjøtselstiltakene.

Formålet med fredningen av Fokstumyra naturreservat er å bevare:

- *et stort og meget variert myr- og våtmarksområde med omkringliggende hei og skog, og med et meget rikt og variert fugleliv av særlig viktighet for hekkende og trekkende våtmarksfugl, samtidig som området har stor variasjon i myrtyper og myr- og våtmarksvegetasjon.*
- *et kvartærgeologisk meget viktig område med formelementer av stor betydning for forskning, undervisning og landskap*

Forvaltningen av naturreservatet skal kunne gi rom for bruk av området under den forutsetning at denne bruken ikke går på bekostning av verneformålet på kort og lang sikt, og samtidig holder seg innenfor fredningsforskriften. Målsettingen med forvaltningsplanen blir derfor å gi konkrete retningslinjer for en bruk som holder seg innenfor disse rammene.

2.2. Forholdet til verneplan for Dovrefjell

Vedtaket om revisjon av fredningen for Fokstumyra naturreservat skjedde samtidig med vedtaket om verneplan for Dovrefjell. Arbeidet med forvaltningsplanen for Fokstumyra er imidlertid skilt fra arbeidet med forvaltningsplanen for resten av verneområdene i Dovrefjell/Sunndalsfjella både i tid og ansvar for arbeidet.

Det har vært forvaltningsmessige utfordringer rundt Fokstumyra i lang tid. Planene om utvidelse av reservatet og endring i fredningsforskriften slik at de i større grad tar inn over seg dagens behov knyttet til ferdsel og organisert virksomhet, startet opp allerede i 1992, i forkant av nasjonalparkplanen. Verneprosessen for Fokstumyra ble imidlertid utsatt i påvente av en samordning med prosessen for Dovrefjellplanen. Det er behov for raskt å få på plass en forvaltningsplan for det ”nye” reservatet. Fokstumyra er dessuten et spesielt område i forhold til verneverdier og detaljert forvaltningsbehov og kan derfor ses forholdsvis uavhengig av forvaltningen av de øvrige verneområdene på Dovrefjell.

I august 2002 fikk Fokstumyra status som Ramsarområde, noe som krever spesialbehandling bl.a. i forhold til internasjonale krav om forvaltningsplaner. I den forbindelse er det avklart at fylkesmannen fortsatt skal sitte med forvaltningsmyndigheten for dette reservatet, og ikke Dovrefjellrådet og kommunene slik det som i en prøveordning er gjennomført for de andre verneområdene i Dovrefjellplanen.

Dette er bakgrunnen for at fylkesmannen i samråd med Direktoratet for naturforvaltning (DN) startet opp arbeidet med forvaltningsplanen for Fokstumyra rett etter fredningsvedtaket, før Dovrefjellrådet var i virksomhet og i forkant av det øvrige forvaltningsplanarbeidet i området.

2.3. Om innholdet

Beskrivelse av området er inndelt i to deler, der den første delen, kapittel 3, beskriver ulike natur- og kulturforhold i reservatet og er i stor grad et utdrag av materiale som er utarbeidet av Thor Østbye i forbindelse med tidligere oppdrag for Fylkesmannen i Oppland (Østbye, 1987). Den andre delen beskriver bruk og forvaltning av området. I kapittel 4 formuleres generelle problemstillinger, målsettinger, strategier, virkemidler og tiltak for at vernet av Fokstumyra skal bli vellykket både i forhold til verneformålene og brukerne av reservatet. Kapittel 5 er vurderings- og drøftingsdelen av forvaltningsplanen. Kapitlet beskriver bruk og tilstand i reservatet. Denne delen inneholder også en utdyping og nyansering av den nye fredningsforskriften der de ulike brukerinteressene blir vurdert i forhold til forskriften. Der det er mulig, forsøkes det å finne løsninger for brukerne innenfor rammen av verneformål og fredningsforskrift. En mindre del av planen, kapittel 6, berører mulige behov for fysiske skjøtselstiltak som har som formål å bevare dagens tilstand i reservatet.

3. GENERELL BESKRIVELSE AV FOKSTUMYRA NATURRESERVAT

3.1. Generelle opplysninger

Opplysninger om reservatet:

Verneform	Naturreservat
Verneår/dato (siste endring)	3. mai 2002 (Første vernevedtak for området ble gjort i 1923. Norges første større område som ble vernet)
Kommune	Dovre kommune (kommune nr. 0511)
Fylke	Oppland
Beliggenhet	Reservatet ligger på Dovrefjell i Dovre kommune helt nord i Oppland fylke. Reservatet ligger mellom Dombås og Hjerkin, og grenser i sør mot E6.
Generell beskrivelse	Området er kjent som et rikt myr- og våtmarksområde med svært rikt fugleliv med 148 registrerte arter, hvorav 76 er registrert hekkende. Området er også et kvartærgeologisk interessant område. Området utgjør en viktig del av norsk vernehistorie.
Topografisk kartblad	Hjerkin 1519 III og Dombås 1419 II
Økonomisk kartblad	Fokstugu BV 096, Nysætre BV 097, Stakstoe BU 096
UTM-angivelse	32VNP150880
Areal (land/vann)	ca 18 150 daa (i forskriften oppgitt ca. 18 000 daa)
Moh.	ca 940 – 960 moh.
Berørte eiendommer (grunneiere)	Fokstua utmål/Statens private (gnr/bnr 2/1) Jernbaneverket (gnr/bnr 2/2) Fokstugu gard (gnr/bnr 2/3) Dovrefjell statsallmenning (gnr/bnr 87/1) Joramo bygdeallmenning (gnr/bnr 93/1)

3.2. Beskrivelse av området

Fokstumyra ligger helt nord i Oppland, i Dovre kommune, ca 10 km nordøst for Dombås, langs og nord for E6 i retning Hjerkin (fig. 1). Fokstumyra ligger i lavalpin region ca. 940-960 moh. Fokstumyra ligger i bunnen av en vid dalformasjon mellom Dombås og Hjerkin. Myra utgjør en viktig visuell del av det storslagne og storskala landskapsrommet som vi oppfatter som "Dovrefjell" når vi kommer med bil mellom Dombås og Hjerkin eller til fots langs pilegrimsleden mellom Dovre og Hjerkin. I sør stiger landskapet fra myrkomplekset bratt opp mot Blåhøin og Gråhø (1300-1600 moh.), mens slake rander og fjellier dominerer mot nord. Bak og i nord troner Snøhettamassivet med sin karakteristiske silhuett av fjelltopper høyere enn 2000 moh. Vannskillet ligger helt vest i reservatet, og det aller meste av vannet i myra drenerer nordøstover i Foksåa og Løken som fortsetter som en del av Folla- og Glomma-vassdraget. Karakteristisk for Fokstumyra er store, flate, sammenhengende myrareal i mosaikk med lave bjørkekoller og delvis bjørkeklede lav- og lyngheier, mindre sumpskog, elver, bekker, tjern og tette vierkratt. Det kan være vanskelig å ta seg fram og få oversikten når man oppholder seg ute på myra med våte sumper, blauthøl, små myrtjern, høge vierkjerr og småbekker som snor seg fram i det flate terrenget. Fjellbjørkeskogen går mot Dombås gradvis over i furuskog.

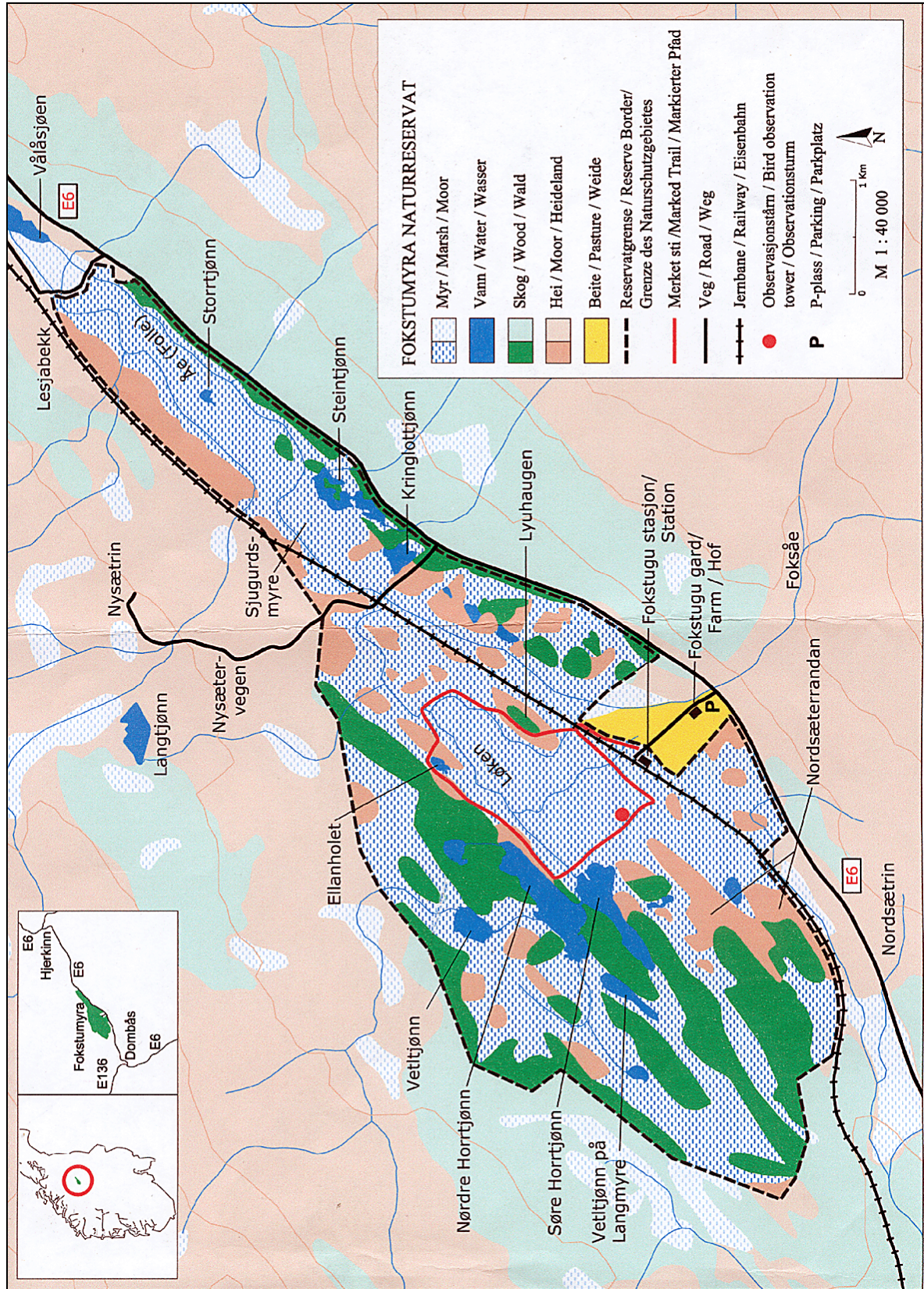

Fig. 1. Fokstumyra naturreservat, grenser og lokalisering.

Mellom områdets yttergrense i sørvest og Horrtjønn skifter terrenget mellom sørvestgående åpne myrer og delvis skogkledte morenerygger. Nordsæterranda er en del av de interessante og verdifulle kvartærgeologiske formasjonene (drumlinene) i området.

Menneskelige inngrep har vært med på å sette sitt preg på deler av området. Midt gjennom Fokstumyra går Dovrebanen som ble bygget i 1916-17. I sør-sørvest ligger Fokstua stasjon, og ca. 700 m sør for denne ligger Fokstugu gard. Garden har utleie av rom i de gamle husene. Garden har ca. 300 vinterfora sauer som vesentlig beiter i fjellområdene sør for E6. Arealene mellom garden og stasjonen er oppdyrket og brukes til grasproduksjon. Dette området ligger utenfor reservatet. E6 mellom Dombås og Hjerkinsk utgjør sørgrensen for reservatet i store deler av lengderetningen. To seterveger krysser myra i nordøst, Nysætervegen ved Kringlottjønn og Lesjabekkevegen som utgjør grensa for verneområdet i øst mot Vålåsjøen. Det finnes 5 hytter/buer i den utvidete og nordvestre delen av reservatet ved Horrtjønnin. Ellers er det spredt hyttebebyggelse sør for E6 utenfor reservatet.

3.3. Fokstumyra - en viktig del av Norges naturvernhistorie.

Dovrefjell har til alle tider vært viktig for ferdselen mellom sør og nord og øst og vest. Opprinnelsen til Fokstugu gard er et av "sælehusene" som ble bygd av kong Eystein på 1100-tallet for å sikre husly for reisende over Dovrefjell, og som seinere ble fjellstue og skysstasjon med fast bosetning fra 1647.

Den store ferdselen førte til at Fokstumyra tidlig ble oppdaget av fugleinteresserte. De første kjente publiserte iakttagelsene om Fokstumyras ornitologi stammer fra den svenske naturforskeren Sven Nilsson allerede i 1816 (Kværne 1977). Siden har mange forskere besøkt og undersøkt myra som: L. M. Esmarck og H. H. Rasch i 1830-årene, J. B. Barth rundt 1850, R. Collett, E. A. T. Landmark og L. A. Thome fra 1870-årene til århundreskiftet, H. T. L. Schaanning mellom 1893 og 1917 og fra ca. 1930 F. Pitt, H. L. Løvenskiold, Y. Hagen, E. K. Barth, J. Wightman og M. Kværne (Østbye 2003). J. B. Barth beskrev et opphold på Fokstumyra i 1847 i boka "Den Norske Natur, 1856". Han skrev "Ti den behøver ikke at frygte for, ... at nogensinde Larmen af en hurtigrullende Dampvogn skal forstyrre dens vante Ro og bortskrække de levende Væsener, hvis Forsøgelse er den anbetret". Men framtida ble nok annerledes enn Barth så for seg i 1847!

Allerede i 1905, før Norge hadde naturvernlovgivning, ble 52 plantearter fredet ved en kongelig forordning i de 4 fjellstueutmålingene på Dovrefjell som også omfatter deler av Fokstumyra. Fredningen var den direkte foranledningen til Norges første naturvernlov som ble vedtatt i 1910. Med hjemmel i denne loven ble de samme 52 plantearter fredet i det samme området i 1911, som den første naturfredningen i Norge. Denne plantefredningen gjelder fortsatt i de gamle fjellstueutmålingene som Fokstumyra naturreservat er en del av.

Eldre tiders fugleforskere hadde en annen atferd enn det vi forventer i dag. Den gang var det viktig å sikre seg eksemplarer både av fugler, fjær og egg for museer og private samlinger. Både byggingen av Dovrebanen og atferden til de fugleinteresserte besøkende ble etterhvert en stor belastning for fuglelivet på myra. Dette førte til at myra ble fredet i 1923 i medhold av den første lov om naturfredning av 1910, som det første *større området* med fredning i Norge. Denne fredningen forbød all jakt og fangst og borttaking av fugleegg innenfor fredningsområdet. Seinere er frednings-

bestemmelsene endret flere ganger. I 1959 ble fredningen utvidet til også å gjelde pattedyr, og det ble forbudt å forstyrre dyrehi og fuglereir. Samtidig ble ferdselsforbud innført i tida 15. april - 8. juli (Kværne 1977). I 1962 ble fredningen endret til å omfatte selve myra og ikke bare fredning av dyre- og fuglelivet. I tillegg ble det innført forbud mot enkelte tekniske inngrep. Ved en kongelig resolusjon av 23. mai 1969 fikk området status som naturreservat som innebærer en fullstendig biotopfredning med forbud mot alle inngrep og fredning av vegetasjon i tillegg til pattedyr og fugler. Datoer for ferdselsforbudet har endret seg flere ganger og har vært 1. mai – 8. juli siden siste endring i 1970. Samtidig med at ferdselsforbudet ble innført, ble det opparbeidet en sti i reservatet der det var lov å ferdes også i ferdselsforbudstida.

Fokstumyra naturreservat ble ved kronprinsregentens resolusjon av 3. mai 2002 vedtatt utvidet som en del av det store sammenhengende verneområdet som skulle binde sammen verneområdene i Dovrefjell-Sunndalsfjella og Rondane. Det ble samtidig vedtatt ny forskrift for det utvidete verneområdet.

Fokstumyra naturreservat ble i 2002 utnevnt som Ramsarområde. Dette er internasjonalt viktige våtmarksområder der fuglelivet som indikator for våtmarksverdier er viktigst. I tillegg legger Ramsarkonvensjonen vekt på å fokusere på myr og myrenes funksjon i vannhusholdningen og som flomdempere. Statusen som Ramsarområde innebærer ingen endring av fredningsforskriften, men medfører økt internasjonal oppmerksomhet rundt forvaltningen av området. Med en slik status blir ikke forvaltningsmyndigheten for området delegert til kommunen.

Mange personer har vært sterkt engasjert i vernet av Fokstumyra gjennom årene. Blant disse kan nevnes: N. Wille arbeidet for den første plantefredningen i 1905. Mathis Kværne var naturfotograf og forfatter og har skrevet flere bøker og laget film om Fokstumyra og Dovrefjell. Kristen Krogh var Statens naturverninspektør i tida 1960-1977 og var sentral i forvaltningen av Fokstumyra naturreservat. Thor Østbye har i en årrekke siden 1986 vært engasjert av Fylkesmannen i Oppland for å registrere biologiske verdier på Fokstumyra og omliggende myrarealer. Det er i den forbindelse utarbeidet en rekke rapporter (Østbye 1987, 1988, 1989, 1990, 2002). Fra disse siste er mye av de naturfaglige opplysninger til denne forvaltningsplanen hentet.

Følgende har fram til i dag hatt oppsyn på Fokstumyra: Harald Engebretsen (ca.1959-1969), Rolf Sønstebø (1969-1990) og Laurits Sønstebø (1990 – forts.).

3.4. Berggrunnsgeologi

Fokstumyra ligger i Trondhjemsfeltet som strekker seg fra Nord-Gudbrandsdalen til inn i Nord-Trøndelag. Berggrunnen i området består av trondhjemit, en sur bergart bestående overveiende av granitt. Bergarten er nesten hvit og består av plagioklasfeltspat og kvarts med litt glimmer (Selmer-Olsen 1976). Forvittringsgraden er liten og næringsinnholdet er svært lavt, noe som gir næringsfattig jordsmonn. Trondhjemitområdet strekker seg som en smal tunge fra Dombås over Fokstua til Vålåsjøen. Herfra strekker en tunge av basiske bergarter seg, vesentlig gabbro, videre mot Hjerkin. Rundt Fokstumyra dominerer kambrosiluriske bergarter med fyllit og glimmerskifer. Disse bergartene er lett forvitterlige og gir et næringsrikt jordsmonn som setter sitt preg på vegetasjonen i deler av reservatet (Norges Geologiske undersøkelser 1984, Selmer-Olsen 1976).

3.5. Kwartærgeologi

Et av verneformålene ved Fokstumyra er de mange klassiske og karakteristiske drumlinene i området. I DN-rapport (Sørbel m.fl. 1988) er området lagt i prioritetsgruppe I som karakteriseres som ”meget interessante områder eller svært velutviklede enkeltformer med stor regional betydning som ikke kan erstattes av andre alternativer”. Slike områder betraktes som nasjonalt verneverdige områder.

Fokstumyra er dekket av bunnmorene fra en brestrøm som beveget seg i retning nordøst og som fikk tilførsel fra et høyt akkumulasjonsområde over Jotunheimen. Mange store og velutformede drumliner og ulike typer overgangsformer mellom drumliner og ”fluted surface” finnes i området, spesielt i sørvest. Disse er retningsbestemt i SV-NØ (Sollid og Sørbel 1981). Drumliner er bunnmorener i strømlinjeformede rygger langsetter isens bevegelsesretning. Disse opptrer i flatt terreng, gjerne mange sammen og er ofte dannet på eller i le av oppstikkende fjellknauser. ”Fluted surface” blir bl.a. dannet i løs morene og overflaten kjennetegnes på en rillet struktur, vanligvis ikke høyere enn 3-4 m (Selmer-Olsen 1977). Området med drumliner vest for Fokstua stasjon er helt spesielt i Sør-Norge, og enkelte av drumlinene er meget velformede, som Nordsæterranda i sørvest. Disse kan stå som typeeksempler på drumliner. Dessuten er de kvartære formene viktige i regional sammenheng fordi de klart og tydelig viser en isbevegelsesretning med utgangspunkt i Jotunheimområdet (Universitetet i Oslo, Geografisk institutt, Sollid og Sørbel 1981). Fig 2 viser de kvartærgeologiske formelementene innenfor Fokstumyra naturreservat.

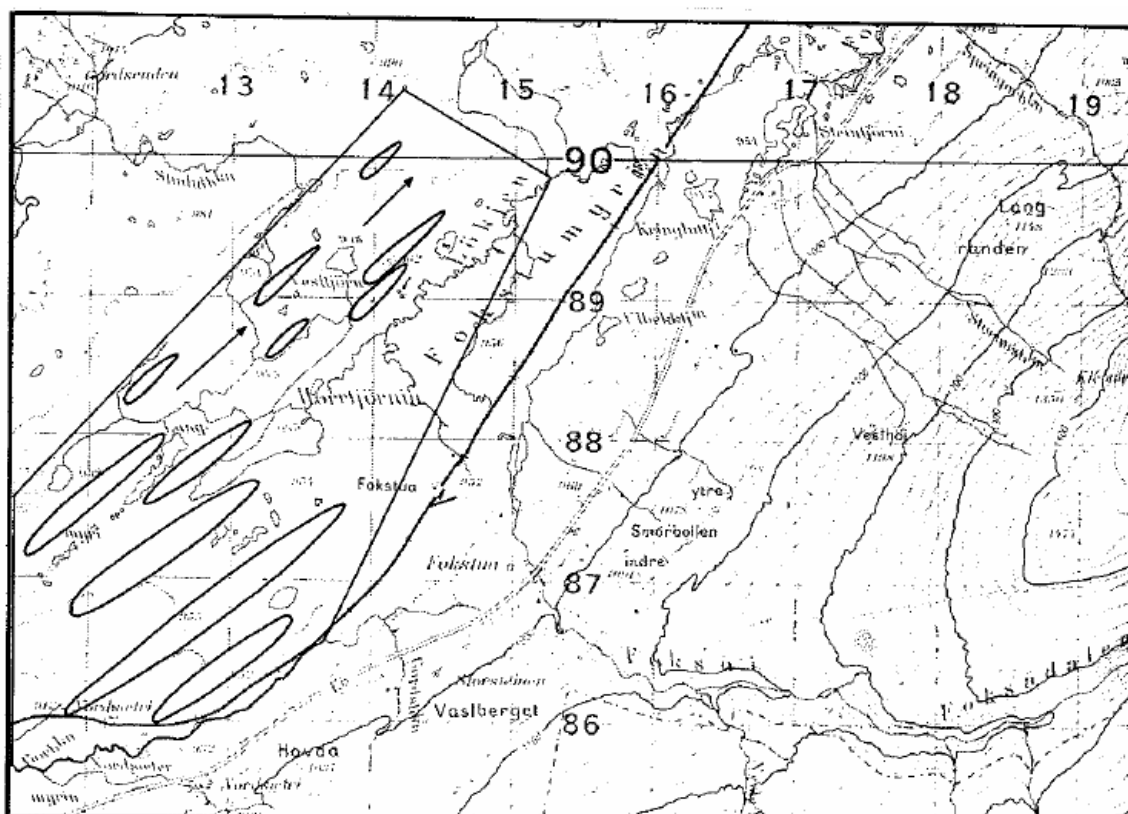

Fig. 2. Drumliner og flutings ved Fokstumyra (målestokk 1:50 000) (Sørbel m.fl. 1988)

3.6. Hydrologi

Fokstumyras nedbørfelt strekker seg 5-6 km inn på fjellet i nord og sør og er på ca. 124 km². Foksåe, som renner inn fra sør ved Fokstugu gard, og mange store og små bekker står for vanntilførselen til området. Fra Fokstumyra drenerer vannet i to retninger, mot sørvest og mot nordøst. Dette skyldes et vannskille som følger en linje fra Fokstugu gard over Bonkalhaugen og videre langs Langmyras høyeste punkt i sørvest. Bare en liten del av områdeavrenningen skjer mot sørvest. Hoveddreneringen skjer i retning nordøst gjennom Løken, Foksåe og Veslåe til Vålåsjøen og blir en del av Follavassdraget. Løken utløper fra S. Horrtjern og renner sammen med Foksåe ved Nysæterbrua. Veslåe kommer inn i området fra nord ca. 1,5 km nordøst for Nysætervegen. Disse elvene/bekkene fanger opp utløpsbekkene fra større tjern som Langtjønn, Vesletjønn, Horrtjønnin, Ellanholet, Ullbekktjønnin, Kringluttjønn, Steintjønn og Stortjønn. Elvene/bekkene varierer både i størrelse og vannføringshastighet, fra små vannsig til elvestrekninger med bredde 4-5 m, som Foksåe nord for Nysætervegen. Øvre deler av Foksåe, mellom Nysætervegen og E6 har hurtigrennende partier, mens både Løken, Nysæterbekken og Folle flyter stille og meandrerer i landskapet.

Størst vannføring har området under vårfloppen, men den varierer svært og raskt med nedbøren i området til en hver tid. Under vårfloppen er det ikke uvanlig at det meste av myrområdene er oversvømt og Fokstumyra tar mer form av en innsjø.

3.7. Klima

Værdata er hentet fra Fokstua værstasjon som ligger på Fokstugu gard ca. 970 moh. Klimaet er utpreget kontinentalt med svært lite nedbør. Hele Dovrefjellområdet har god skjerming til alle kanter og er det fjellområdet i landet med minst nedbør, ned mot 400 mm i året mange steder. Minst nedbør faller i april med ca. 15 mm nedbør i gjennomsnitt og mest i juli med ca. 70 mm. (Nordli 2000). Temperaturene svinger mellom -8 og +10 grader i gjennomsnitt. Gjennomsnittlig temperatur for juli er ca. 10 grader, men det kan være gode sommertemperaturer på mer enn 20 grader midt på dagen på varme sommerdager.

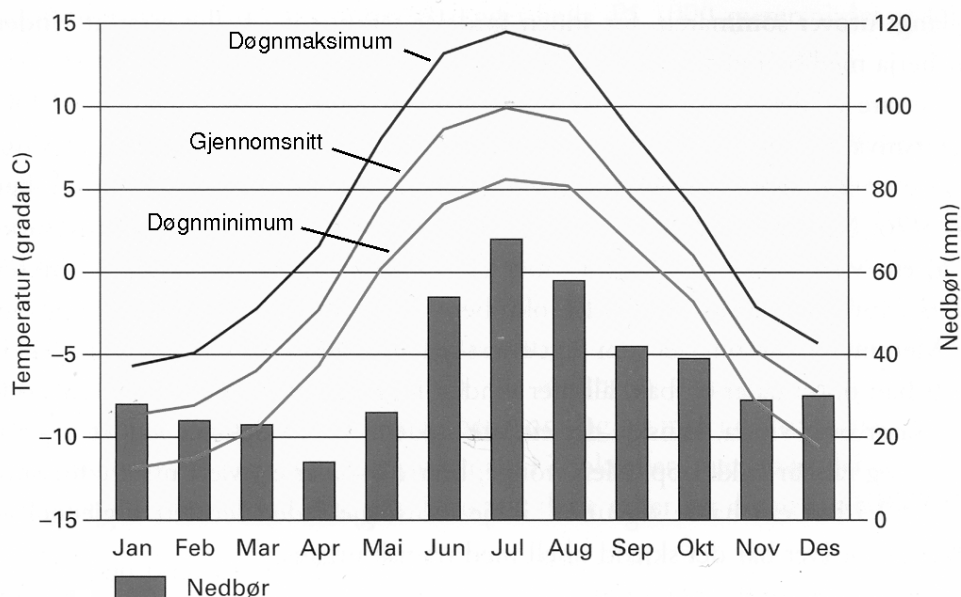

Fig. 3. Nedbørs- og temperaturforhold på Fokstugu (Nordli 2000)

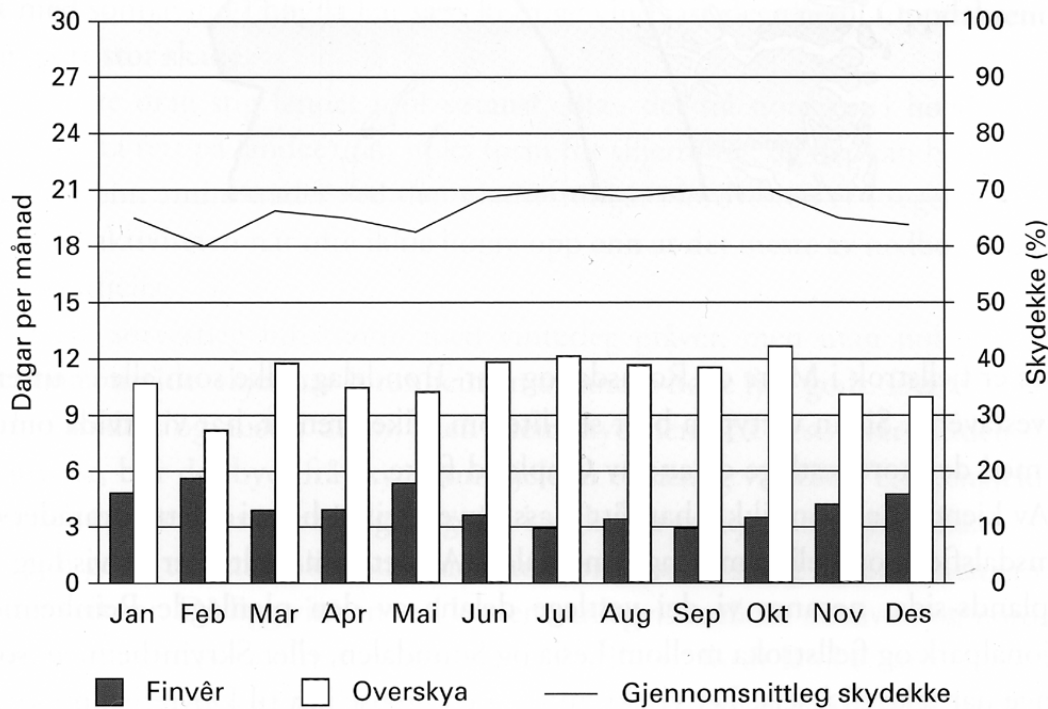

Fig. 4. Værforhold på Fokstugu, 1969-99. (Nordli 2000)

3.8. Vegetasjon

Området ligger i lavalpin sone ca. 950 moh. på grensen mellom nordlig boreal sone, forfjellsregionen, og alpin sone, fjellregionen (Abrahamsen m. fl. 1977). Landskapet karakteriseres med store, åpne, til dels næringsrike myrer, vierkratt med stedvis stor dekning, lav- og lyngheier og fattig til middels rike fjellbjørkeskoger som mot Dombås gradvis går over i furuskog.

Pollenanalyser har belyst hovedtrekkene av vegetasjonsutviklingen på Dovrefjell fra siste istid til i dag (Owren 1984). Etter isens tilbaketrekning innvandret først dvergbjørk og deretter bjørk landskapet. Seinere har klima med temperatur og nedbør variert svært. I en lang periode på kanskje 3000 år, fra ca. 8000 år før vår tid, var det en varmere og periodevis fuktigere periode der furuskogen vokste stor og kraftig på Fokstumyra og Dovrefjell. I dag dominerer fjellbjørkeskogen fullstendig skoglandskapet mellom Fokstua og Hjerkin, men så sent som i 1840-årene var furu et nokså vanlig tre i samme område (Nordhagen 1923). Klimaforholdene og bruken av fjellet ser en godt på vegetasjonen på Fokstumyra også i dag. De siste 50 årene er bruken av fjellet endret, setring har opphørt og med den har beitedyrenes bruk av fjellet endret seg. I dag er det lite storfe, hest og geit på utmarksbeite som nesten helt er overtatt av sau. Sammen med registrert klimaendring med temperaturøkning, økt gjødsling gjennom luftspredt forurensning av nitrogenoksider fører dette til økt gjengroing i fjellområdene generelt. Skoggrensen stiger og tidligere snaue områder er i ferd med å gro igjen. Det er ikke gjort systematiske registreringer av disse forholdene på Fokstumyra, men den generelle utviklingen gjelder også her.

Dovrefjell/Sundalsfjella og nordre deler av Rondane er kjent for sin rike og særegne flora. Deler av Fokstumyra naturreservat ligger i Fokstua utmål som er én av de 4 fjellstueutmålingene på Dovrefjell der 52 planter ble fredet allerede i 1905. Verdiene knyttet til vegetasjonen gjenspeiles også i verneformålet for reservatet som særlig trekker fram stor variasjon i myrtyper og stor variasjon i myr og våtmarksvegetasjon.

Østbye har utarbeidet vegetasjonskart for det området som utgjør Fokstumyra naturreservat etter utvidelsen i 2002 (Østbye 1986). Også vegetasjonskartet viser klart verdiene knyttet til floraen i myr og våtmarker. I vedlegg 9 er det en floraliste for Fokstumyra som er basert på funn fra flere botanikere.

Myrene i reservatet er jordvannspåvirket og har vegetasjon med større krav til næring enn nedbørsmyrer, som ikke finnes registrert innenfor reservatet. Flatmyr og bakkemyr er det vanlige. I flatmyr står vannet oftest stille, mens i bakkemyr siger grunnvannet gjennom myra. Vegetasjonskartet viser at det er store forekomster av næringsrike myrer i reservatet, slik som mellommyr, rikmyr og ekstremrik myr.

Også næringsrike sumpskoger forekommer flere steder, både sørvest for Horrtjønnin og nord for Kringlottjønn. Både de rike sumpskogene, de tette frodige vierområdene med høgstaudebunn og de rike myrene har næringskrevende plantearter og større artsmangfold enn områder med lavere næringstilgang.

Moreneryggene med fjellbjørkeskog og lav-/lyngheier, som ligger mellom myrene er mer næringsfattige enn omkransende myrer. Vest i reservatet mot Horrtjønnin veksler terrenget mellom sørvestgående åpne myrer og tørre morenerygger. De to sørligste store moreneryggene, Nordsæterranda, ligger ut mot Fokstumyras sentrale åpne myrflater. Områder med mosaikk av fjellbjørkeskog og åpen hei finnes i områdene vest og øst for Fokstugu gard.

Mellom Løken og jernbanelinja ligger Fokstumyras karakteristiske store og flate myrkompleks med våtere partier bevokst med starr og annen myrvegetasjon, og tørrere utforminger med sterk vierdominans som ved Fokstua stasjon og langs et avsnørt bekkeløp som krysser myra ved Lyuhaugen. Vierkrattene kan nå en høyde på over 3 m og ha innslag av enkelte bjørketrær. Foruten Lyuhaugen bryter bare enkelte mindre fastmarkskoller myrflata i nordøst.

Landskapet østover mot Nysætervegen preges av mosaikkstruktur med variasjon av næringsfattige lavheier og glissen fjellbjørkeskog på moreneryggene, rikere myrtyper og mindre tjern i terrengforsenkningene. Langs Foksåe vokser høye og tette vierkratt. Både Folle og Nysæterbekken omkranses av tette vierkratt på strekningen mellom Nysætervegen og Lesjabekk. Myrene her har dominans av storstarr og er stedvis tuete og bløte. En større sumpskog omkranser et gammelt elveløp ved Steintjønn, mens i området nord for Veslåe stykkes lav og lyngheier opp av små myrer og sumpskoger.

3.9. Fugle- og dyreliv

Fokstumyra ble tidlig et viktig område for fugleinteresserte, og det foreligger mange publikasjoner om observasjoner gjennom snart 200 år. Både individtetthet og artsmangfold er svært høyt, og av 148 observerte arter er 76 registrert som hekkefugler, av disse er 32 arter vannfugl (Østbye 2003). Som hekkeområde har Fokstumyra en

sammensetning av arter som er typisk for rike fjellmyrer i Norge. Fokstumyras beliggenhet, særegne myrutforminger med en mosaikk av forskjellige naturtyper gir hekkebiotoper og livsbetingelser for spesielle og mer vanlige fjellfugler. Som trekklokalitet har den også en funksjon for fugler som hekker høyere til fjells, som bergand, havelle, sjøorre og svartand.

Systematiske registreringer som ble utført av Østbye i perioden 1986-1989 og 2002, bekrefter Fokstumyras viktige betydning som hekkebiotop for en rekke arter, både typiske og sjeldne for øvre bjørkeregionen i Oppland. Området inneholder vegetasjonstyper/biotoper med svært høy tetthet av spurvefugl og stor variasjon av våtmarksarter. Området har en stor tetthet av vannfugl og de aller fleste ender og vadere med tilhold i denne høydesonen er funnet hekkende på Fokstumyra. Sammenliknet med andre større våtmarkskompleks som ligger i samme høgderegion i Oppland, har Fokstumyra et høgt antall registrerte fuglearter og mange av artene opptrer med høye tettheter.

Vanlige hekkefugler tilknyttet vann er krikand, stokkand, brunnakke, toppand, svømmesnipe og strandsnipe. Stjertanda hekker fåtallig og storlom har tilhold i området. Storlom er en hensynskrevende art, som svært lett forstyrres under hekkingen. Bl.a. har hensynet til denne arten vært styrende for den strenge håndhevingen av ferdselsforbudet i hekketida. Knekkand, skjeand, bergand og siland kan sporadisk hekke på myra.

På de store, åpne og delvis fuktige myrflatene hekker trane med 2-4 par. Enkeltbekkasin, rødstilk, grønnstilk, heipiplerke og sivspurv er vanlige, mens vipebestanden svinger mye fra år til år. Brushanen har fast spillplass like ved stien ved S. Horrtjønn, men spiller også tidvis på andre større myrer. Gluttsnipe finnes på mindre myrer.

Spurvefuglfaunaen har en sammensetning som i grove trekk er karakteristisk for ulike habitat i østnorsk subalpin sone med løvsanger og bjørkefink som dominerer i bjørkeskog og sivspurv, løvsanger og blåstrupe i kantområder og krattsamfunn. Også rødstjert, steinskvett, såerle, buskskvett og møller finnes vanlig innenfor reservatet. I myr med høyt tettvoksende vierkratt med enkelte bjørketrær, hekker myrhauken med 1-6 par og jordugle med 0-20 par avhengig av smågnagerbestanden. I området finnes også dvergfalk og tårnfalk.

Det er registrert til dels store variasjoner i bestandene av vannfugl gjennom Fokstumyras kjente ornitologiske historie (Østbye 1989):

- Skogsnipa forsvant som hekkefugl allerede i første halvdel av 1800-tallet, trolig pga. barskogens tilbakegang.
- Myrsnipe opptrådte vanlig rundt 1850, men forsvant og ble ikke observert igjen før etter 1960.
- Fjellmyrløperen som i dag er svært sjelden (rødlistet), var tallrik på Fokstumyra tidlig på 1800-tallet, men ble redusert sterkt til siste hekkefunn ble gjort i 1907. Ornitologenes hensynsløse samleadfærd og drenering av myra i forbindelse med anlegg av Dovrebanen antas å være årsak til tilbakegangen. Arten ble igjen registrert i 1970, og er siden observert sporadisk, bl.a. én hekking.
- Brushanen ble først registrert i tidsrommet 1871-1897. Den ble igjen registrert fra 1958 og er nå en vanlig og karakteristisk hekkefugl for Fokstumyra med sitt særegne spill. De siste åra har imidlertid bestanden på nytt hatt en tilbakegang.

- Dobbeltbekkasinen, som også er på rødlista som hensynskrevende, forsvant fra Fokstumyra i forbindelse med anleggelsen av Dovrebanen som ødela artens spill- og hekkeplasser. Arten er sporadisk observert siden 1950-åra.
- Storspove, småspove og vipe er forholdsvis nye rugefugler i området.
- Bestanden av måkefugler har økt gradvis de siste 10-åra. Spesielt har etableringen av flere hettemåkekolonier fra ca 1990 vært merkbar.

Flere av artene som hekker, trekker eller observeres tilfeldig på Fokstumyra er tatt med i lista over nasjonalt truede arter, "Rødlista" (DN 1999). Flere arter som hekker regelmessig i Fokstumyra i dag og arter som en er usikker på om hekker i reservatet er tatt med i lista nedenfor:

Direkte truet (E): sørlig gulerle

Sjelden (R): myrhauk, skjeand og stjertand

Hensynskrevende arter (DC): storlom, dobbeltbekkasin, fjellmyrløper og dvergspett

Bør overvåkes (DM): trane, bergand, svartand, sjøorre og havelle

Ut over dette er det flere arter som *har* hekket for lenge siden eller jevnlig observeres på Fokstumyra som er med i rødlista. (Østbye 1989). Se vedlegg 8. Bl.a. har den direkte truede arten dverggås hekket i området i årene 1962-63.

Tidligere hadde villreinen et trekk over Fokstumyra på vegen mellom de frodige sommerbeitene i nord og vest og de snøfattige vinterbeitene i øst og sør. Jevnlig trekker også i dag villreinflokker ned i bjørkeskogen nordfra og inn i naturreservatet. Også sørfra trekker villreinen, men stopper normalt før den kommer ned til E6. Fortsatt kan en i blant se villrein nærme seg jernbanen og E6 i et forsøk på å trekke over. Men trafikk og forstyrrelse ved passering av E6 og jernbanen er blitt effektive hindre for dette trekket.

Fokstumyra er et viktig beiteområde for elgen. Elgtrekk krysser E6 øst i reservatet. Elgen er en viktig opplevelsesressurs for Fokstumyra, og bør som det ha særlig oppmerksomhet, selv om det er en art med god bestand og slik sett ikke er sårbar. Også rådyr er vanlig i området og hjort finnes. I 1991 ble det for første gang i nyere tid observert bever i Folle/Løken. I dag finnes en liten, men fast bestand av bever. På slutten av 1980-tallet ble en oter sett i S. Horrtjønn. Jerv krysser og streifer regelmessig i og gjennom reservatet. Også ulvespor er sett i reservatet. Mink finnes i reservatet og oppfattes som et problem ved at den spiser fugleegg og -unger i tillegg til fisk.

I vannene/tjernene og åene i reservatet er det bestander av harr, ørret, steinulke og ørekyte. Vannene har generelt lav fiskebestand, men fisken har brukbar størrelse. Det settes hvert år ut fisk og det prøvofiskes i vannene. Man mener at fiskebestanden er blitt noe redusert de siste åra. Årsaken kan være etablering av ørekyte og gjengroing av mindre bekker og derved dårligere forhold for gyting og fiskeyngel. Det har vært drevet rusefangst på ørekyte for å prøve å holde bestanden av denne nede. Utfisking av ørekyte drives utenfor reservatet i dag, men kan også være aktuelt innenfor reservatet. Enkelte av vannene er så grunne at fisk ikke overlever vinteren der.

3.10. Kulturminner

Fokstua stasjon ligger i sin helhet innenfor naturreservatet. Stasjonen med omkringliggende anlegg ble fredet etter kulturminneloven i 1999. Stasjonen sto ferdig i 1921 og arkitekt var Erik Glosimodt. Han vant arkitektkonkurransen som ble utlyst i 1912, for alle stasjonsbygningene mellom Dombås og Drivstua. Fredningen omfatter godshuset og stasjonsbygningen, restene av stasjonshagen og den hellelagte perrongen. Det anbefales at også de karakteristiske snøskjermene blir vedlikeholdt med respekt for fredningsobjektet. Videre anbefales at det blir utviklet nye kjøreledningsmaster av tre for bruk på høgfjellet (Jernbaneverket 2001).

På økonomisk kartverk er det ikke avmerket ytterligere kulturminner innenfor reservatet, men det skal være fangstgraver for rein langs Nordseterrandan. Disse er ikke avmerket på kartet. Sør for E6 ligger et av Nord-Europas største fangstanlegg for villrein. Anlegget består av utallige fangstgraver som strekker seg i et band sør for og parallelt med E6 fra Hundyrju/Hjellesæter til Kongsvoll.

Innenfor reservatet er det 5 buer/hytter som alle antas å ha sin opprinnelse som "måsåbuer". Dette er buer som ble benyttet under sanking av lav ("måså") som dyrefor (tilleggsfor om vinteren). Buene er trolig oppført på begynnelsen av 1900-tallet. Bl.a. er bua ved Storsteinranden ved Horrtjønna oppført i 1928. I dag framstår to av buene (tilhørende Domaas, "Horrtjønnebue", og Berg m.fl., "Gardbue") som tilnærmet opprinnelige i utseende. Disse har en kulturhistorisk verdi.

4. MÅL, UTFORDRINGER OG STRATEGIER

4.1. Målsetting med forvaltningsplanen

Vern av spesielle naturområder foregår i all hovedsak med hjemmel i Lov om naturvern av 19. juni 1970 (Naturvernloven). Det er gjennom flere stortingsmeldinger fastslått at slikt områdevern fortsatt skal være en bærebjelke i arbeidet med å sikre det biologiske mangfoldet i Norge som en del av vår naturarv.

Målet med forvaltningen av Fokstumyra naturreservat er å oppfylle og sikre vernets intensjon og formål. Vernets intensjon finner vi i naturvernloven, diverse stortingsmeldinger og i verneforslaget for Fokstumyra.

I Naturvernloven er det beskrevet flere ulike vernekategorier hvorav naturreservater er den strengeste formen for områdevern. Formålet med å opprette et naturreservat er knyttet til rene naturfaglige forhold der bevaring av helhetlige økosystemer står sentralt. Naturreservatene omfatter i hovedsak uberørt eller tilnærmet uberørt natur eller utgjør en spesiell naturtype og har særskilt vitenskapelig eller pedagogisk betydning eller skiller seg ut ved sin egenart. I et naturreservat vil det være knyttet strenge restriksjoner til bruk som påvirker naturverdiene, og som fører til uønskede endringer i vegetasjon, dyreliv og landskap. Av dette følger at restriksjonsnivået i reservatet må tilpasses verneformålet.

En forvaltningsplan for Fokstumyra naturreservat skal være et praktisk hjelpemiddel til å opprettholde og fremme verneformålet som er knyttet til å bevare:

- *et stort og meget variert myr- og våtmarksområde*
- *et rikt og variert fugleliv av særlig viktighet for hekkende og trekkende våtmarksfugl*
- *et område med stor variasjon i myrtyper*
- *et område med stor variasjon i myr- og våtmarksvegetasjon*
- *et kvartærgeologisk meget viktig område med formelementer av stor betydning*

Forvaltningsplanen innebærer samtidig en utdyping og nyansering av fredningsforskriften. Planen skal på denne måten gi konkrete retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel og tilrettelegging, og skal dermed ta stilling til hvordan ulike verne- og brukerinteresser skal håndteres.

Rammen for forvaltningsplanen er satt av verneformålet og fredningsforskriften. Det er ikke hjemmel til å gå utenom denne. Planen vil kunne synliggjøre helheten og sumeffekter av tiltak slik at en bit-for-bit forvaltning unngås. Samtidig må forvaltningen gjennomføres etter et føre-var prinsipp der en langsiktig forvaltning i et 200 års perspektiv legges til grunn. Forvaltningen av reservatet må dessuten være under en kontinuerlig evaluering.

Målsettingen med forvaltningsplanen er at denne, innenfor rammen av verneformålet og fredningsforskriften, skal:

- *sikre langsiktig forvaltning av verneområdet som ivaretar verneformålet*
- *gi praktiske løsninger som i størst mulig grad dekker ønskene/behovene til ulike interesser og aktører med tilknytning til reservatet i dag*
- *gi anvisning for løsning på ulike mulige framtidige konflikter og problemstillinger*
- *legge området tilrette som et "utstillingsvindu" for interesserte*

4.2. Utfordringer

Det er knyttet mange utfordringer til forvaltningen av Fokstumyra naturreservat. Reservatet er lett tilgjengelig og det ligger sentralt til i forhold til kommunikasjon og turistvirksomhet. Dette gir potensiale for en betydelig bruk og gode muligheter for eksponering, samtidig som områdene kan bli brukt på en måte som reduserer verneverdiene. Dovrefjell er og har i lang tid tilbake vært viktig både for primærnæring, friluftsliv og reiseliv. Reservatet ligger tett inn mot E6, jernbanen krysser gjennom reservatet, reservatet har flere hytter/buer, reservatet grenser til Fokstugu gard og har nærhet til flere store setergrender og flere reiselivsbedrifter langs E6 over Dovrefjell. Denne tradisjonelle bruken over lang tid er en styrke for naturreservatet, men gir samtidig utfordringer i forvaltningen av dette.

Til naturreservater generelt er det knyttet særskilte vitenskapelige og pedagogiske utfordringer. For Fokstumyra som ligger lett tilgjengelig og sentralt i forhold til viktige kommunikasjonsveger, er det naturlig å vektlegge de vitenskapelige og pedagogiske utfordringene i forvaltningen av reservatet. De pedagogiske utfordringene er knyttet til å åpne og eksponere reservatet som "Utstillingsvindu Fokstumyra". Store arealer vil til sammen bli vernet i fjellområdene i Nord-Gudbrandsdal. "Utstillingsvindu Fokstumyra" kan være et virkemiddel til å skape lokal forståelse og aksept for vern av naturområder og gi bedre lokal kunnskap om verneverdiene som ligger i dette området. De vitenskapelige utfordringene ligger først og fremst i overvåking av naturtilstand både som følge av naturlige prosesser på kort og lang sikt, det vil si som et referanseområde, og overvåking av eventuelle endringer som følge av bruk og eksponering/tilrettelegging.

4.3. Strategier

Viktige strategier i forvaltningen av Fokstumyra naturreservat blir da

- "Utstillingsvindu Fokstumyra"
- Overvåking av naturtilstanden og evaluering av aktiviteten i reservatet

4.3.1. Strategi 1: "Utstillingsvindu Fokstumyra"

Som ett av få verneområder i fylket ønsker fylkesmannen at Fokstumyra naturreservat skal være et viktig ansikt utad eller som et "utstillingsvindu" for klassisk naturvern generelt i Oppland og våtmarksvern spesielt.

Her kan allmennheten få anledning til å oppleve et rikt fugle- og dyreliv i en flott fjellnatur på en slik måte at det skaper respekt og forståelse for behovet for vern og fredning som et viktig virkemiddel for å ta vare på vår felles naturarv. Allerede i dag er det ca 2000 registrerte besøkende i reservatet per år med start fra Fokstugu gard, i tillegg til svært mange som i tida utenom ferdselsforbudet besøker området fra andre kanter. Turer organisert av skoler, lag og foreninger utgjør en ikke uvesentlig del av de besøkende. Samtidig foregår det en del kommersiell virksomhet med elgsafari, fuglekikking og naturopplevelser knyttet til padling.

En annen viktig side ved "Utstillingsvindu Fokstumyra" blir å tilrettelegge for naturinformasjon gjennom ulike kanaler, både tradisjonelle som plakater, hefter og utstillinger og de nye informasjonskanalene som elektronisk informasjon åpner for.

Særlig utfordrende for forvaltningen av naturreservatet blir det derfor å finne den rette balansen mellom vern og bruk i form av utstillingsvindu, organisert virksomhet og kommersielle aktører.

Delmål:

Fokstumyra naturreservat skal være et utstillingsvindu for klassisk naturvern i Oppland generelt og for våtmarksområder spesielt.

Virkemiddel :

Informasjon og naturrettleiing

1. Utarbeide, tilrettelegge og gjøre informasjon tilgjengelig for ulike målgrupper
2. Tilrettelegge for opplevelser
3. Tilrettelegge et besøkssenter i tilknytning til Fokstugu gard
4. Utvikle profileringsprogram

Målgrupper:

- Reisende over Dovrefjell
- Reiselivsnæringen
- Skolene
- Lokalmiljøet

Tiltak:**1. Utarbeide og gjøre informasjon tilgjengelig for ulike målgrupper**

- Informere om naturreservatet
  - På rasteplasser og avkjøringer langs E6
  - I forbindelse med turistbedrifter over Dovrefjell
  - Turistinformasjonen – iNasjonalparker, Dombås
  - Lokale og regionale skoler
- Utvikle nettbasert informasjon om naturreservatet (f.eks. via Miljøstatus hos fylkesmannen med link fra iNasjonalparker og Dovrenett)
- Skilte langs E6 i samarbeid med vegmyndighetene
- Knytte informasjon om Fokstumyra til informasjon om det store sammenhengende verneområdet Dovrefjell/Sunndalsfjella og Rondane
- Knytte informasjon om Fokstumyra til informasjon om Ramsarområder

Felles profil for informasjonen over Dovrefjell krever god samordning mellom ulike aktører (iNasjonalparker, SNO, Dovrefjellrådet, fjellstyre, vegmyndighetene).

Informasjon på forskjellige nivåer:**Digital informasjon:**

- Grovmasket informasjon: Sentralt på nettet til bruk utenfor reservatet.
- Mer detaljert og tilrettelagt til bruk i besøkssenter ved myra: lokal informasjon i reservatet.

Skriftlig informasjon:

- Plakat
- Hefte
- Informasjon på skilt

- ”Nappebrosjyrer” på rasteplasser på Dovrefjell, evt, reiselivsbedrifter

2. Tilrettelegge for opplevelser

- Merket sti i reservatet med utkikkstårn for fugl (og elg)
- Fokstua stasjon – et fredet stasjonsanlegg etter kulturminneloven
- Stimulere og tilrettelegge for organisert kommersiell guiding i og i tilknytning til reservatet
- Stimulere og tilrettelegge for pedagogisk virksomhet i og i tilknytning til reservatet
- Tilrettelegge for funksjonshemmede

3. Tilrettelegge et besøkssenter for publikum på Fokstugu gard

- Besøkssenter for publikum på Fokstugu gard med tilrettelagt parkering, toalett, avfall, mer utviklet informasjon med ubemannet tilrettelagt informasjon i en av salene i 1. etasje i den gamle hotellbygningen. Her kan det også tilrette-legges for større og mindre utstillinger om ulike temaer og for informasjon om de andre verneområdene i Dovrefjell og Rondane. Besøkssenteret bør være tilrettelagt for personer med ulik funksjonshemming, både bevegelses-hemmede og synshemmede.

4. Utvikling av profileringsprogram og -effekter

- Det bør utarbeides et program for utvikling av profilerings-effekter/-produkter som må samordnes med profilering av verneområdene på Dovrefjell og i Rondane. God design og kvalitet er viktig for gode profilerings-effekter. En god logo er viktig for gjenkjenning. Brushanen som ble brukt tidligere ble tegnet av Kværne og kan videreutvikles. Logoen bør mønsterbeskyttes. Det bør være en godkjenningsordning for slike produkter. Forvaltnings-myndigheten må ha et nært samarbeid med iNasjonlparker, Dovrefjellrådet, SNO og vegmyndighetene i utvikling av slike effekter.

4.3.2. Strategi 2: Naturovervåking og evaluering

Endringer i naturen kan skyldes naturlige variasjoner og prosesser, menneskelig aktivitet eller kombinasjon av dette. Synlige endringer kan skje gradvis og er vanskelig å registrere over kort tid. Forvaltningen av reservatet må ha et langsiktig perspektiv, f.eks. 200 år. Forvaltningen må følge med naturtilstanden slik at endringer på kort og lang sikt blir oppdaget. Overvåking vil vise om praktiseringen av fredningsforskriften er god nok eller om retningslinjene for forvaltningen og dispensasjonspraksisen må endres. Slik overvåking i naturreservatet, vil også være viktig som et sammenlikningsgrunnlag med områder som ikke er vernet, og som har større totale belastninger. Tilsvarende gjelder i forhold til reservater som ikke blir tilrettelagt for besøkende.

Delmål:

- Overvåke naturtilstand for å følge naturlige prosesser både på kort og lang sikt, det vil si som et referanseområde, og overvåking av eventuelle endringer som følge av bruk.

- Overvåking av naturtilstanden som et middel til å evaluere om fredningsforskriften og praktiseringen av dem er optimale i forhold til verneverdiene i reservatet.

Virkemiddel :

Stimulere til forskning og registreringer fra forskningsinstitusjoner og andre.

Tiltak:

- Utarbeide et overvåkingsprogram for reservatet som ivaretar både behovet for å følge naturlige prosesser og å evaluere fredningsforskriften og om praktiseringen av dem er optimal i forhold til verneverdiene
- Utarbeide et program i samarbeid med forvaltningsmyndigheten slik at skoler skal kunne gjøre f.eks. registreringer av fugleobservasjoner ved å føre krysslister ved besøk i reservatet
- Jevnlig fotografering fra faste punkter for å følge tilstanden i reservatet - flyfotografering
- Overvåke ureglementerte forhold i reservatet – faunakriminalitet
- Systematiske fugleregistreringer minimum hvert 10 år.

Knytte til seg forskningsinstitusjoner/konsulenter til å overvåke og systematisere registrerte data.

Temaer for forskning/overvåking:

Utvikling i reservatet over tid knyttet til :

- bruk – slitasje
- klima – langtransportert forurensning – redusert beiting - gjengroing
- artsregistreringer av fugler, planter med mer
- økologisk forskning med mer
- ureglementert atferd - faunakriminalitet

4.4. Økonomi

Det må utarbeides en framdriftsplan for de to strategiene der det sikres økonomiske ressurser for gjennomføringen. Det vil være svært viktig med en god balanse mellom de to strategiene: bruk og vern/overvåking. Bare slik kan verneverdiene i reservatet blir tatt vare på i et langsiktig perspektiv.

5. UTDYPING AV FREDNINGSFORSKRIFTEN - RETNINGSLINJER OG TILTAK

Når en skal ta stilling til hvilke lover og regler en må forholde seg til i bruken og forvaltningen av Fokstumyra naturreservat, er det viktig å være klar over at fredningen av området med hjemmel i naturvernloven ikke setter annet lovverk ut av kraft. Alt annet lovverk gjelder fortsatt, f.eks. plan- og bygningsloven, viltloven, innlandsfiskeloven, friluftsløven og motorferdselloven. Naturvernloven og fredningsforskriften til denne kommer i tillegg til dette generelle lovverket og er overordnet dette.

5.1. Landbruk

Dagens praksis:

Tidligere var det mye beitedyr på Fokstumyra, både geit, storfe, hest og sau. I dag er setring for det meste opphørt på Dovrefjell, og utmarksbeitingen er sterkt redusert. Jora beitelag (17 medlemmer) har husdyr som beiter i naturreservatet. De bruker området i hovedsak til beiting med sau og storfe fra setrene ved Gardsenden og Grønsetra. Det er i noen grad behov for beitetilsyn etter beiteslipp. Omfanget er lite, men skjer bl.a. i tida for ferdselsforbud.

Skogen i reservatet er bjørkeskog som ligger i øvre sone i verneskogen der det er lite hogst. Skogen er egnet til ved, men det har vært drevet lite vedhogst i området. Unntak er ved som er utvist i forbindelse med hyttene.

Hyttene i området har for det meste opprinnelse som "måsåbuer". Buene var opprinnelig landbruksbebyggelse og ble brukt i forbindelse med "måsåtaking", dvs. samling av lav som tidligere var et viktig vinterfôr. Buene har i dag ingen funksjon i moderne landbruksdrift.

Framtidig forvaltningspraksis:

I følge fredningsforskriften er tradisjonell beiting og tilsyn til fots med gjeterhund tillatt i reservatet (forskriften § 4 pkt. 3). Slikt tilsyn i tida med ferdselsforbud må skje hensynsfullt og eventuelle gjeterhunder skal holdes under kontroll. Det er særlig hensynet til hekkende våtmarksfugler og andre sårbare arter som er viktig i tida med ferdselsforbud. Det vil ikke være i konflikt med verneformålet om det blir flere dyr på utmarksbeite i reservatet enn det er i dag.

Det vil etter søknad kunne bli gitt anledning til å bruke hest eller lite, motorisert beltegående kjøretøy for å frakte ut skadede, syke eller døde husdyr. Tillatelsen vil eventuelt ikke gjelde i særlig våte områder (jf. tilsvarende for utfrakt av felt elg).

Det er i utgangspunktet ikke anledning til å legge ut saltstein i reservatet (jf. forskriften § 3 pkt. 6). Det kan imidlertid søkes om dette, og dispensasjon kan eventuelt bli gitt etter en konkret vurdering av fordeler og ulemper.

Skogen i området skal ligge uskjøttet, men det tillates noe vedhogst til hyttene/buene, se kapittel 5.7 (forskriften § 3 pkt. 1 og § 5 pkt. 2).

5.2. Ferdsel

Dagens praksis:

Det ble opprettet en merket sti med utgangspunkt og innkomst på Fokstugu gard den gangen det ble innført ferdselsforbud i reservatet. Stien var opprinnelig ca 6 km lang. Traséen er nå noe endret og er ca. 7,5 km lang og kan benyttes hele året. Stien er blitt stadig forbedret, slik at den nå er oppbygd med klopper gjennom de våte partiene. De siste utbedringene så langt ble avsluttet sommeren 2000. Det ble i 1993 bygd et fugletårn ca 2,5 km fra stasjonsvegen langs stien. Formålet med tårnet var primært å tilrettelegge og bedre forholdene for de besøkende. Samtidig virker tårnet kanalisierende på ferdselen. Tårnet gjør også at en del besøkende opplever mer på stien fram til tårnet enn de før gjorde ved å gå lengre ut på myra uten tårnet.

Det går flere gamle råk (stier) gjennom reservatet. På økonomisk kartverk er flere råk kalt "Gamle Nysætervegen". Dette er trolig atkomst fra gardene på Dombås/Dombåshaugen til setrene på Nysætre. Råkene inne i reservatet er i dag dårlige og er lite brukt. Dombås fjellskole har brukt enkelte av råkene i sin aktivitet.

Framtidig forvaltningspraksis:

Det er forbud mot ferdsel i reservatet i perioden 1. mai – 1. august. Ferdsel i denne perioden skal skje langs merket sti (forskriften § 3 pkt. 12). Ferdsel i båt o.l. på vannene omfattes også av dette forbudet. Det vil normalt ikke bli gitt dispensasjoner fra dette ferdselsforbudet. Vi presiserer her at avstikkeren fra den merkede stien og fram til vannkanten på Nordre Horrtjønn er å regne som en del av stien som det er lov å benytte i ferdselsforbudsperioden.

Hund kan tas med i reservatet, men hunden må holdes i bånd. Dette gjelder også den merkede stien i ferdselsforbudstida. Det henstilles likevel om at hund ikke tas med på stien i denne perioden. Dette av hensyn til kontroll/oppsyn og faren for forstyrrelse.

Unntak fra ferdselsforbudet er begrenset ferdsel i forbindelse med atkomst til og aktivitet ved hyttene (se kapittel 5.7), beitetilsyn og ferdsel langs Nysætervegen (forskriften § 4 pkt. 7). Slik ferdsel skal være hensynsfull, og sårbare områder skal i størst mulig grad unngås. De sårbare områdene er særlig områder med hekkende, sårbare arter i tilknytning til våtmarksområdene, tjernene/åene, områder med tett vierkjerr og blaute myrområder, men også åpen hei. Minst forstyrrer man i bjørkeskogen etter lauvsprett.

Det er tillatt med ferdsel og kjøring langs Nysætervegen, men parkering av bil langs vegen i reservatet er ikke tillatt (forskriften § 4 pkt. 7). Vegen med eksisterende langsgående grøfter kan vedlikeholdes. Det vil ikke være anledning til nye inngrep i forbindelse med vegen eller forbedring av vegstandard. Ved vedlikehold av vegen skal oppsyn eller forvaltningsmyndighet varsles på forhånd slik at det kan bli tatt en nærmere vurdering av hva som faller inn under begrepet "nødvendig vedlikehold".

Utenom ferdselsforbudstida kan man fritt ferdes til fots og bruke båt i hele reservatet.

Organisert, herunder kommersiell virksomhet, må imidlertid ha tillatelse for å arrangere aktiviteter i reservatet, også i den tida det ikke er ferdselsforbud (forskriften § 3 pkt. 9 og 10) (jf. også kapittel 5.10 i denne planen).

Bruk av sykkel, kløvhest, hest og kjerre, riding og seilbrett er ikke tillatt (forskriften § 3 pkt. 10).

Det ikke er lov å telte, slå leir eller brenne bål i reservatet (forskriften § 3 pkt. 11). Fredningsforskriften åpner heller ikke for å merke stier eller løyper i reservatet med unntak av oppmerket sti fastsatt av forvaltningsmyndigheten.

5.3. Jernbanen

Dagens praksis:

Jernbanen går gjennom og deler reservatet i to over en strekning på ca 5 km og grenser mot reservatet over ytterligere 4,5 km. Kjørevegen fram til Fokstua stasjon er nå en privat veg. Den ligger ikke i reservatet med unntak av vegen innenfor stasjonsområdet.

Jernbanen over Dovrefjell ble bygd i perioden 1917-1923. Den går gjennom en svært rik og verdifull del av Fokstumyra. Som et resultat av arbeidet som krevde anlegg av grøfter og stikkrenner, oppbygging av jernbanelegemet og stor trafikk på myra over flere år, ble det registrert viktige endringer i fuglefaunaen (Kværne 1977). Inngrep og forstyrrelser i forbindelse med jernbanens virksomhet kan derfor ha stor betydning for verneverdiene på Fokstumyra. De siste 10-årene ser det ut til at flere av de artene som forsvant ved byggingen av jernbanen er kommet tilbake til myra. Disse artene forekommer likevel i langt færre antall enn tidligere.

Fra den tida da jernbanen ble bygd, ble jernbanens eiendom gjerdet inn. Gjerdet følger fortsatt eiendomsgrensene, mange steder langt fra jernbanesporet. På Fokstumyra går gjerdet langs jernbanen i store kroker, til dels langt ute på myra.

Ved Fokstua stasjon er det et kryssingsspor på 527 m. Med større hastigheter og moderne og lengre materiell er det aktuelt å utvide dette kryssingsspor med 173 m til totalt 700 m sørover fra stasjonen. Alternativet er å bygge et nytt kryssingsspor på 900 m ved Vålåsjø stasjon.

Jernbaneverket har aktiviteter i tilknytning til sporet som omfatter vedlikehold og arbeid med skinnegang, kontaktledningsnett, drenering/stikkrenner/grøfter, gjerder, snøskjermer, fjerning av kantvegetasjon osv. En del av dette arbeidet skjer utenfor fyllingsfoten og må ha en særlig tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Jernbaneverket har i framtida også behov for å legge kabeltrasé langs sporet.

Framtidig forvaltningspraksis:

Fredningsforskriften er ikke til hinder for ordinær drift og vedlikehold av jernbanen innenfor fyllingsfoten (forskriften § 4 pkt. 7 d). Forskriften er heller ikke et hinder for Jernbaneverkets behov for en fleksibel forvaltning for arbeid utenfor fyllingsfoten, men dette må ha tillatelse av forvaltningsmyndigheten (forskriften § 5 pkt.1). Denne aktiviteten skal fortrinnsvis skje utenom perioden 1. mai – 1. august. Jernbaneverket har den 19.08.2003 etter søknad og en nærmere gjennomgang av behov og gjennomføring, fått en generell tillatelse/dispensasjon for sine løpende, rutinepregete aktiviteter for vedlikehold av anlegg utenfor fyllingsfoten (gjerder, snøskjermer, fjerning av kantvegetasjon i en viss avstand fra sporet mm.). Tiltak og aktiviteter utover dette må søkes i hvert enkelt tilfelle.

Bruk av sprøytemidler er ikke tillatt i reservatet.

Gjerdet som nå markerer eiendomsgrensen for jernbanen, og som også har som formål å hindre beitedyr og uvedkommende på skinnegangen, bør flyttes inn mot fyllingsfoten, utenfor grøftene. Jernbaneverket er positive til dette.

Legging av kryssingsspor inne i naturreservatet vil være et stort inngrep i et verneområde som også har internasjonal vernestatus. Inngrepet vil endre naturmiljøet samtidig som det kan medføre økt forstyrrelse på dyrelivet. Et kryssingsspor vil derfor komme i sterk konflikt med verneformålet og verneinteressene. Kryssingssporet bør derfor søkes lagt utenfor reservatet. Jernbaneverket har laget en konsekvensutredning for to alternativer for kryssingsspor, ett i reservatet ved Fokstua stasjon og ett utenfor verneområdene ved Vålåsjø.

Fokstua stasjon, som er et fredet bygningsmiljø, er en viktig del av miljøet knyttet til Fokstumyra. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til vedlikehold av kulturminner i reservatet. Når det gjelder selve stasjonsanlegget, som ikke ligger i spesielt sårbare områder for fuglelivet, vil det være tilstrekkelig at vedlikehold skjer i samråd med kulturminnemyndigheten etter en generell dispensasjon.

Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å gi tilgang til stasjonsområdet for besøkende i naturreservatet uavhengig av ferdselsforbudet i dette. En slik tilgang må vurderes opp mot sikkerheten ved å ferdes på stasjonsområdet og faren for at folk vil krysse jernbanesporet for å komme inn på den merkede stien. Her må sikkerheten prioriteres.

Det er noen hus i tilknytning til stasjonsområdet som ikke er fredet. Enkelte av disse er i dårlig forfatning og anses heller ikke som verneverdige, mens andre kan være verneverdige selv om de ikke er fredet. All riving av hus krever tillatelse fra kommunen etter plan- og bygningsloven. Forvaltningsmyndigheten for reservatet er høringsinstans. Statusen som reservat tilsier også at stasjonsområdet bør være ryddig.

5.4. Europaveg 6

Dagens praksis:

Reservatet grenser mot E6 i sør over en strekning på ca 7,5 km. E6 er derfor en viktig innfallsport og viktig for å eksponere og informere om Fokstumyra. Vegvesenet har flere tilrettelagte rasteplasser og avkjøringer langs de gamle og omlagte delene av vegen. Der E6 grenser til reservatet, er det avkjøringer til Fokstugu gard, ved Kringlottjønn med veg nordover til Nysætre, ved Lesjabekk østover langs deler av Vålåsjøen og ved Holumsætre med veg sørover til Furuhaugli turisthytte. Rasteplassen ved Kringlottjønn er stengt om sommeren for å hindre ferdsel i reservatet i ferdselsforbudstida.

Framtidig forvaltningspraksis:

E6 over Dovrefjell er viktig for å informere om Fokstumyra naturreservat. Gjennom informasjon og skilting langs E6 er det et mål å trekke besøkende til naturreservatet. Det er ønskelig å kanalisere ferdselen i naturreservatet til Fokstugu gard og den merkede stien. Tilrettelegging av avkjøringer, rasteplasser og tiltak på E6 bør gjøres slik at det tilrettelegger og inviterer til ønsket ferdsel i reservatet. I dette arbeidet er det viktig med et godt samarbeid mellom vegmyndighetene og forvaltningsmyndigheten for naturreservatet.

Grensa for reservatet går 25 m fra midten av nåværende E6. Denne buffersona er lagt inn av hensyn til det vanlige vegvedlikeholdet. Det er ikke ønskelig at det utføres mer arbeid i denne buffersona enn høyst nødvendig. Større arbeider med vedlikehold eller endringer av vegtraséen utenfor reservatet som kan få konsekvenser for verneverdiene i reservatet, må avklares med forvaltningsmyndigheten på forhånd. Slike arbeider skal skje etter fastsatt behandling etter plan- og bygningsloven. Eventuelle endringer av vegtrase eller utbedringer/utvidelser av E6 bør utføres på motsatt side av vegen i forhold til naturreservatet.

5.5. Fiske – forurensning - gjengroing

Dagens praksis:

Dovre fjellstyre leier vannene i Fokstumyra naturreservat av Statskog med formål å tilrettelegge for fritidsfiske. Fjellstyret driver fiskekultivering med utsetting av 1-2 årig ørret i N. Horrtjønn og Midtre Ulbekktjønn. Prøvefiske foretas i Horrtjønnin, Kringlottjønn og Steintjønn og viser en liten, men god fiskebestand. Utsettingen av fisk skjer i juni/juli, mens prøvefisket skjer i slutten av august/begynnelsen av september. Fjellstyret driver fiskeoppsyn i de fiskevannene de har ansvar for.

Regler for fiske er samlet i en brosjyre utgitt av Dovre fjellstyre.

Langs Løken har fjellstyret tidligere ryddet en fiskesti og fiskeplasser som er mye brukt. Fiskere som bruker området mye, legger ut enkelte klopper over bekker for å komme til mye brukte fiskeplasser. Kloppene tas inn om høsten for ikke å bli tatt av vårvannet.

Ørekyte er en innført fiskeart med økende bestand som virker negativt inn på den øvrige fiskebestanden. Det har vært drevet rusefangst på ørekyte innenfor reservatet for å redusere bestanden av denne arten. Dette har lyktes bare i liten grad.

Pga økt forurensning med nitrogen i lufta, høyere gjennomsnittstemperaturer og redusert beite, ser en alle steder i fjelltraktene økt gjengroing og hevet skoggrense. I Fokstumyra naturreservat er det registrert økt gjengroing i flere bekker som er viktige for fiskeyngel og fiskens gyting. Ved prøvefiske er det registrert reduserte fiskebestander. Man tror årsaken skyldes gjengroingen i bekkene.

Framtidig forvaltningspraksis:

Fiske i reservatet kan skje etter gjeldende særlover og regler og følger retningslinjer gitt av Dovre fjellstyre som gjelder generelt på statsgrunn i Dovre. Det er tillatt å fiske alle steder i naturreservatet i tida uten ferdselsforbud. Utsetting av fisk i reservatet er tillatt etter særlov. Utsetting av fisk kan skje i ferdselsforbudstida etter søknad.

Fredningsforskriften tillater ikke kalking av vann i reservatet (forskriften § 3 pkt. 6). Forsuring er foreløpig ikke noe problem for området pga kalkholdige bergarter i omegnen. Dersom forsuring mot formodning seinere skulle vise seg å bli et problem slik at fisk og annet biologisk mangfold står i fare for å bli borte, vil kalking bli tillatt.

Fredningsforskriften tillater ikke forurensende aktiviteter i reservatet. Det innebærer bl.a. at avløp av forurenset vann i rør fra hyttene/buene ikke er lov (forskriften § 3 pkt. 6).

Det skal i utgangspunktet ikke gjøres avbøtende tiltak for naturlige prosesser i naturreservater. Unntaket kan være områder der verneformålet er knyttet til kulturbetingede naturmiljøer. Gjengroingen i reservatet er så langt ikke truende for verneformålet. Det vil derfor ikke bli gitt tillatelse til opprensning av bekker i reservatet for å bedre forholdene for fisken. Dette kan tas opp til ny vurdering ved revidering av forvaltningsplanen.

Det vil heller ikke bli tillatt med opprydding langs bredden av åer og vann for å bedre ferdsel og fiskemulighetene for fiskere. Her må naturlig utvikling av naturmiljøet gå foran.

5.6. Jakt – Fallvilt

Dagens praksis:

Det har ikke vært tillatt med jakt innenfor det som tidligere utgjorde Fokstumyra naturreservat. I den utvidete delen av reservatet som ligger innenfor Joramo bygdeallmenning, har det vært drevet jakt både på hjortevilt (elg og hjort) og småvilt. Dette området er en del av jaktområdet til ett av de to jaktlagene til Joramo bygdeallmenning. Det anslås at det gjennomsnittlig felles én elg innenfor allmenningens del av naturreservatet hvert år. Felt elg i området har vært fraktet ut med motoriserte framkomstmidler. Det har også vært brukt båt for å få fraktet ut felt vilt. Jakten foregår utenom tida med generelt ferdselsforbud i myra.

Fallviltnemnda sine oppgaver på Dovrefjell knytter seg til ettersøking og felling av skadeskutt vilt under jakta og påkjørt og skadet vilt fra E6 og jernbanen hele året. Jaktlagene har ansvar for søk og felling av skadet vilt under jakta. Aktiviteten kan føre med seg ferdsel i terrenget knyttet til ettersøking, felling, slakting og utkjøring av felt vilt. I ferdselsforbudstida kan denne virksomheten være i konflikt med verneformålene ved at den forstyrrer i hekkesesongen. Utkjøring av felt vilt kan generelt være i konflikt med verneformålet utenom ferdselsforbudstida dersom virksomheten ikke er skånsom og setter spor i terrenget.

Framtidig forvaltningspraksis:

Fredningsforskriften bestemmer at jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt i reservatet (forskriften § 3 pkt. 4). Forskriften § 4 pkt. 5 åpner imidlertid for jakt på hjortevilt utenfor sone avmerket med jaktforbud i forvaltningsplanen. I verneprosessen har intensjonen vært et jaktforbud innenfor tidligere reservat og i området mellom Folla og Dovrebanen på eiendommen til Joramo bygdeallmenning. Dette legges til grunn i denne forvaltningsplanen, jf. kart over soner med jakt (vedlegg 5).

Etter søknad vil det kunne åpnes for fellefangst med åte på mink.

Viltlovens bestemmelser er underlagt fredningsforskriften for reservatet. Det innebærer at det skal kunne avlives skadet vilt i reservatet, men at dette ikke må være i konflikt med fredningsformålet. I ferdselsforbudstida vil ettersøking, felling, slakting og utkjøring av skadet vilt kunne være i konflikt med verneverdiene og verneformålet. Det gis en generell dispensasjon til kommunen som fallviltnemnd med vilkår om at sårbare områder skal unngås med tanke på forstyrrelse og kjørespor og ellers andre retningslinjer for ettersøksarbeidet. Dersom det blir nødvendig å gå inn i de særlig

sårbare områdene, skal det konfereres med oppsynet for vurdering av om dyret skal hentes ut. Dette gjelder særlig områder der det er fare for varige kjørespor. Oppsynet skal varsles omgående om igangsetting av ettersøksjakt i reservatet.

Det vil bli anledning til å bruke hest eller lite motorisert beltegående kjøretøy for transport av felt elg, både ved ordinær jakt og ved felt skadet elg (forskriften § 5 pkt. 4). Joramo bygdeallmenning og fallviltnemnda vil etter søknad kunne få en flerårig tillatelse til å kjøre ut felt elg. Tillatelsen vil ikke gjelde i særlig våte områder der kjøringa kan sette spor. Alt søk etter skadet vilt under jakta, i den del av reservatet der det ikke er tillatt med jakt, skal umiddelbart meldes oppsynet for reservatet.

5.7. Hytter

Dagens praksis:

I det som etter siste utvidelse utgjør naturreservat, ligger 5 hytter/buer, der 3 hytter har festekontrakt. Standarden og bruken av disse er ulik. Alle hyttene og buene, unntatt én, har sin opprinnelse som "måsåbu". Flere av hyttene bruker den merkede stien fra Fokstugu gard som atkomst etter at standarden på stien er blitt bedre. Hytta på nordvestsida av N. Horrtjønn bruker båt over vannet fra merket sti som atkomst. Hytta øst for N. Horrtjønn har atkomst fra Nysætervegen. Bu nord for N. Horrtjønn bruker for det meste atkomst fra Gardsenden. Hyttene/buene brukes vesentlig i sommersesongen fra juni til september. Omfanget av bruken varierer svært på de ulike hyttene. En viktig aktivitet på hyttene har vært fiske fra båt og fra land med både stang og garn og turgåing i områdene rundt hytta, vesentlig i områdene nord og vest for hyttene i og utenfor reservatet. Bygdeallmenningen har vist ut vedhogst til hytteeierne.

Allmenningen har et ønske om at eksisterende hytter med festekontrakt bør få anledning til å utvide hyttene til 70 m² pluss 10 m² uthus så lenge det ikke medfører utvidet bruk av hyttene og området.

Framtidig forvaltningspraksis:

Ferdsl til fots i forbindelse med bruk av hyttene/buene i reservatet er tillatt. I perioden med ferdselsforbud (1. mai – 1. august) er det et vilkår at slik ferdsel bare kan skje i hyttenes "naturlige bruksområde" (forskriften § 4 pkt. 7b). Bestemmelsen i forskriften om at sårbare områder "i størst mulig grad skal unngås og eventuelt kun berøres i forbindelse med atkomst til hyttene/buene" betyr at dersom det finnes atkomstmuligheter utenom sårbare områder, skal disse benyttes. På kart i vedlegg 5 er det aktuelle bruksområdet vist som "sone naturlig bruksområde for hytter/buer". Inkludert i denne sonen er også atkomsten til hyttene/buene. Ved fastlegging av denne sonen er det lagt vekt på å unngå sårbare områder for fugl og slitasjeutsatte områder, i tillegg til tradisjonell atkomst og bruk av arealene omkring hyttene/buene. Ferdsl utenom dette bruksområdet, herunder bruk av båt på Horrtjønnin, må ha dispensasjon i ferdselsforbudsperioden. Også hytteeierne må søke forvaltningsmyndigheten om opplag av båt.

Fredningsforskriften tillater ikke tiltak som kan endre naturgitte forhold, som f.eks. oppføring av bygninger, men er ikke til hinder for vedlikehold av bygninger og hytter/buer (forskriften § 3 pkt. 6 og § 4 pkt. 7). Det vil derfor ikke bli anledning til å utvide eller heve standarden på hyttene. Unntak kan være bygging av enkle tilbygg som vindfang, vedskjul o.l. Bygningsmessige endringer på hyttene skal også

behandles av kommunen etter plan- og bygningsloven. Søknad skal først behandles etter fredningsforskriften. Det er ikke anledning til å legge inn vann eller ha avløp ut fra hyttene (forskriften § 3 pkt. 6). Vanlig vedlikehold av bygninger (dvs. arbeid som ikke endrer bygningens karakter og utseende som for eksempel vedlikehold av tak, vinduer og ytterkledning) er tillatt etter reglene i plan- og bygningsloven dersom fredningsforskriften ikke har strengere regler. Fasadeendringer, ny pipe, utvendige standardhevinger er eksempler på tiltak som ikke går inn under vanlig vedlikehold.

Hogst av ved er ikke tillatt i reservatet, med unntak av at Joramo bygdeallmenning etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten kan vise ut ved for bruk på hyttene i reservatet (forskriften § 5 pkt. 2). Rydding/oppdydding av skog og levende og døde trær rundt hyttene er ikke tillatt med mindre forvaltningsmyndigheten har gitt tillatelse til dette. Forvaltningsmyndigheten vil gi hytteeierne tillatelse til å ta ut ferskt stående virke rundt hytta som tynningshogst til bruk som ved på hytta. Vedhogst vil ikke bli tillatt i tida med ferdselsforbud.

Transport av varer og utstyr til hyttene må skje om vinteren dersom det er nødvendig med motorisert transport i terrenget. Ervervsmessig transport med snøskuter skal benyttes. Etter søknad vil hytteeierne få en generell tillatelse til et begrenset antall turer. Bruk av helikopter vil også kunne bli tillatt dersom skutertransport ikke er mulig. Kapittel 5.14 har en mer generell behandling av motorferdsel i utmark.

5.8. Båter

Dagens praksis:

Det er et betydelig antall båter i vannene i det som etter utvidelsen utgjør reservatet. Dette gjelder særlig Horrtjønnin der det kan ligge ca 10 båter. Noen av disse er i dårlig forfatning, mens mange er i regelmessig bruk. Det er særlig hytteeierne som har båter i Horrtjønnin, men også Dovre fjellstyre, Fokstugu gard og Dombås fjellskole har båt. Dovre fjellstyre har båt for utlån i N. Horrtjønn og Kringlottjønn.

Framtidig forvaltningspraksis:

Fredningsforskriften gir ikke anledning til bruk av båt i reservatet i perioden 1. mai – 1. august. Det skal søkes om tillatelse fra forvaltningsmyndigheten for å ha båt i opplag (forskriften § 3 pkt. 11 og § 5 pkt. 5). Forvaltningsmyndigheten vil gi tillatelse til et begrenset antall båter i opplag i reservatet. Disse må merkes med eierens navn. Det må skaffes en oversikt over båter i vannene og deres eiere. Båter som det ikke finnes eiere til, vil bli fjernet.

Frakting av båt inn og ut av reservatet med motorisert transport skal skje om vinteren, jf. kapittel 5.14.

5.9. Informasjon – skilting og naturveiledning

Dagens praksis:

Fylkesmannen tenker seg at Fokstumyra skal være et ”utstillingsvindu” for publikum. Som ett av få naturreservater i Oppland skal området tilrettelegges med denne hensikt. Temaet er en av strategiene for å utvikle reservatet og er mer utførlig behandlet i kapittel 4. Det er viktig at arbeidet skjer i tråd med de retningslinjer som er trukket opp i en forvaltningsplan. På Fokstumyra har arbeidet allerede pågått noen år ved bl.a. å utbedre stien og bygge fugletårnet på myra.

Det har de siste årene vært lagt ned betydelige ressurser i å utarbeide god informasjon knyttet til Fokstumyra bl.a. informasjonshefte, brosjyre og plakater.

Det har ikke vært skiltet fra E6 til Fokstugu gard og naturreservatet.

Yttergrensene av naturreservatet har vært merket med små skilt som er standard for naturreservater. Videre har det vært informasjonstavle ved Fokstugu gard, i fugletårnet, på flere rasteplasser og avkjøringer på E6 både sør og nord for Fokstumyra. Det er et ønske om å sette opp flere informasjonstavler langs E6 og ved turistbedrifter over Dovrefjell.

Framtidig forvaltningspraksis:

Temaet er en viktig strategi for å utvikle reservatet, se kapittel 4. Det skal være skilt som markerer yttergrensene for reservatet. Skiltene bør vise perioden for ferdselsforbud. Informasjonstavler skal fortelle om reservatet på flere språk og informere om ønsket atferd i reservatet. Informasjonen skal henviser til Fokstugu gard og starten av merket sti som kan brukes også i tida for ferdselsforbud. Heftet om naturreservatet skal være tilgjengelig hos oppsyn og i Nasjonalparker, Dombås. Det må også tilrettelegges elektronisk informasjon som er tilgjengelig over internett.

Skilting fra E6 til Fokstugu gard er et viktig virkemiddel for å lede folk til starten på merket sti i reservatet. Det er også tanker om et fremtidig besøksenter på Fokstugu gard med parkering, toalett og tilrettelagt informasjon for besøkende.

5.10 . Organisert virksomhet

Dagens praksis:

Viktige attraksjoner for kommersiell virksomhet i tilknytning til Fokstumyra er fuglelivet på forsommeren, elgsafari og generell naturopplevelse gjennom turer til fots og i kano hele sommersesongen. Det er to lokale bedrifter som i dag driver regelmessig organisert kommersiell virksomhet innenfor Fokstumyra naturreservat. Utvidelsen av reservatet og utvidet tid for ferdselsforbud berører virksomheten til disse bedriftene negativt ved at det nå ikke vil være anledning til å gjennomføre innarbeidete aktiviteter deler av sesongen og ikke uten særlig tillatelse. Det er rimelig å tro at busselskaper og andre turoperatører jevnlig har stopp på Fokstumyra uten at dette blir registrert som organisert virksomhet. Slik sporadisk virksomhet er vanskelig å regulere.

Eksisterende bedrifter ønsker en utkikkplattform utenfor reservatet for å se på elg i og utenfor reservatet. Dette vil være en god erstatning for de oppleggene bedriftene hittil har hatt, men som vil være problematisk med utvidet tid for ferdselsforbud og utvidelse av reservatet.

Det søkes jevnlig om tillatelse til å fotografere/filme utenfor stien i ferdselsforbudstida. Disse søknadene blir normalt avslått, og aktiviteten henvises til stien eller til andre områder uten ferdselsforbud.

Framtidig forvaltningspraksis:

Ifølge fredningsforskriften må organisert virksomhet ha tillatelse til aktivitet i reservatet av forvaltningsmyndigheten (forskriften § 3 pkt. 9). Med organisert

virksomhet menes her: *All kommersiell virksomhet og turvirksomhet i regi av turistforeninger, universiteter, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger og andre institusjoner, herunder idrettsarrangementer og jaktprøver.* Denne definisjonen er veiledende og er ikke ment å være utfyllende. Hva som er organisert virksomhet må til enhver tid vurderes i forhold til de aktiviteter og den bruk som er aktuell i området. Forvaltningsmyndigheten ønsker å tilrettelegge for at flest mulig skal få oppleve Fokstumyra naturreservat med dens naturkvaliteter. Forutsetningen er at det ikke skader verneverdiene. Organisert virksomhet bør heller ikke få et omfang som ødelegger naturopplevelsen for de besøkende.

Langs den merkede stien og med utgangspunkt fra Fokstugu gard vil det bli tillatt med organisert virksomhet hele året uten spesiell tillatelse.

For å redusere forstyrrelsen på fuglelivet og ivareta naturopplevelsen for de besøkende vil det være ønskelig at større grupper som vil gå den merkede stien, varsler oppsynet på Fokstugu gard på forhånd. På den måten kan besøket koordineres slik at ikke flere slike grupper går samtidig.

Organisert virksomhet utenom stien vil i utgangspunktet ikke bli tillatt i perioden med ferdselsforbud. Unntaket er langs Nysætervegen der slik virksomhet kan bli tillatt etter søknad.

I tida uten ferdselsforbud må organisert virksomhet med aktiviteter utenom den merkede stien, ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten (forskriften § 5 pkt. 6). Slik tillatelse kan gis for definerte opplegg for flere år. Dette kan være guidet virksomhet til fots eller i båt der naturverdiene i reservatet vies særlig oppmerksomhet.

Forvaltningsmyndigheten kan sette betingelser knyttet til kvalitet og kompetanse for å godkjenne kommersiell virksomhet i reservatet. Kommersiell virksomhet med aktivitet i reservatet vil bli pålagt årlig rapportering som vilkår for tillatelse.

En utkikkplattform plassert utenfor reservatet for å se elg, vil være et godt tilbud for besøkende. Aktuell lokalisering kan være mellom Nysætervegen og Springarbekken slik som foreslått av reiselivet eller langs E6. Slike plattformer kan også være positivt for fuglekikking. Dette bør det arbeides videre med. Det kan være aktuelt med utkikkplattform for elg i flere områder. Dette vil avlaste sentrale deler av Fokstumyra og spre trafikken. Plasseringer må vurderes konkret når det måtte bli aktuelt.

Forskriften åpner ikke for idrettsarrangementer eller jaktprøver i reservatet (forskriften § 3 pkt. 9). Slike søknader vil bli henvist til egnede områder utenfor reservatet.

Ved søknad om fotografering og filming utenfor stien i tida med ferdselsforbud, vurderes formålet i hvert enkelt tilfelle. Her vil tidligere forvaltningspraksis bli fulgt som innebærer at dersom fotografering/filming ikke spesielt omhandler Fokstumyra, vil dette ikke bli tillatt.

5.11. Undervisning

Dagens praksis:

Dombås fjellskole og Dombås skole har hatt et fast turområde innenfor det som nå er blitt naturreservat. Bl.a. har grupper om våren gått stien fra Fokstugu gard til N.

Horrtjønn og derfra innenfor utvidelsen av reservatet gått videre til Dombås via Nordsætre eller S. Langmyre-Hundyru. Det har også vært en leirplass med tilrettelegging for bål mm. innenfor det som nå er reservat. Det har tidligere i oppsynsrapport (Østbye 1990) blitt påpekt at aktivitet ved N. Horrtjønn i hekketida har vært negativt for bl.a. hekkende storlom. Skolene ønsker å opprettholde sin virksomhet på myra.

Framtidig forvaltningspraksis:

Skolene har en oppgave i å formidle kunnskap om Fokstumyra. Skolenes aktivitet kan også bli viktig for å innhente løpende informasjon om tilstanden i reservatet med fugleregistreringer og observasjoner om andre forhold. Observasjoner av oppsynskaraktar må eventuelt meldes oppsynet for reservatet. Virksomheten til fjellskolen og annen undervisning må imidlertid innordne seg formål og bestemmelser for reservatet. Dette betyr at aktivitet utenom stien i ferdselsforbudstida må ha spesiell tillatelse. Aktiviteter som berører sårbare områder vil ikke bli tillatt.

Undervisning som formidler kunnskap om naturmiljøet og naturvern og gir bedre forståelse for dette, er ønskelig når dette ikke går ut over naturverdiene. Slik aktivitet må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten dersom aktiviteten ikke er knyttet til den merkede stien. Dette gjelder også utenom tida for ferdselsforbud. Temaet er ellers behandlet generelt i kapittel 5.10, Organisert virksomhet.

Forskning i reservatet kan i en del tilfeller være viktig for forvaltningen av området og vil være tillatt når det er i samarbeid med forvaltningsmyndigheten.

5.12. Forvaltningsmyndighet og oppsyn:

Dagens praksis:

Forvaltningsmyndighet for verneområdet er Fylkesmannen i Oppland.

Statens Naturoppsyn (SNO), overtok ansvaret for naturoppsynet i 2001. Tidligere har dette ansvaret ligget hos Statskog og fylkesmannen.

Fokstugu gard har lenge hatt et spesielt ansvar for driften av reservatet. De siste årene har Laurits Sønnebø vært engasjert som oppsynsman i verneområdet. Dette omfatter også en "vertskapsrolle" på Fokstugu gard med informasjon og parkering. Garden er også utgangspunkt for den merkede stien gjennom reservatet.

Dovre fjellstyre har også utført naturoppsyn i reservatet.

Framtidig forvaltningspraksis:

Fokstumyra er et Ramsarområde. Miljøverndepartementet har bestemt at forvaltningen av slike områder fortsatt skal tilligge fylkesmannen.

SNO, Dovrefjell, har ansvaret for naturoppsynet i reservatet. Laurits Sønnebø på Fokstugu gard er engasjert som naturoppsyn i området. Dette arbeidet reguleres i en årlig avtale med SNO. Dovre fjellstyre vil i tillegg til sitt ordinære naturoppsyn også utføre et utvidet naturoppsyn i reservatet. Omfanget av dette arbeidet reguleres i en årlig avtale. Ved behov vil også SNO utføre ordinært naturoppsyn i reservatet.

Hvert år vil forvaltningsmyndigheten og SNO lage en årsmelding for naturreservatet.

Det er tidligere observert hendelser i området som gjør det sannsynlig at reservatet har vært utsatt for faunakriminalitet. SNO og forvaltningsmyndigheten vil gå gjennom erfaringene så langt og lage en strategi for oppfølging av dette problemet i området, jf. også kapittel 4.3.2 om overvåking av reservatet.

5.13. Militær virksomhet, beredskap/utrykninger ved brann og ambulanse

Dagens praksis:

Forsvaret ved Heimevernskolen på Dombås leier areal i Joramo bygdeallmenning for sin øvingsvirksomhet hele året. Området som er blitt naturreservat etter utvidelsen, har i noen grad vært brukt om vinteren for kjøring med bandvogn og i mindre grad med snøskuter.

Helikopteret til Norsk Luftambulans flyr i en del tilfeller over reservatet på utrykninger og ved transportoppdrag. Normalt skjer flygingen mye høyere enn 300 m med unntak av i dårlig vær.

Ved brannslukking av større branner langs jernbanen over Dovrefjell har det vært brukt helikopter. Vann har vært hentet i Lomtjønn utenfor reservatet. Ved for lite vann i Lomtjønn, er det bare ubetydelig lengre å fly til Vålåsjøen enn til vann i reservatet.

Framtidig forvaltningspraksis:

Etter fredningsforskriften er gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i rednings-, ambulanse, politi- og brannvern tillatt (forskriften § 4 pkt. 1). Der det ikke er nødvendig, er det ikke ønskelig at reservatet nyttes til disse formålene. Det er ønskelig at de som har ansvar for slik virksomhet, legger inn ferdselsbegrensninger i reservatet i sine beredskapsplaner. Øvingsvirksomhet omfattes ikke av tillatelsen og må evt. ha særlig tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Ved brann i reservatet som skyldes naturlige årsaker, bør slike i utgangspunktet få lov til å få et naturlig forløp. Ved fare for bebyggelse, jernbanen etc. skal brannen selvsagt kontrolleres/slukkes.

5.14. Motorferdsel i utmark

Dagens praksis:

Det er lite behov for motorferdsel i utmark i reservatet. Unntak er utkjøring av felt elg, eventuelt husdyr og behov for transport av varer fram til hyttene i reservatet. Forsvaret har hatt noe kjøring med bandvogn og snøskuter i forbindelse med øvelser om vinteren.

Det prepareres skiløype på Nysætervegen fra E6 til Nysætre som har sammenheng med skiløypenettet i Dombåsmorka. Denne skiløypa prepareres i liten grad før jul og etter påske.

Framtidig forvaltningspraksis:

I reservatet gjelder fredningsforskriften i tillegg til lov om motorferdsel i utmark. Motorferdsel må derfor ha tillatelse både fra kommunen etter motorferdselloven, fra forvaltningsmyndigheten og fra grunneier. Forvaltningsmyndigheten bør søkes først.

Preparering av skiløyper på Nysætervegen er tillatt etter fredningsforskriften (forskriften § 4 pkt. 8). Annen næringsmessig transport vinterstid på Nysætervegen kan også om nødvendig få lov etter søknad og i tråd med de bestemmelser Dovre kommune i dag har etter motorferdselloven.

Motorferdsel i forbindelse med landbruk/husdyr og jakt og fallvilt kan tillates etter søknad (jf. kapittel 5.1 og 5.6, forskriften § 5 pkt. 4).

Transport til hytter er behandlet i kapittel 5.7 og transport av båter i kapittel 5.8. Slik transport skal skje med leiekjører med snøskuter om vinteren.

6. SKJØTSEL, TILRETTELEGGING OG ANDRE TILTAK

Forvaltningsmyndigheten har denne holdningen til følgende tiltak i reservatet:

- **Rusefangst av ørekyte**
Ørekyte er ikke naturlig forekommende i området og virker sterkt negativt på bestanden av ørret. Dovre fjellstyre har drevet rusefangst av ørekyte i bekker i områder som tidligere lå utenfor reservatet. Det kan være aktuelt å gi tillatelse til slik fangst, selv om disse områdene nå er innenfor reservatet.
- **Fellefangst av mink**
Mink kan være et problem i reservatet ved at den spiser fugleunger, fugleegg og fisk. Det er utenfor reservatet tillatt med fangst av mink hele året. Siden denne minken stammer fra rømt oppdrettsmink som er fremmed i vår fauna, vil det ikke være i strid med verneformålet å drive fangst av denne dyrearten. Den lokale jeger- og fiskerforeningen er interessert i å gjennomføre slik fangst som en aktivitet for yngre medlemmer. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å gi tillatelse til slik fangst dersom det søkes.
- **Rydding av innløps-/utløpsbekker**
For å bedre gyte- og oppvekstforholdene for fisk, kan det være ønskelig å rydde i bekkelos. Forvaltningsmyndigheten mener at gjengroingen foreløpig ikke truer verneformålet i reservatet og ønsker ikke å dispensere for dette tiltaket. Det vil være aktuelt å ta opp problemstillingen ved revisjon av forvaltningsplanen.
- **Utsetting av fisk – fiskekultivering**
Forholdene i en del av vannene begrenser muligheten for fisken. Dovre fjellstyre har derfor satt ut fisk i flere vann. Utsetting av fisk vil være lov i reservatet etter særlover. Utsetting i tida for ferdselsforbud må ha tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Dette vil det bli gitt lov til.
- **Biotopforbedrende tiltak**
Storlommen er i "rødlista" (DN 1999) karakterisert som en hensynskrevende art som Norge har forpliktet seg til å ta hensyn til. Storlommen i Fokstummyrområdet har generelt hatt problemer med å få fram unger, og man tror at forstyrrelse fra ferdsel kan være en av årsakene. Storlommens hekkeplasser ligger hovedsakelig i områder som tidligere lå utenfor reservatet. En av begrunnelsene for å utvide reservatet var å få med storlommens hekkeplasser, og slik kunne ivareta hensynene til denne arten. Denne forvaltningsplanen går langt i å skjerme storlom fra forstyrrelser i hekketida. Lomen har særlige krav til hekkeplasser som det bare finnes få av i området. I naturvernområder i andre land er det ikke uvanlig å lage kunstige biotoper for å legge til rette for særlig krevende arter. Med den tankegangen kan det være aktuelt å bygge kunstige hekkeplasser for storlom. Dette er foreløpig ikke et ønsket eller aktuelt tiltak i norske verneområder. Problematikken kan tas opp ved revidering av forvaltningsplanen dersom ferdselsregulerende tiltak ikke har gitt den ønskede virkning.

- ***Kalking***
Forsuring er foreløpig ikke noe problem for området pga kalkholdige bergarter i omegn. Dersom forsuring mot formodning seinere skulle vise seg å bli et problem slik at fisk og annet biologisk mangfold står i fare for å bli borte, vil kalking bli tillatt.
- ***Bygging av utsiktsplattform***
Det vil være aktuelt å bygge en utkikkplattform utenfor reservatet for å se på elg og fugl både innenfor og utenfor reservatet.
- ***Tilrettelegging for funksjonshemmede***
Siden deler av stien er godt klopplagt, er noe av reservatet i dag tilgjengelig for personer med moderat bevegelseshemming. Reservatet er ikke tilgjengelig for sterkt bevegelseshemmede fordi stien ikke er tilrettelagt for rullestol. Slik tilrettelegging vil være vanskelig å få til uten å komme i konflikt med verneformålet. Tilrettelegging for synshemmede kan skje langs den merkede stien. Tilrettelegging for funksjonshemmede bør bli et viktig tema for et framtidig besøkssenter på Fokstugu gard.
- ***Ureglementert atferd***
Østbye (1990) kunne berette om observasjon av ureglementert atferd i Fokstumyra naturreservat. Det ble observert personer innenfor reservatet i tida med ferdselsforbud som man mente hadde uærlige hensikter knyttet til innsamling av egg, fugl og fotografering av fugl utenfor og på reiret. Undersøkelser av enkelte av episodene kunne tyde på at aktiviteten var knyttet til organisert faunakriminalitet, men dette ble det ikke ført bevis for. Det har også vært episoder med ulovlig jakt i reservatet. Denne problemstillingen bør ivaretas i et program for overvåking av reservatet (jf. kapittel 4.3.2.).

7. LITTERATUR

- Abrahamsen, J. m. fl., 1977. Naturgeografisk regioninndeling av Norden. Nordiske utredninger B 1977:34
- Direktoratet for naturforvaltning, 1999. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN Rapport 1999-3
- Direktoratet for naturforvaltning 2001. Områdevern og forvaltning. DN-håndbok nr. 17 – 2001.
- Fylkesmannen i Hedmark m. fl., 1998. Verneplan for Dovrefjellområdet. Høringsutkast.
- Fylkesmannen i Oppland, 1988. Fokstumyra naturreservat. Hefte. 16 s.
- Fylkesmannen i Sogn og Fjordane m.fl. 1998. Forvaltningsplan for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde.
- Kronprinsregentens resolusjon, 3. mai 2002, om verneplan for Dovrefjell i Nesset, Raum og Sunndal kommuner i Møre og Romsdal fylke, Oppdal kommune i Sør-Trøndelag fylke, Dovre og Lesja kommuner i Oppland fylke, Tynset og Follidal i Hedmark fylke.
- Kværne, Mathis, 1977. Fokstumyra naturreservat – Et fugleparadis på Dovrefjell. Luther Forlag, 144 s.
- Jernbaneverket, Region Nord, 2001. Verneplan for jernbanens kulturminner. Dovrebanen, Dombås – Støren. 2001
- Nordhagen, R., 1923. Planteveksten langs Dovrebanen. Den Norske Turistforenings Aarbok. s. 10-79
- Nordli, Ø. 2000. Fjellet i snø, vind, sol og tåke. Dannevigs fjellbok. Samlaget. 182 s.
- Norges Geologiske undersøkelser, 1984. Bergrunnskart for Norge M. 1:1 mill.
- Oppland fylkeskommune m.fl., 199? Fylkesdelplan for Dovrefjellområdet m/ fagrapporter
- Owren, G.B., 1984. Vegetasjonshistorie på Dovrefjell. Utviklingen gjennom de siste 9000 år. 75 s.
- Selmer-Olsen, R., 1976. Ingeniørgeologi. Del 1. Generell geologi. Tapir.
- Selmer-Olsen, R., 1977. Ingeniørgeologi. Del 2. De løse jordlag. Tapir.
- St. meld. nr. 62 (1991-1992). Ny landsplan for nasjonalparker og andre store verneområder I Norge.

-
- Sørbel, L., Carlson, A.B., Kristiansen, K.J., Sollid, J.L., 1988, Kvartærgeologisk verneverdige områder i Oppland fylke, DN-Rapport nr. 4-1988
- Sollid, J.L. og L. Sørbel, 1981. Kvartærgeologiske verneverdige områder i Midt-Norge, Rapport T-524, s. 129
- Universitetet i Oslo, Geografisk institutt, 1974. Varning av skuringslokaliteter, 2) drumlinefelt på Dovrefjell, Brev til MD v/J.L. Sollid
- Østbye, Thor, 1986. Vegetasjonskart Fokstumyra, målestokk 1:10 000.
- Østbye, Thor, 1987. Fokstumyra naturreservat. Vegetasjon og fugl. Fylkesmannen i Oppland. Rapport nr. 9/87. 80 s.
- Østbye, Thor, 1988. Oppsynsrapport 1987 for Fokstumyra naturreservat, Dovre statsallmenning og Joramo bygdeallmenning. Fylkesmannen i Oppland. Rapport nr. 5/88. 14 s.
- Østbye, Thor, 1989. Oppsynsrapport 1988 for Fokstumyra naturreservat, Dovre statsallmenning og Joramo bygdeallmenning. Fylkesmannen i Oppland. Rapport nr. 4/89. 4 s
- Østbye, Thor, 1990. Fokstumyra naturreservat. Fugleregistreringer 1990. Fylkesmannen i Oppland. Rapport nr. 13/90. 12 s.
- Østbye, Thor, 2002. Fokstumyra naturreservat. Fugleregistreringer 2002. Notat. 3 s.
- Østbye, Thor, 2003. Fokstumyra naturreservat. Informasjonshefte. Fylkesmannen i Oppland.

8. VEDLEGG

1. Fredningsforskrift
2. Kart over Fokstumyra naturreservatet med yttergrenser og eiendomsgrenser
3. Grensebeskrivelse og kart med nummererte grenseknekkpunkter
4. Kart med hytter/buer og tilretteleggingstiltak
5. Kart med sone totalt "jaktforbud" og sone "naturlig bruksområde for hytter/buer"
6. Artsliste fugler
7. Artskommentarer for fugl
8. Forekomst av fuglearter som er registrert i Fokstumyra naturreservat oppført i nasjonal liste over truede arter i Norge, "rødlista"
9. Artsliste planter

VEDLEGG 1

Forskrift om verneplan for Dovrefjell, vedlegg 9, vern av Fokstumyra naturreservat, Dovre kommune, Oppland.

Fastsatt ved Kronprinsreg.res. 3. mai 2002 med hjemmel i lov av 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10 og § 21, § 22 og § 23. Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret av Direktoratet for naturforvaltning 20. februar 2004 med hjemmel i kgl. res 3. juli 1987 nr. 572 om delegering av myndighet etter naturvernloven m.v. til Miljøverndepartementet for fredningsvedtak, og delegasjonsbrev fra Miljøverndepartementet 3. november 1988.

§ 1. Avgrensning

Det fredete området berører følgende gnr./bnr.: 2/1, 2/2, 2/3, 87/1 og 93/1.

Reservatet dekker et areal på ca 18.000 dekar. Grensene for naturreservatet framgår av kart i målestokk 1:10.000, datert Miljøverndepartementet april 2002. De nøyaktige grensene for reservatet skal avmerkes i marka, og knekkpunktene skal koordinatfestes.

Kartet og fredningsforskriften oppbevares i Dovre kommune, hos Fylkesmannen i Oppland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 2. Formål

Formålet med fredningen er å bevare:

- Et stort og meget variert myr- og våtmarksområde, med omkringliggende hei og skog, og med et meget rikt og variert fugleliv av særlig viktighet for hekkende og trekkende våtmarksfugl, samtidig som området har stor variasjon i myrtyper og myr- og våtmarksvegetasjon.
- Et kvartærgeologisk meget viktig område med forrelementer av stor betydning for forskning, undervisning og landskap.

§ 3. Vernebestemmelser

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. All vegetasjon i vann og på land, herunder døde busker og trær, er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse, unntatt det som følger av vanlig ferdsel.
2. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra naturreservatet. Nye plantearter må ikke innføres. Planting eller såing av trær er ikke tillatt.
3. Dyrelivet, herunder deres hi, reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og forstyrrelse.
4. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt. Hunder skal holdes i bånd.
5. Nye dyrearter må ikke innføres.
6. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f.eks oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, hensetting av campingvogner, brakker o.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veger, uttak, lagring, planering eller utfylling av masse, ulike former for gravevirksomhet og overflatearbeid, drenering og annen form for tørrelegging, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Oppplistingen er ikke uttømmende.
7. Motorisert ferdsel og lågtflyging under 300 m er forbudt.
8. Bruk av motordrevet modellbåter, modellfly, isbor og lignende er forbudt.

9. Idrettsarrangementer, jaktprøver, guida turer og annen form for organisert virksomhet er forbudt.
10. Bruk av sykkel, kløvhest, hest og kjerre, ridning og seilbrett er forbudt.
11. Opplag av båt, hensetting av campingvogn, telting, leirslagning, oppsetting av kamuflasjeinnretninger for fotografering, bålbrenning og merking av stier og løyper er forbudt.
12. I tida fra 1. mai til 1. august er all ferdsel i reservatet forbudt.

§ 4. *Generelle unntak*

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i rednings-, ambulans-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed.
2. Sanking av bær og matsopp, med unntak av tiden med ferdselsforbud, jf. § 3 pkt. 12.
3. Tradisjonell beiting, herunder bruk av gjeterhund, og ferdsel til fots til enhver tid i forbindelse med nødvendig tilsyn av husdyr på beite. I forbindelse med slikt tilsyn skal det utvises spesiell aktsomhet overfor fuglelivet, og sårbare områder skal i størst mulig grad unngås.
4. Fiske etter gjeldende særlover, med unntak av tiden med ferdselsforbud, jf. § 3, pkt. 12.
5. Jakt på hjortevilt, herunder bruk av hund under kontroll, utenfor sone avmerket med jaktforbud i forvaltningsplanen.
6. Ferdsel til fots etter oppmerket sti fastsatt av forvaltningsmyndigheten i perioden med ferdselsforbud.
7. Bruk og nødvendig vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg. Dette innebærer bl.a.:
  - a) Ferdsel til enhver tid på Nysetervegen. Parkering av motorkjøretøy langs Nysetervegen er likevel forbudt.
  - b) Ferdsel til fots til enhver tid for eiere og brukere av hytter/buer som ligger i reservatet i forbindelse med bruk av disse. Slik ferdsel kan bare skje i hyttenes/buenes naturlige bruksområde. Sårbare områder skal i størst mulig grad unngås og eventuelt kun berøres i forbindelse med atkomst til hyttene/buene.
  - c) Nødvendig vedlikehold av bygninger, hytter/buer og andre anlegg og innretninger som ikke kan medføre endret bruk.
  - d) Drift og nødvendig vedlikehold av jernbanen. Vedlikehold som krever arbeider ut over jernbanens over- og underbygning må likevel ha særskilt tillatelse, jf. § 5, pkt. 1.
8. Motorisert oppkjøring/preparering av skiløype langs Nysetervegen.
9.
  - a) Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg. Bruk av motorisert transport i den forbindelse krever særskilt tillatelse.
  - b) Nødvendig istandsetting ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

- c) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.

§ 5. Tillatelse etter søknad

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Nødvendig vedlikehold av jernbanen som krever arbeider ut over jernbanens over- og underbygning og motorisert ferdsel i forbindelse med dette. Arbeidene skal fortrinnsvis skje utenom perioden 1. mai til 1. august.
2. Hogst av ved til bruk på eksisterende hytter/buer i naturreservatet.
3. Nødvendig motorisert transport vinterstid av brensel, materialer m.m. i forbindelse med bruk og vedlikehold av hytter/buer og andre anlegg i naturreservatet.
4. Motorisert ferdsel med lite, beltegående kjøretøy for utkjøring av felt elg.
5. Opplag av båt.
6. Organiserte turer.
7. Vedlikehold av verdifulle kulturminner.
8. Oppgradering/fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4 pkt. 9 c)

§ 6. Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene når formålet med fredningen krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i andre særlige tilfeller, når disse ikke strider mot formålet med fredningen.

§ 7. Forvaltningsplan

Forvaltningsmyndigheten kan gjennomføre skjøtselstiltak for å fremme fredningsformålet. Det bør utarbeides forvaltningsplan som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltakene.

§ 8. Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet for naturreservatet.

§ 9. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av naturreservatet.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

- c) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.

§ 5. Tillatelse etter søknad

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

1. Nødvendig vedlikehold av jernbanen som krever arbeider ut over jernbanens over- og underbygning og motorisert ferdsel i forbindelse med dette. Arbeidene skal fortrinnsvis skje utenom perioden 1. mai til 1. august.
2. Hogst av ved til bruk på eksisterende hytter/buer i naturreservatet.
3. Nødvendig motorisert transport vinterstid av brensel, materialer m.m. i forbindelse med bruk og vedlikehold av hytter/buer og andre anlegg i naturreservatet.
4. Motorisert ferdsel med lite, beltegående kjøretøy for utkjøring av felt elg.
5. Opplag av båt.
6. Organiserte turer.
7. Vedlikehold av verdifulle kulturminner.
8. Oppgradering/fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4 pkt. 9 c)

§ 6. Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene når formålet med fredningen krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i andre særlige tilfeller, når disse ikke strider mot formålet med fredningen.

§ 7. Forvaltningsplan

Forvaltningsmyndigheten kan gjennomføre skjøtselstiltak for å fremme fredningsformålet. Det bør utarbeides forvaltningsplan som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltakene.

§ 8. Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet for naturreservatet.

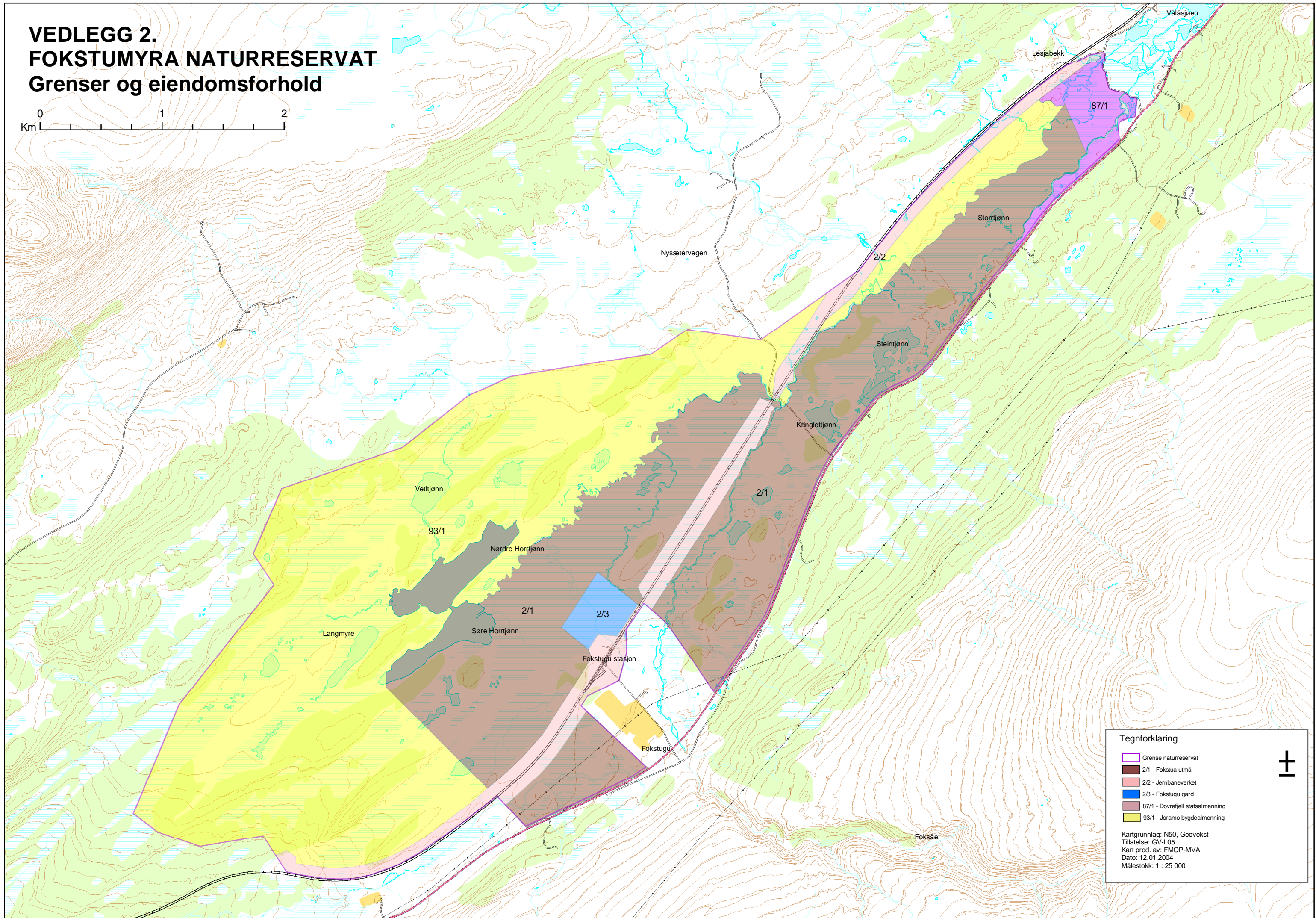
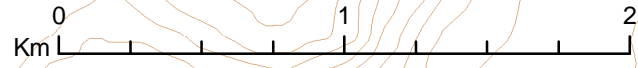
§ 9. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av naturreservatet.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

VEDLEGG 2. FOKSTUMYRA NATURRESERVAT Grenser og eiendomsforhold

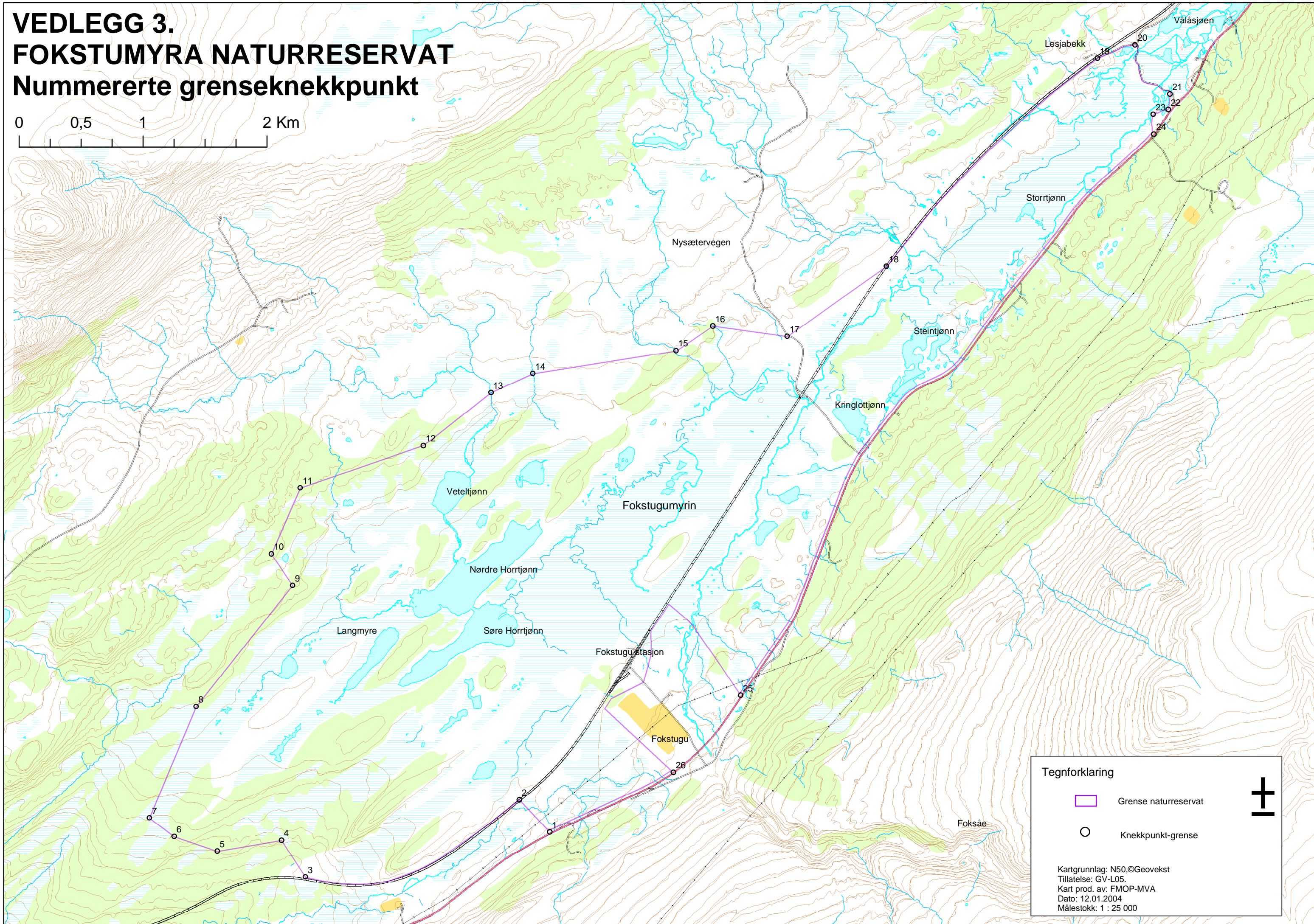
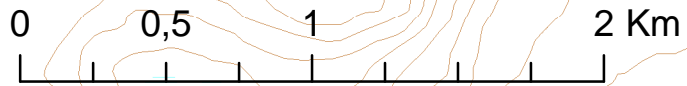

Tegnforklaring

- Grense naturreservat
- 2/1 - Fokstua utmål
- 2/2 - Jernbaneverket
- 2/3 - Fokstugu gard
- 87/1 - Dovrefjell statsalmenning
- 93/1 - Joramo bygdealmenning

Kartgrunnlag: N50, Geovekst
Tillatelse: GV-L05.
Kart prod. av: FMOP-MVA
Dato: 12.01.2004
Målestokk: 1 : 25 000

VEDLEGG 3. FOKSTUMYRA NATURRESERVAT Nummererte grenseknekkpunkt

Tegnforklaring

- Grense naturreservat
- Knekkpunkt-grense

Kartgrunnlag: N50, ©Geovekst
Tillatelse: GV-L05.
Kart prod. av: FMOP-MVA
Dato: 12.01.2004
Målestokk: 1 : 25 000

Lillehammer, mai 2002

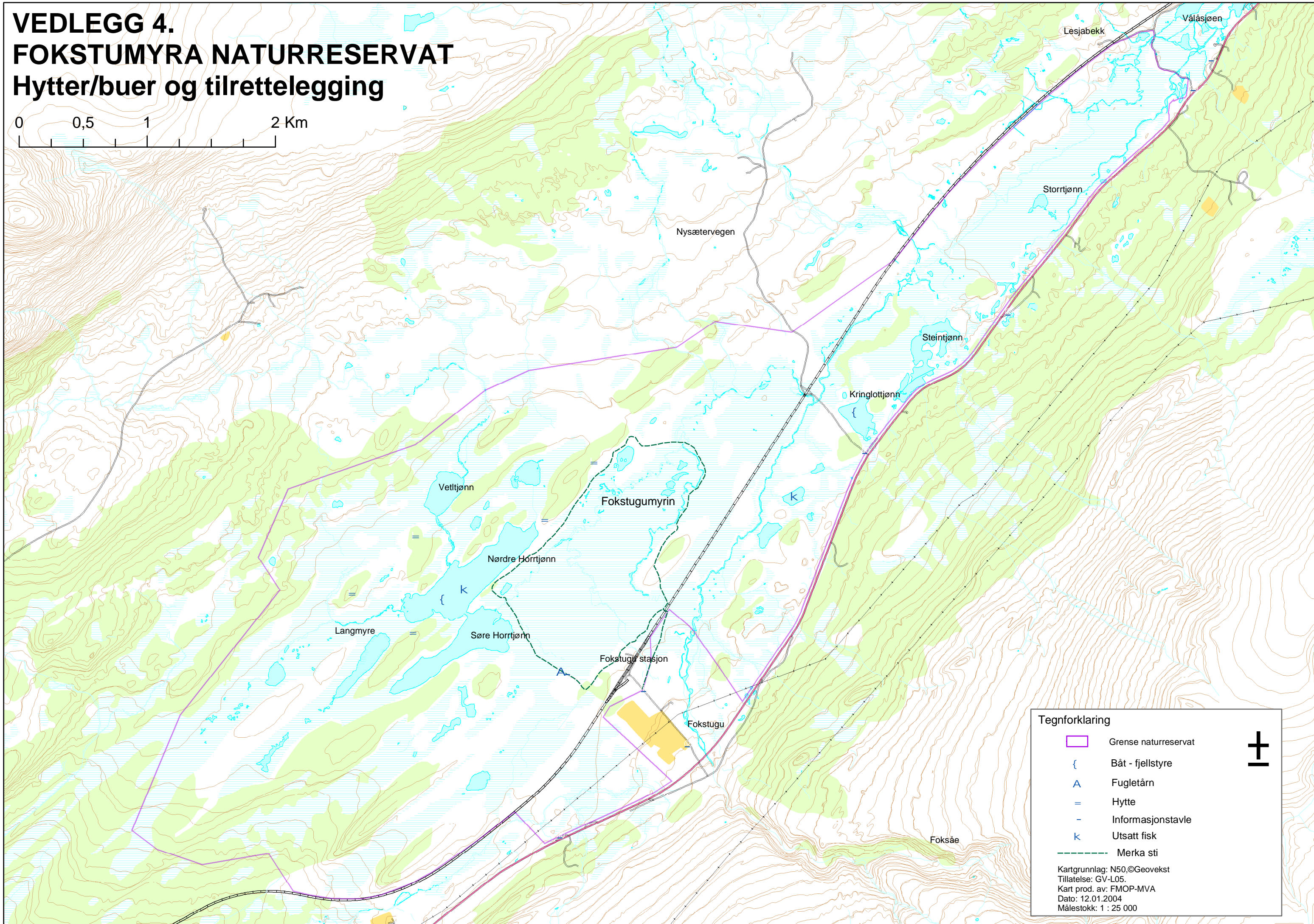
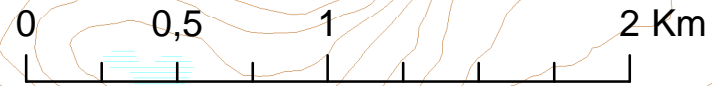
**FOKSTUMYRA NATURRESERVAT, DOVRE KOMMUNE -
GRENSEBESKRIVELSE FOR OMRÅDET FREDET VED
KRONPRINSREGENTENS RESOLUSJON AV 03.05.2002**

Grensa for naturreservatet tar utgangspunkt i punkt 1 på vedlagte kart i målestokk 1:10 000 datert Miljøverndepartementet, april 2002 og Fylkesmannen i Oppland, mai 2002.

Punkt 1 ligger i eiendomsgrensa mellom gnr./bnr. 2/1 (Fokstua utmål/Statens private) og 93/1 (Joramo bygdeallmenning, på økonomisk kartverk står feilaktig 85/1), 25 m fra midtlinja av E 6. Fra punkt 1 følger grensa denne eiendomsgrensa til den krysser eiendomsgrensa til gnr./bnr. 2/2 (Jernbaneverket) og går videre i samme retning til punkt 2. Dette punktet ligger på nordvestsida av jernbanen i en avstand av 20 m fra jernbanens midtlinje. Fra punkt 2 følger grensa jernbanen i en avstand av 20 m fra dennes midtlinje til punkt 3. Grensa går deretter i rette linjer til punktene 4, 5, 6 (ved sti), 7, 8, 9, 10 (høgdepunkt), 11, 12, 13 (ved bekk), 14 (ved bekk), 15 (ved bekk), 16 (ved bekk), 17 (på vestsida av Nysætervegen) og 18. Punkt 18 ligger ved jernbaneundergang på østsida av jernbanen, 20 m fra dennes midtlinje. Fra punkt 18 følger grensa jernbanen i en avstand av 20 m fra dennes midtlinje til punkt 19. Punkt 19 ligger ved (sør for) parkeringsplass for Lesjabekk vokterbolig. Grensa følger deretter vegen til vokterboligen i en avstand av 10 m fra vegens midtlinje til punkt 20 (ved vegkryss) og videre i samme avstand fra vegens midtlinje til punkt 21. Grensa går deretter i rette linjer til punkt 22, som ligger 25 m fra midtlinja av E 6, og punkt 23. Punkt 23 ligger i eiendomsgrensa mellom gnr./bnr. 87/1 (Dovrefjell statsallmenning) og 26/8, i nordenden av sistnevnte eiendom. Fra punkt 23 følger grensa eiendomsgrensa mellom disse to eiendommene til punkt 24. Dette punktet ligger 25 m fra midtlinja av E 6. Fra punkt 24 følger grensa nordvestsida av E 6 i en avstand av 25 m fra vegens midtlinje til punkt 25. Punkt 25 ligger i eiendomsgrensa mellom gnr./bnr. 2/1 og 2/3 (Fokstugu gard). Videre følger grensa først denne eiendomsgrensa, deretter eiendomsgrensa mellom gnr./bnr. 2/2 og 2/3, og til slutt på nytt eiendomsgrensa mellom gnr./bnr. 2/1 og 2/3 til punkt 26. Dette punktet ligger 25 m fra midtlinja av E 6. Fra punkt 26 følger så grensa midtlinja av E 6 i en avstand av 25 m fra denne tilbake til punkt 1.

Beskrivelsen av grensa for naturreservatet i forhold til E 6 refererer seg til senterlinja for E 6 slik denne går i Vegdatabase per mai 2002.

VEDLEGG 4. FOKSTUMYRA NATURRESERVAT Hytter/buer og tilrettelegging

Tegnforklaring

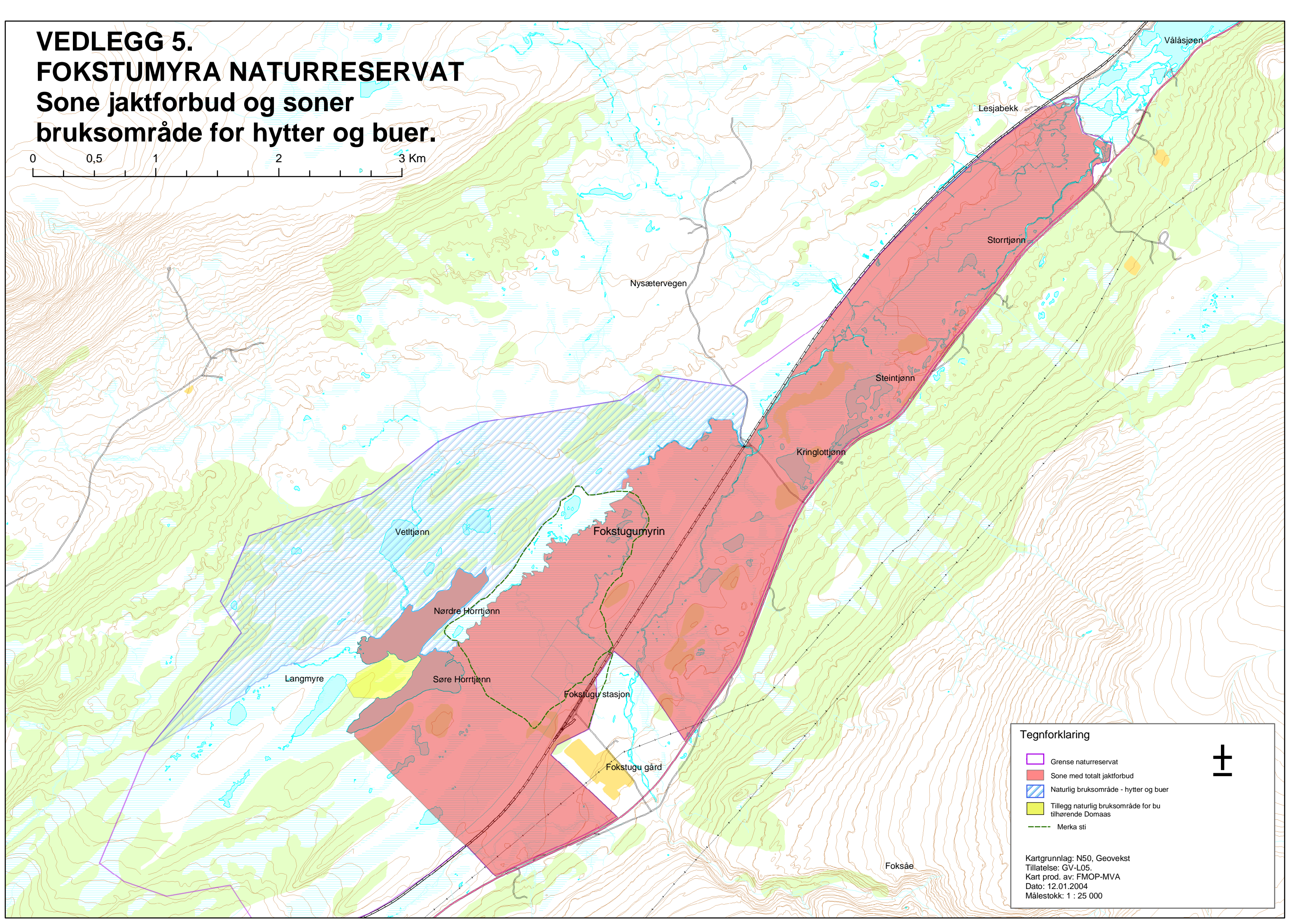
- Grense naturreservat
- Båt - fjellstyre
- Fugletårn
- Hytte
- Informasjonstavle
- Utsatt fisk
- Merka sti

Kartgrunnlag: N50,©Geovekst
Tillatelse: GV-L05.
Kart prod. av: FMOP-MVA
Dato: 12.01.2004
Målestokk: 1 : 25 000

VEDLEGG 5. FOKSTUMYRA NATURRESERVAT Sone jaktforbud og soner bruksområde for hytter og buer.

0 0,5 1 2 3 Km

Tegnforklaring

- Grense naturreservat
- Sone med totalt jaktforbud
- Naturlig bruksområde - hytter og buer
- Tillegg naturlig bruksområde for bu tilhørende Domaas
- Merka sti

Kartgrunnlag: N50, Geovekst
Tillatelse: GV-L05.
Kart prod. av: FMOP-MVA
Dato: 12.01.2004
Målestokk: 1 : 25 000

VEDLEGG 6

Fokstummyra. Artsliste for fugl.

Smålom (<i>Gavia stellata</i>)	Sandlo (<i>Charadrius hiaticula</i>)
Storlom (<i>Gavia arctica</i>)	Boltit (<i>Charadrius morinellus</i>)
Horndykker (<i>Podiceps auritus</i>)	Heilo (<i>Pluvialis apricaria</i>)
Gråhegre (<i>Ardea cinerea</i>)	Vipe (<i>Vannellus vanellus</i>)
Knoppsvane (<i>Cygnus olor</i>)	Temmincksnipe (<i>Calidris temminckii</i>)
Sangsvane (<i>Cygnus cygnus</i>)	Myrsnipe (<i>Calidris alpina</i>)
Sædgås (<i>Anser fabalis</i>)	Fjellmyrløper (<i>Limicola falcinellus</i>)
Dverggås (<i>Anser erythropus</i>)	Brushane (<i>Philomachus pugnax</i>)
Brunnakke (<i>Anas penelope</i>)	Kvartbekkasin (<i>Lymnocyptes minimus</i>)
Krikkand (<i>Anas crecca</i>)	Enkeltbekkasin (<i>Gallinago gallinago</i>)
Stokkand (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Dobbeltbekkasin (<i>Gallinago media</i>)
Stjertand (<i>Anas acuta</i>)	Rugde (<i>Scolopax rusticola</i>)
Knekkand (<i>Anas querquedula</i>)	Småspove (<i>Numenius phaeopus</i>)
Skjeand (<i>Anas clypeata</i>)	Storspove (<i>Numenius arquata</i>)
Taffeland (<i>Aythya ferina</i>)	Sotsnipe (<i>Tringa erythropus</i>)
Ringand (<i>Aythya collaris</i>)	Rødstilk (<i>Tringa totanus</i>)
Toppand (<i>Aythya fuligula</i>)	Gluttsnipe (<i>Tringa nebularia</i>)
Bergand (<i>Aythya marila</i>)	Skogsnipe (<i>Tringa ochropus</i>)
Havelle (<i>Clangula hyemalis</i>)	Grønnstilk (<i>Tringa glareola</i>)
Svartand (<i>Melanitta nigra</i>)	Strandsnipe (<i>Actitis hypoleucos</i>)
Sjørørre (<i>Melanitta fusca</i>)	Svømmesnipe (<i>Phalaropus lobatus</i>)
Kvinand (<i>Bucephala clangula</i>)	Fjelljo (<i>Stercorarius longicaudus</i>)
Lappfiskand (<i>Mergus albellus</i>)	Hettemåke (<i>Larus ridibundus</i>)
Siland (<i>Mergus serrator</i>)	Fiskemåke (<i>Larus canus</i>)
Laksand (<i>Mergus merganser</i>)	Sildemåke (<i>Larus fuscus</i> ssp.)
Havørn (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	Gråmåke (<i>Larus argentatus</i>)
Sivhauk (<i>Circus aeruginosus</i>)	Rødnebbterne (<i>Sterna paradisaea</i>)
Myrhauk (<i>Circus cyaneus</i>)	Ringdue (<i>Columba palumbus</i>)
Enghauk (<i>Circus pygargus</i>)	Tyrkerdue (<i>Streptopelia decaocto</i>)
Spurvehauk (<i>Accipiter nisus</i>)	Turteldue (<i>Streptopelia turtur</i>)
Musvåk (<i>Buteo buteo</i>)	Gjøk (<i>Cuculus canorus</i>)
Fjellvåk (<i>Buteo lagopus</i>)	Snøugle (<i>Nyctea scandiaca</i>)
Kongeørn (<i>Aquila chrysaetos</i>)	Haukugle (<i>Surnia ulula</i>)
Fiskeørn (<i>Pandion haliaetus</i>)	Hornugle (<i>Asio otus</i>)
Tårnfalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	Jordugle (<i>Asio flammeus</i>)
Dvergfalk (<i>Falco columbarius</i>)	Nattravn (<i>Caprimulgus europaeus</i>)
Jaktfalk (<i>Falco rusticolus</i>)	Tårnseiler (<i>Apus apus</i>)
Vandrefalk (<i>Falco peregrinus</i>)	Hærfugl (<i>Upupa epops</i>)
“Storfalk?” (<i>Falco</i> sp.)	Vendehals (<i>Jynx torquilla</i>)
Lirype (<i>Lagopus lagopus</i>)	Dvergspett (<i>Dendrocopos minor</i>)
Orrfugl (<i>Tetrao tetrix</i>)	Sanglerke (<i>Alauda arvensis</i>)
Storfugl (<i>Tetrao urogallus</i>)	Fjellerke (<i>Eremophila alpestris</i>)
Vaktel (<i>Coturnix coturnix</i>)	Sandsvale (<i>Riparia riparia</i>)
Myrrikse (<i>Porzana porzana</i>)	Låvesvale (<i>Hirundo rustica</i>)
Trane (<i>Grus grus</i>)	Taksvale (<i>Delichon urbica</i>)
Tjeld (<i>Haematopus ostralegus</i>)	Trepiplerke (<i>Anthus trivialis</i>)

Heipiplerke (*Anthus pratensis*)
Lappiplerke (*Anthus cervinus*)
Gulerle (*Motacilla flava*)
    Sørlig gulerle (*Motacilla flava flava*)
    Såerle (*Motacilla flava thunbergi*)
Linerle (*Motacilla alba*)
Fossefall (*Cinclus cinclus*)
Gjerdesmett (*Troglodytes troglodytes*)
Jernspurv (*Prunella modularis*)
Rødstrupe (*Erithacus rubecula*)
Blåstrupe (*Luscinia svecica*)
Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*)
Buskskvett (*Saxicola rubetra*)
Steinskvett (*Oenanthe oenanthe*)
Ringtrost (*Turdus torquatus*)
Gråtrost (*Turdus pilaris*)
Måltrost (*Turdus philomelos*)
Rødvingetrost (*Turdus iliacus*)
Gresshoppesanger (*Locustella naevia*)
Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)
Myrsanger (*Acrocephalus palustris*)
Gulsanger (*Hippolais icterina*)
Møller (*Sylvia curruca*)
Tornsanger (*Sylvia communis*)
Hagesanger (*Sylvia borin*)
Munk (*Sylvia atricapilla*)
Gransanger (*Phylloscopus collybita*)
Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*)

Gråfluesnapper (*Muscicapa striata*)
Svarthvit fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*)
Løvmeis (*Parus palustris*)
Granmeis (*Parus montanus*)
Kjøttmeis (*Parus major*)
Varsler (*Lanius excubitor*)
Skjære (*Pica pica*)
Kaie (*Corvus monedula*)
Kornkråke (*Corvus frugilegus*)
Kråke (*Corvus corone cornix*)
Ravn (*Corvus corax*)
Stær (*Sturnus vulgaris*)
Gråspurv (*Passer domesticus*)
Pilfink (*Passer montanus*)
Bokfink (*Fringilla coelebs*)
Bjørkefink (*Fringilla montifringilla*)
Grønnsisik (*Carduelis spinus*)
Bergirisk (*Carduelis flavirostris*)
Gråsisik (*Carduelis flammea*)
Grankorsnebb (*Loxia curvirostra*)
Korsnebb (*Loxia sp.*)
Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*)
Lappspurv (*Calcarius lapponicus*)
Snøspurv (*Plectrophenax nivalis*)
Gulspurv (*Emberiza citrinella*)
Dvergspurv (*Emberiza pusilla*)
Sivspurv (*Emberiza schoeniclus*)

VEDLEGG 7

Fokstumyra. Artskommentarer for fugl.

Smålom (*Gavia stellata*)

Arten ble observert fram til slutten av forrige århundre. Voksen med unge i myrområdet i 1847. Siste observasjon 1 individ i Kringlottj. den 1.7.1897.

Storlom (*Gavia arctica*)

Hekker med 1 par. Første gang påtruffet i 1864 med 2 individer i Horrtj. Observert mer regelmessig fra 1870-åra. Hekket både i Horrtj. og Vålåsjøen i 1897 og 1898. På 1900-tallet har 1 par hekket årlig i Horrtj./Vetltj. på Langmyre. Observert årlig på Vålåsjøen fram til 1951. I perioden 1986-89 gjorde arten årlig hekkforsøk ved begge Horrtjønnna og i Vetltj. på Langmyre, men bare i 1989 ble 1 unge observert. Mye forstyrrelser av folk ved hekkeplassene kan være en forklaring på den dårlige ungeproduksjonen. Dette til tross, så oppholder storlomen seg i nevnte områder gjennom hele sommeren. I samme periode ble arten også regelmessig sett i Steintj. og i vestenden av Vålåsjøen, og 1 par hekket årlig på Langtj. ved Nysætrin, også her ble hekkinger avbrutt trolig pga. forstyrrelser. Fra 1990 og fram til 2003 har storlomen gjort årlige hekkforsøk i de to nevnte områdene.

Horndykker (*Podiceps auritus*)

Arten skal være observert en (eventuelt flere ganger) i området, mellom 1953 og 1985.

Gråhegre (*Ardea cinerea*)

Arten hekker ikke. Den er observert tilbake til 1929. Fra 1986 til 2003 er 1-3 individer sett på matsøk gjennom sommeren.

Sangsvane (*Cygnus cygnus*)

Meget sjelden på trekk. 1 individ i Vetltj. på Langmyre 15.6.1975 og 1 individ i S. Horrtj. 12.5.2002.

Sædgås (*Anser fabalis*)

Flere individ med tilhold i myrområdene rundt Steintj. og Fokstugua – Vålåsjøen fra ca. 1920 og mange år framover. 1 individ på Steintj. 7.6.1930.

Dverggås (*Anser erythropus*)

1 par med vellykket hekking i området rundt Steintj. i 1962 og 1963. Landets sørligste hekkefunn av arten.

Brunnakke (*Anas penelope*)

Vanlig hekkefugl. Eldre observasjoner kan tyde på at arten ikke hekket på Fokstumyra før på 1900-tallet. Ble ikke funnet hekkende, men opptrådte hyppig på høsttrekket i 1897 og 1898. 1 død unge funnet i myrhaukreir ved Lesjabekk av Y. Hagen den 5.8.1946. Opptrer regelmessig mellom 1950 og 1980 og i 1964 har 2-3 par tilhold i området. I perioden 1986-89 økte hekkebestanden fra 5 til 12 par og i 2002 ble 20 brunnakker (19 hanner) sett den 8.6. Foretrekker området Sjugurdsmyre – Kringlottj. – Steintj.

Krikkand (*Anas crecca*)

Vanlig hekkefugl. Tidligere observasjoner har vist at arten har vært meget vanlig siden århundreskiftet. Arten er nevnt allerede i 1856 og den er fremdeles en vanlig hekkefugl på myra. Mellom 1986-1989 ble 10-17 par registrert årlig.

Stokkand (*Anas platyrhynchos*)

Vanlig hekkefugl. Tidligere nevnes fuglen som vanlig, men ikke i stort antall. I 1964 nevnes 6 par i området. I perioden 1986-89 var arten sammen med krikkanda den vanligste andearten. I 1986 ble 9 par registrert, i 1987 og 1988 10-15 par og i 1989 12-17 par. Oftest å se i små vegetasjonsdekte vannpytter på store åpne strengmyrer.

Stjertand (*Anas acuta*)

Vanlig, men fåtallig hekkefugl. Tidligere observasjoner indikerer bestandsvigninger for arten. Første observasjon i 1861 og første kull registrert i 1896. Tallrik på høsttrekket i 1897 og 1898 og arten var meget vanlig på myra i 1927 og 1928. Spredte hekkeindikasjoner fra 1930-til 1970-åra. Under perioden 1986-89 ble 1-2 par registrert i 1986, 2-3 par i 1987, 4 par i 1988 og 5 par i 1989. Fram til 2003 er stjertanda sett regelmessig, og antall hekkende par er antatt å ligge på minimum 1-2 par årlig.

Knekkand (*Anas querquedula*)

Knekkanda er funnet hekkende en gang på Fokstumyra, i 1947. Senere observasjoner kan tyde på at flere hekkinger kan ha funnet sted. 1 hunn ble sett 20.6.1971 i tjern nord for N. Horrtj. og 1 par med tilhold nord for Horrtj. 27.6 og 29.6.1973. Arten også sett i 1975. 1 par mellom Steintj. og Vålåsjøen 24.5.1980 og 1 par (mulig 2 par) 30.5.- 31.5.1981. 1 par Sjugurdsmyre 6.6.1988 og 1 varslende hann på samme lokalitet flere dager fram til 14.6. 1 par i S. Horrtj. 27.5.1989 og 1 par i Steintj. 3.6. samme år.

Skjeand (*Anas clypeata*)

Hekking er ikke konstatert, men par er observert i hekkesesongen. I 1988 ble 1 par sett i perioden 5.6.-15.6 og trolig ble i tillegg 1 hann sett i samme tidsrom. I 1989 er arten notert i tidsrommet 10.5.- 3.6 og på det meste ble det sett 2 par pluss 1 hann.

Taffeland (*Aythya ferina*)

Tilfeldig på trekk. 1 hann i Kringlottj. 3.6.-4.6.1983. 3 hanner og 1 hunn i Storttj. 5.5.1986.

Ringand (*Aythya collaris*)

Er observert to ganger. 1 hann i Kringlottj. 24.5.-26.5.1980. 1 hann i Kringlottj. i begynnelsen av juni 1982. Første og andre funn av arten i Oppland.

Toppand (*Aythya fuligula*)

Vanlig hekkefugl. Ble første gang observert på Fokstumyra i 1927-28. Ser ut til å opptre vanlig fra ca. 1940 og øker noe i antall på 1950- og 1960-tallet. Noen par i Kringlottj. i 1942 og 1943 og 1 par i Vetltj. på Langmyre i 1951. I 1964 nevnes toppanda som vanligste and på myra og 8 par er ment å hekke. Også på 1960- og 1970-tallet nevnes anda som vanlig. Trolig nytter også arten området under trekket, bl.a. ble 32 individer sett i Kringlottj. den 24.5.1971 og 29 individer den 3.6.1989. Anslått hekkebestand i 1986: 7-9-par, i 1987: 5-8-par, i 1988: 7-8 par og i 1989: 7 par. Største antall toppender ses oftest på Kringlottj.

Bergand (*Aythya marila*)

Har hekket sporadisk fra forrige århundre. Berganda nytter også vannene på Fokstumyra under vårtrekket. I 1895 nevnes berganda som den vanligste andearten i området og noen par ruger ved Kringlottj. og Steintj. i 1897 og 1898. Arten er ikke sett i 1917 og 1930, men Barth nevner i 1952 at arten er observert flere steder i myra og i 1958 hekket trolig 3 par i Vetltj. på Langmyre. Noen individer observert på trekk mellom 1968 og 1987. I juni 1988 viste 3 par hekkeindikasjon, 2 par ved Kringlottj. - Steintj. og 1 par i tjern nord for N. Horrtj. Våren 1989 ble maks. 14 par sett på trekk den 27.5. Videre fram til 2003 er arten sporadisk sett på vårtrekket.

Havelle (*Clangula hyemalis*)

Usikkert om arten tidligere har hekket på myra, men noen få individer ses under vårtrekket. Første observasjon er en hann som ble skutt den 19.6.1898. Et par hekket trolig i Steintj. i 1907. Videre fram til i dag er havella bare notert noen få ganger på vårtrekket i 1958, 1970 og i 1984-89. Maksimum er 4 individer sett samtidig og ofte dreier det seg om par.

Svartand (*Melanitta nigra*)

Usikker hekkestatus, men arten ses jevnlig på vårtrekket. Arten nevnes først i 1897 med 1 hann, så nevnes 1 individ i Kringlottj. i 1929. I 1954 skal 1 reir med 8 egg være funnet sørvest for Vålåsjøen. Flere par er sett i juni 1958 og atskillige individ i Kringlottj. 30.5.1961. Også sett sporadisk på 1960-tallet. Fra 1986 til 2003 er svartanda sett mer jevnlig på trekk, oftest med 1 til 2 par, men den 8.6.1986 ble hele 12 individer registrert i Kringlottj.

Sjørre (*Melanitta fusca*)

Usikkert om arten har hekket på myra, men bruker tidvis området på trekk. Sommeren 1929 og 1930 nevnes sjørren på Fokstumyra da 2-3 par hadde tilhold i og rundt Horrtj. Sjørren nevnes ikke spesielt på Fokstumyra igjen før på slutten av 1960-tallet, selv om Barth i 1952 nevner arten som nokså alminnelig i Fokstugua - Hjerkinområdet. På 1970-tallet foreligger det en observasjon fra 1975. Fra 1986 og fram mot år 2000 noteres arten mer regelmessig og i noe større antall enn tidligere, med beste dagsnotering på 8 individer i 1987, 9 i 1989 og 15 i 1994.

Kvinand (*Bucephala clangula*)

Kun streif-/trekkobservasjoner. Først nevnt i 1897 med 5 individer i Kringlottj., så nevnt med 5 individer i 1948. Videre er arten registrert sporadisk fram til 2002. Største antall har vært 2 par i 1987.

Lappfiskand (*Mergus albellus*)

1 hann i N. Horrtj. 21.5.1989. Artens første registrerte funn på Fokstumyra.

Siland (*Mergus serrator*)

Arten har vært en svært sjelden streifgjest fram til ca. år 2000 og er fremdeles fåtallig, men ses regelmessig og arten kan nå være en av hekkefuglene på myra. Sommeren 1864 ble 3 individer observert og 2 individer ble skutt ved Horrtj. ca 1933. Arten ikke registrert igjen før den 10.6.1995 da 1 individ ble sett. Den 8.6.2002 ble 1 par og 1 hann sett på henholdsvis Sjugurdsmyre og i N. Horrtj., og i 2003 ble 1 par sett ved Lesjabekk og 1 hann ved N. Horrtj. den 28.5.

Laksand (*Mergus merganser*)

Svært sjelden streifgjest. Nevnes med 1 par i S. Horrtj. pluss noen individer i Kringlottj. i 1961. Senere observert noen få ganger, 1 hann i 1986, 2 hunner i 1987. 1 par pluss 1 hann i 1989 og i tillegg er arten sett i 1995.

Havørn (*Haliaeetus albicilla*)

Artens første og andre registrert funn på myra ble gjort den 14.5.1989 og 22.5.1989. 1 individ sett 28.9.1995 og 1 individ observert jaktende på N. Horrtj. 15.9.2003.

Sivhauk (*Circus aeruginosus*)

I 2002 ble sivhauk for første gang sett på myra og flere observasjoner ble gjort av arten. 1 hunn den 5.6., 1 hann ved Storrjt. 9.6., 1 par ved observasjonstårnet den 12.6. og 1 hann 29.7.

Myrhauk (*Circus cyaneus*)

Myrhauken er en karakterart på Fokstumyra og hekkebestanden svinger med tilgangen på smågnagere. Første gang registrert i 1832, første par sett i 1883 og første hekkefunn, 2 reir i 1884. Siden observert i 1888 og 1897, men ikke i 1887 og 1917. Første hekkefunn på 1900-tallet i 1929. Varierende hekkebestand i perioden 1938-66 fra 0-4 (5) par. I bunnåret for smågnager i 1986 hekket 1 par og fikk fram 2 unger, i 1987 hekket 2 par, i 1988: 3 par, mens i toppåret 1989 for smågnager hekket 7 par.

Enghauk (*Circus pygargus*)

Det foreligger en observasjon, 1 hann den 11.6.1994.

Spurvehauk (*Accipiter nisus*)

Arten er observert en gang, den 28.8.1997.

Musvåk (*Buteo buteo buteo*)

Kun en registrering er gjort av arten, 1 individ den 8.6.2002.

Fjellvåk (*Buteo lagopus*)

Jakter og ses vanlig i området i smågnagerår. Hekket ved Nysætervegen og Steintj. i 1981. Hekket i furu langs Nysætervegen i 1987. I 1989 hekket 2 par, 1 par i furua fra 1987 og 1 par i bjørk ved Steintj.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*)

Sjelden streifgjest. 1 individ er registrert den 18.6 og 19.6.1986, den 18.6.1987, 16.6.1988 og 1.6.1989. 2 ungfugler sett over myra flere ganger våren 2002.

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*)

Tre registreringer foreligger: fra 2.7.1965, 2.6.1988 og 3.6.1989. Alle tre gangene er kun 1 individ observert.

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

I tidligere litteratur er tårnfalken bare så vidt nevnt og da at arten jakter sør for Fokstumyra. Fra 1980-åra er tårnfalken sett jaktende over hele Fokstumyra i smågnagerår og den har fast hekkeplass like utenfor verneområdet.

Dvergfalk (*Falco columbarius*)

Hekker regelmessig på Fokstumyra, og i smågnagerår kan 3-4 par hekke.

Jaktfalk (*Falco rusticolus*)

Arten registrert den 28.8.1997.

Vandrefalk (*Falco peregrinus*)

Det foreligger kun en sikker observasjon, 1 individ den 16.7.1983. Ellers er arten sett inntil området i 2003.

“Storfalk” (*Falco* sp.)

1 individ S. Horrtj. ca 21.6.1987, og 1 individ jaktet vadere/ender på S. Horrtj. 14.5.1989. Ellers er jaktende storfalk flere ganger sett ved Nysætrin både i 1987 og 1989.

Lirype (*Lagopus lagopus*)

Vanlig hekkefugl på myr, hei og i bjørkeskog. Foretrekker randsonen mellom skog og åpnere biotoper. Registreringer i perioden 1986-89 (der det ikke var lagt spesiell vekt på rype) gav mellom 9-16 par.

Orrfugl (*Tetrao tetrix*)

Opptrer regelmessig vest i området, spesielt på og rundt M. Langmyre der det også er en spillplass. Orrfuglen er antatt å hekke vest i området.

Storfugl (*Tetrao urogallus*)

1 individ sett ute på Fokstumyra i 1930-40 åra.

Vaktel (*Coturnix coturnix*)

Et individ hørt ved Fokstugu stasjon 14.6. 1990.

Myrrikse (*Porzana porzana*)

To observasjoner foreligger. 1 syngende individ nord i området 27.6.1968 og 1 syngende individ ved S. Horrtj. 12.6. 2002.

Trane (*Grus grus*)

Siden 1800-tallet har trana hekket på Fokstumyra, og den har økt noe i antall på 1900-tallet. Første observasjon av Collet i 1875 og første hekkefunn i 1882. Uregelmessige observasjoner opp igjennom årene viser at hekkebestanden svinger mellom 1 til 5 par, med 2-3 par som en normal bestand. Også ikkehekkende traner kan oversomre i området.

Tjeld (*Haematopus ostralegus*)

1 individ ved N. Horrtj. i juni 1950.

Sandlo (*Charadrius hiaticula*)

1 individ ved S. Horrtj. den 1.6.1988 og 1.6.1989. Første og andre registrerte funn av arten på Fokstumyra. Også den 23.5.1992 ble 1 individ sett.

Boltit (*Charadrius morinellus*)

Er tidligere observert på trekk vår og høst. Ellers kan boltiten søke ned på myra under snøfall i hekkeperioden.

Heilo (*Pluvialis apricaria*)

Vanlig rugefugl i åpen, helst tørr mark (rander) sørvest for Nysætervegen. I perioden 1986-89 svingte hekkebestanden mellom 5 par i 1987 og 17 par i 1989.

Vipe (*Vannellus vanellus*)

Første gang sett den 19.6.1895. Sporadisk observert fram til 1950-åra, da trolig første hekking ble konstatert i 1957. Økte sterkt i antall fram til 1962-63 med 20-30 par. Minket mot slutten av 1960-åra. Små svingninger på 1970-tallet med nedgang på begynnelsen av 1980-tallet, da bare spredt observasjoner av arten ble gjort. I perioden 1986-89 ble også bestandssvingninger registrert, 1986: 4 par, 1987: 3 par, 1988: 2 par og 1989: 10 par. Vipa foretrekker strengmyrer med noe åpent vann og variasjon mellom tett og åpen myrvegetasjon.

Temmincksnipe (*Calidris temminckii*)

Arten er registrert noen få ganger i hekketida med hekkeadferd, men hekking er ikke konstatert. Registrert i 1929 ved Kringlottj., i 1966 nordøst for Nysæterbrua, i 1987, 1988 og 1989 ved Horrtj.

Myrsnipe (*Calidris alpina*)

Var tidligere temmelig alminnelig ved Fokstugua rundt 1840-60-åra. På 1900-tallet kan hekkinger ha forekommet. I 1964 ble fluktspill observert sørvest for Fokstugu st. og i 1987 ble fluktspill observert på M. Langmyre. Ellers er arten bare notert noen få ganger.

Fjellmyrløper (*Limicola falcinellus*)

Tallrik hekkefugl på 1800-tallet fram til århundreskiftet, men gikk sterkt tilbake pga. innsamling av fugl og egg samtidig som jernbaneutbyggingen raserte artens kjernebiotoper, så siste observasjoner av eldre dato er 3-4 par i 1907. Av nyere dato er det enkeltobservasjoner fra 1970, 1989 og 1996, pluss 1 hekking i 1973.

Brushane (*Philomachus pugnax*)

Registrert fra 1871 og små rugende kolonier ble observert fram til 1895. Ingen observasjoner av arten igjen før i 1958 da 1 varslende hunn ble sett. Bestanden steg raskt, og mellom 1965 og 1981 lå antall spillende haner på mellom 20-40, og opptil 5 forskjellige spillplasser ble benyttet. I 1986 spilte 26 haner, i 1987 15 haner, i 1988 bare 9 haner, mens hekkebestanden i 1989 er anslått til 20-25 par. Dette året ble 38 haner og 23 høner notert den 27.5. En del av disse var nok trekkende individer for det ser ut til at en del brushaner også trekker gjennom området i siste halvdel av mai, bl.a. ble 20-30 haner sett den 22.5. 2003, mens en registrering av brushaner 6 dager senere bare gav 6 haner.

Kvartbekkasin (*Lymnocyptes minimus*)

Arten er observert med 1 individ i 1927, 1988 og 1989.

Enkeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)

Allerede på 1800-tallet hekket fuglen tallrikt på myra. Fremdeles er den svært vanlig og er den klart vanligste vaderarten som hekker på Fokstumyra.

Dobbeltbekkasin (*Gallinago media*)

Første gang registrert av Collet i 1864. Benyttet 2 spillplasser i 1897 og 1898. På den ene spilte 50-60 hanner. Spillplassene ble ødelagt under jernbanebyggingen og arten ble siste gang sett i 1907 før den igjen dukket opp i 1958 da 4-5 spillende hanner ble observert. Året etter

ble 5-6 hanner hørt spillende. I 1960 ble 1 individ registrert, og i 1962 2 stykker. Siden er arten sporadisk observert i 1970, 1983, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989 og 1992.

Rugde (*Scolopax rusticola*)

Kun sporadiske observasjoner gir arten en usikker hekkestatus, men 1-2 par kan hekke. Er registrert med enkeltobservasjoner på myra i 1958 og 1986 (ved Kringlottj.). I 1987 og 1989 hadde arten fluktspill ved Nordsæterranda, siste året også ved Kringlottj. Utenfor Fokstumyra ble fluktspill sett ved Vålåsjøen både i 1988 og 1989.

Småspove (*Numenius phaeopus*)

Vanlig, men fåtallig hekkefugl. Første gang registrert i 1917, mens andre og tredje funn var i 1929 og 1930. De to første hekkefunnene var i 1934 og 1941. Sporadiske registreringer gav 1-2 par gjennom 1950-år fram til 1967, 3 par i 1967-68, 3-4 par i 1971-74 og 5 par i 1975. I perioden 1986-1989 varierte bestanden mellom 4 til 8 par. Hekker både på tørre og våte biotoper i åpent landskap.

Storspove (*Numenius arquata*)

Meget sjelden hekkefugl. Første gang nevnt da 1 par hekket i 1942. 2 par (1 par med påvist hekking) på myra i 1986. Siden to streif-/trekkobservasjoner fra 1989, og en fra 1996.

Sotsnipe (*Tringa erythropus*)

1 par sett ved Kringlottj. den 5.6.1989.

Rødstilk (*Tringa totanus*)

Vanlig og tallrik hekkefugl, men bestandsvigninger er registrert. Atskillig par sett i perioden 1895-1917, 1 par i 1929 og 6 par i 1930. Opptrer spredt i 1950-åra til fram på midten av 1960-tallet da bestanden ser ut til å øke. I 1986 var bestanden oppe i 33 par, i 1987 19 par, i 1988 31-35 par og i 1989 46-48 par. Foretrekker variert myrtopografi, både på større og mindre myrer, med vekslende våte og tørre partier, helst ved åpent vann.

Gluttsnipe (*Tringa nebularia*)

Hekker spredt, men vanlig. Ser også ut til å ha opptrådt spredt på myra fra slutten av 1800-tallet. Hekket med 8 par i 1986-88 og med 15-16-par i 1989. Foretrekker mindre myrer eller utkanten av større myrer.

Skogsnipe (*Tringa ochropus*)

En vanlig rugefugl rundt midten av 1800-tallet, men forsvant som hekkefugl i 1880-åra. I dag en meget sjelden streiffugl på myra. Observert i 1986, 1989 og 1996.

Grønnstilk (*Tringa glareola*)

Vanlig og tallrik hekkefugl. Også tilbake til de første observasjonene på 1800-tallet var arten vanlig, men noen år med laver tettheter er også notert som i 1917, 1971-72 og 1982. Sammen med enkeltbekkasin og rødstilk var grønnstilken den vanligste vaderen i perioden 1986-89 med 31 par i 1986, 18 par i 1987, 27-33 par i 1988 og 47 par i 1989. Foretrekker gjerne større myrrealer og mer ensartet myrtopografi enn rødstilken.

Strandsnipe (*Actitis hypoleucos*)

Vanlig hekkefugl langs Horrtjønn, Steintj., Løken, Foksåe og Åe.

Svømmesnipe (*Phalaropus lobatus*)

Meget vanlig rugefugl fra slutten av 1800-tallet og fram til i dag. Første observasjon skal være fra 1831 og første hekkefunn fra 1873. Bestandsvigninger er registrert med få par i 1951 og 1964, men med en god bestand fra slutten av 1960-åra og gjennom 1970-åra med en nedgang i begynnelsen av 1980-tallet. I 1986 ble 17 par registrert, i 1987 11 par, i 1988: 30-36 par og i 1989: 18-19 par. Svømmesnipa opptrer vanlig langs tjern og pytter omkranset av tett starrvegetasjon.

Fjelljo (*Stercorarius longicaudus*)

Sjelden streifgjest med 3 observasjoner, 1 individ i 1963 og 1987, og 2 individer i 1981.

Hettemåke (*Larus ridibundus*)

Tallrik hekkefugl fra 1990-åra. Første gang observert i 1964 og første hekking i 1981 med 1 par. Få individer i 1985, 1986 og 1988, men i 1987 ble 27 stk. sett ved Storrtj og i 1989 ble 50-60 sett på samme lokalitet samtidig som småflokker ble sett rundt ellers på myra, men ingen hekkinger ble registrert. I 1997 var en større hekkekoloni etablert vest for Bonkallhaugen. I 2002 og 2003, tallene for 2003 blir angitt i (), ble tre hekkeplasser lokalisert: Storrtj. min. 15 rugende individer (60-65 reir), vestende N. Horrtj. 60-70 individer (35 hekkende par), vest for Bonkallhaugen 150-250 individer (50-60 hekkende par).

Fiskemåke (*Larus canus*)

Arten er nå en vanlig hekkefugl ved alle vann på myra. Tidlig på 1950-tallet ble enkeltindivider og småflokker observert og 1 reir ble funnet ved S. Horrtj. både i 1957 og 1958 og 3 reir i 1960. Tidlig på 1960-tallet ble 1 par sett, mens 2-5-par hekket årlig mellom 1964-67. Utover i 1970-åra økte bestanden. Mellom 1986 og 1989 økte hekkebestanden fra 4 til 14 par og det ble sett ikkehekkende fugler i flokker på 5-50 individer. I 2003 hadde hekkebestanden økt markert i forhold til i 1989, uten at det ble foretatt noen nøyaktig telling.

Sildemåke (*Larus fuscus* ssp.)

Den 14.6.1964 fløy 2 individer over myra.

Gråmåke (*Larus argentatus*)

Den 30.5.1964 fløy 2 individer over myra.

Rødnebbterne (*Sterna paradisaea*)

I løpet av 1990-åra er arten blitt en vanlig hekkefugl ved alle vann i området. I 1968 ble en ubestemt terne observert over Horrtj., men først i 1984 ble 2 rødnebbterner konstatert på Fokstumyra. I årene 1986-1989 ble 1-3 individ sett, mens i 2002 var arten ved alle vann og tjern i området.

Ringdue (*Columba palumbus*)

Sjelden streifgjest på selve Fokstumyra. 1 skadet individ på Nysætervegen i 1952, 1 individ S. Langmyre i 1988, 3 individer ved Lesjabekk og Kringlottj. i 1989 og 2 individer ved S. Horrtj. i 2002.

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*)

Første registrerte funn i Norge, 1 individ sett på Fokstugu gard mellom 20-25.6.1949. 1 individ også observert den 20.6.1966.

Turteldue (*Streptopelia turtur*)

1 individ ved Steintj. 30.6.1949. Denne observasjonen kan en kanskje undre litt på fordi en tyrkerdue ble sett i området bare noen dager tidligere. Ellers er 2 individer observert den 14.7.1982.

Gjøk (*Cuculus canorus*)

Vanlig "hekkefugl" på Fokstumyra.

Snøugle (*Nyctea scandiaca*)

Observert en gang i juli 1893. Ellers ble to observasjoner gjort av 1 individ inntil Fokstumyra i smånageråret 1989, nord for Vålåsjøberget i juni og ved Nysætrin den 16.6.

Haukugle (*Surnia ulula*)

Meget sjelden. 1 individ sett ved Steintj. den 18.4.1984. Ellers jaktet 1 par øst på Fokstumyra våren 1989. Dette paret hekket rett sør for E-6, ved Lesjabekk.

Hornugle (*Asio otus*)

Meget sjelden hekkefugl. 1 par hekket i kråkerede ved Fokstugu st. i 1989. 2 unger i redet den 20.6. Første registrerte hekking av hornugle på Fokstumyra. Ellers hekket 3 par like sør for myra i 1971.

Jordugle (*Asio flammeus*)

Vanlig hekkefugl i smånagerår. Første gang nevnt i 1894 da arten ble funnet hekkende. I det rike smånageråret 1963 hekket 12 par på myra og faktisk overvintret 3-4 jordugler mellom 1962 og 1963. Svingningene i hekkebestanden kom tydelig fram i perioden fra smånagerbunnåret 1986 til toppåret for smånagere i 1989. I 1986 hekket 0 par, bare enkeltindivider ble sett sporadisk, i 1987 hekket 1-2 par, i 1988: 13 par, mens i 1989 hekket hele 20 par.

Nattravn (*Caprimulgus europaeus*)

Arten er observert to ganger. 1 individ den 26.6.1968 ved Fokstugu gard og 1 individ den 5.7.1994 ved Nysæterundergangen.

Tårnseiler (*Apus apus*)

Vanlig på næringssøk i hele området og hekker på Fokstugu st. og Fokstugu gard og andre egnede plasser i Fokstuguområdet. Arten er observert helt tilbake til 1898.

Hærfugl (*Upupa epops*)

Arten er sett en gang inntil jernbanen ved Storlykkjesætra den 23.5.1986.

Vendehals (*Jynx torquilla*)

Arten er sett en gang ved Lesjabekk den 7.6.1986.

Dvergspett (*Dendrocopos minor*)

Arten er ikke rapportert hekkende siden 1 par hekket ved Vetltj. på Langmyre i 1971. Den ble sett flere plasser i Fokstuguområdet i 1847-1865, og observert flere ganger mellom Fokstuga og Vålåsjøen i perioden 1933-1951. I 1986 ble 1 individ sett vest i området.

Sanglerke (*Alauda arvensis*)

Spredte observasjoner av stort sett av syngende individer i området Fokstugu gard - Fokstugu st. - Lyuhaugen. I 1958: (1 stk.), 1965: (2 stk.), 1970: (1-2 stk.) og 1971: (1 stk.).

Fjellerke (*Eremophila alpestris*)

Løvenskjold nevner i 1930 at arten blir sett på trekket vår og høst. 1 individ observert i juli 1981.

Sandsvale (*Riparia riparia*)

Meget sjelden på trekk. I 1964 ble 1 individ sett ved Fokstugu st. Arten også observert i 1970, 1971 og 1987.

Låvesvale (*Hirundo rustica*)

Arten nevnes som vanlig ved fjellstuene på Dovre rundt 1854-57. Så går det over 100 år før arten igjen nevnes på Fokstugua med 3 observasjoner på opptil 5 individer i 1964. Arten også observert i 1970 og 1971. 1 par hekket på Fokstugu gard i 1988 og 1989 og arten jaktet insekter ute på myrene.

Taksvale (*Delichon urbica*)

Har hekket vanlig på Fokstugu gard siden 1875 da ca. 50 par hadde tilhold der. Hekker nå også på Fokstugu st. og på sæterhusene i området.

Trepiplerke (*Anthus trivialis*)

Sjelden. Flere syngende hanner hørt i fjellbjørkeskogen sør for myra i 1942. I perioden 1986-88 ble 1-3 hanner hørt syngende hvert år.

Heipiplerke (*Anthus pratensis*)

Allerede på 1800-tallet var arten meget vanlig, og har siden vært en av de vanligste spurvefuglene ute på Fokstumyra.

Lappiplerke (*Anthus cervinus*)

Den 28.5.1961 ble 1 individ sett i myra, sørvest for Fokstugu st.

Gulerle (*Motacilla flava*)**Sørlig gulerle** (*Motacilla flava flava*)

Meget sjelden. 1 par hekket ved Fokstugu gard i 1962 og 1 par hekket på samme lokalitet ved S. Horrtj. i 1988 og 1989.

Såerle (*Motacilla flava thunbergi*)

Nevnes som vanlig hekkefugl allerede fra slutten av 1800-tallet. Hekker spredt i randsonen mellom skog/høyt vierkratt og åpnere biotoper.

Linerle (*Motacilla alba*)

Har hekket fåtallig på Fokstugu gard siden slutten av 1800-tallet. Hekker ved hus, sætrer og hytter i området. Arten ses også på matsøk ute i myrområdene.

Fossefall (*Cinclus cinclus*)

Arten har fast hekkeplass ved Fokstugu gard. Ses ellers langs elver og bekker i området.

Gjerdsmett (*Troglodytes troglodytes*)

Arten er observert en gang, den 13.4.2001.

Jernspurv (*Prunella modularis*)

Hekker spredt i de største vierkrattene med innslag av spredte bjørkeetrær. Første reirfunn gjort i 1907, og arten nevnes som vanlig hekkefugl i 1929 og 1930.

Rødstrupe (*Erithacus rubecula*)

Arten nevnes som vanlig på vårtrekket av Barth i 1964. Ingen observasjoner foreligger siden av arten.

Blåstrupe (*Luscinia svecica*)

Meget vanlig hekkefugl. Registrert som vanlig rugefugl tilbake til 1895. Nøkkelbiotopen er tette vierkratt med høyde over ca 60-70 cm. ute på myra, langs elver/bekker og jernbanelinja. Opptrer også vanlig, men med lavere tetthet i randsonen mellom skog og åpnere biotoper.

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*)

Hekker spredt, men vanlig i fjellbjørkeskogen. Er registrert som vanlig rugefugl tilbake til 1895.

Buskskvett (*Saxicola rubetra*)

Hekker periodevis i området, nevnes både av Schaanning i 1918 og av Barth i 1954. I 1986 ble ikke arten sett, i 1987 ble 2 hanner hørt syngende, mens i 1988 og 1989 hekket arten spredt i området.

Steinskvett (*Oenanthe oenanthe*)

Registrert som vanlig hekkefugl tilbake til 1897. I 1986 ble 13 par registrert på blokkrike lokaliteter i området.

Ringtrost (*Turdus torquatus*)

Barth nevner i 1964 at arten ses jevnlig på vårtrekket. Kan trekke ned på myra under uvær i hekketida.

Gråtrost (*Turdus pilaris*)

Vanlig hekkefugl i større sammenhengende skogsareal og småkolonier i større vierkratt med innslag av bjørk.

Måltrost (*Turdus philomelos*)

Fåtallig hekkefugl som er notert med første reirfunn i 1964 ved Vetltj. på Langmyre. Arten er også sett i 1967 og hekket i bjørkeliene sør for Fokstugu gard etter ca. 1960. I 1986 og 1987 ble 3 syngende hanner registrert, i 1988: 6 syngende hanner, mens i 1989 ble ikke arten sett.

Rødvingetrost (*Turdus iliacus*)

Vanlig hekkefugl i tette høye vierkratt med spredte bjørkeetrær.

Gresshoppesanger (*Locustella naevia*)

En registrering er gjort av arten den 14.7.1986 ved Øyasæter/Lesjabekk.

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Det er gjort to observasjoner og i begge tilfeller dreier det seg om 1 syngende hann, den 23.6.1950 og den 12.6.2002.

Myrsanger (*Acrocephalus palustris*)

Arten er registrert en gang, den 12.6.2002.

Gulsanger (*Hippolais icterina*)

Arten er registrert en gang, i juni 1942.

Møller (*Sylvia curruca*)

Nevnes som jevnt utbredt på slutten av 1800-tallet mellom Fokstugua og Hjerkin. Spredte observasjoner på 1900-tallet, 1 individ i 1938, i 1942, i 1949, i 1964 og 1-3 individer i 1971. I perioden 1986-89 ble årlig 1-4 hanner observert og 1 par viste hekkeadferd ved Fokstugu st. i 1988.

Tornsanger (*Sylvia communis*)

Arten er bare observert med 3 syngende hanner i 1986.

Hagesanger (*Sylvia borin*)

Kun to observasjoner foreligger for arten, 1 syngende hann i juni 1942 og i juni 1986.

Munk (*Sylvia atricapilla*)

I 1988 ble 2 hanner hørt syngende i juni, ved Lyuhaugen og Nordsætrin. Ellers ble arten funnet rugende ved Fokstugua i 1873.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

En observasjon fra 13.6.94.

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*)

Den vanligste arten på myra med størst dominans i de fleste biotoper, unntatt på hei og åpen myr.

Gråfluesnapper (*Muscicapa striata*)

1 par funnet hekkende mellom S. Horrtj. og Vetltj. på Langmyre i 1986.

Svarthvit fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*)

Allerede sett ved Fokstugua i 1864. Spredte observasjoner fra ca. 1930. I 1986 og 1988 ble 1 syngende hann hørt ved Vetltj. på Langmyre og 1 individ ble sett på myra i 1989. (Både i 1988 og 1989 ble arten hørt syngende ved Vålåsjøen.)

Løvmeis (*Parus palustris*)

Det er bare eldre observasjoner av arten. Sett ved Fokstugua fra 1847 til ca 1870. 1 par sett ved Fokstugua 14.8.1929.

Granmeis (*Parus montanus*)

Arten er sporadisk sett i Fokstuguområdet fra midten av 1800-tallet. Største antall som er notert er 30 individer den 22.7.1984.

Kjøttmeis (*Parus major*)

Arten er kun notert med 1 individ, den 18.7.1983.

Varsler (*Lanius excubitor*)

Arten ble observert ved Horrtj. i 1971 og 1972 og ved Nysæterundergangen i 1988.

Skjære (*Pica pica*)

Ruget vanlig ved Fokstugu fjellstue i 1816, 1817 og 1873. Så ikke notert hekkende igjen før i 1927, og har siden hekket årlig. Hadde på slutten av 1980-tallet fast hekkeplass ved Fokstugu st. der 2 par hekket i 1989.

Kaie (*Corvus monedula*)

Artens første registrerte funn i området, 4 individer på Fokstugu st. den 16.5.1989.

Kornkråke (*Corvus frugilegus*)

Arten er observert ved Fokstugua i 1845 og i 1935.

Kråke (*Corvus corone cornix*)

Det forekommer bestandsvariasjoner. Blir i 1895-98 betegnet som sjelden, mens den i 1907, 1917 og 1929-30 blir betegnet som meget vanlig. Bestanden minket igjen mot 1950, men ses vanlig igjen mot 1970. Noen få par hekker i området. Småflokker på 5-10 individer (helt opp mot 50 kan forekomme) streifer rundt på matsøk på myra, spesielt tidlig på våren.

Ravn (*Corvus corax*)

Vanlig på matsøk i området. Hekket på myra i samme reir både i 1987 og 1989.

Stær (*Sturnus vulgaris*)

Først i 1927 blir arten nevnt som rugefugl, siden har den hekket årevis, både på Fokstugu gard og Fokstugu st. Ses regelmessig på matsøk i myrområdene.

Gråspurv (*Passer domesticus*)

Vanlig rugefugl på Fokstugu gard siden 1910. Arten ses ennå jevnlig på garden.

Pilfink (*Passer montanus*)

Arten var vanlig på Fokstugua i 1854-57, men er siden ikke observert.

Bokfink (*Fringilla coelebs*)

Barth nevner i 1964 at arten trekker gjennom området. 1 individ hørt syngende i 1971 og 2 individer og 1 varslende hunn notert i området i 1984.

Bjørkefink (*Fringilla montifringilla*)

Meget vanlig hekkefugl i bjørkeskogen og ute på de største skogklede moreneryggene.

Grønnsisik (*Carduelis spinus*)

Arten er notert med 4 observasjoner fra 1970 – 1994, og for en av observasjonene i 1970 ble 1 flygedyktig unge sett.

Bergirisk (*Carduelis flavirostris*)

Arten kan bli sett under trekket vår og høst.

Gråsisik (*Carduelis flammea*)

Hekker periodevis på myra, avhengig av bjørkas frøsetting. Er observert tilbake til 1817.

Grankorsnebb (*Loxia curvirostra*)

Ca. 20 individer observert på myra den 16.7.1966. Ellers er ubestemt korsnebb sett noen få ganger, i 1942 og 1946.

Dømpap (*Pyrrhula pyrrhula*)

Er sporadisk sett i området. I 1987 sang 1 hann ved Kringlottj. og i 1988 ble en hunn sett ved Nordsæterranda.

Lappspurv (*Calcarius lapponicus*)

Store bestandsvigninger er observert for arten som første gang ble notert i 1861 og første gang funnet rugende i 1864. Arten var vanlig gjennom 1880-åra og fram til 1907, og nevnes som den tallrikeste arten på myra i 1895 og 1907. Bestanden utover på 1900-tallet anslås til: 3 par i 1917, 12 par i 1930, en jevn bestand på 6-12 par i 1964-67, 8-10 par i 1971, 6 par i 1986, 5 par i 1987, 4 par i 1988 og 6 par + 5 syngende hanner i 1989. Mens lappspurven tidligere hekket på tuer i myr, så ser det ikke ut til at disse hekkeplassene er benyttet etter 1967. I stedet nyttet arten de tørre og vegetasjonsfattige Nordsæterranda, i alle fall på 1980-tallet. I 2002 ble ingen lappspurv observert på denne eller andre plasser på Fokstumyra.

Snøspurv (*Plectrophenax nivalis*)

Observeres sporadisk under vårtrekket.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)

Schaanning nevner i 1918 at arten ses enkeltvis med års mellomrom på Fokstugua. Senere er arten ikke nevnt for området.

Dvergspurv (*Emberiza pusilla*)

Den 10.6.1985 ble 1 syngende hann observert mellom Horrtj. og Ellanholet. Dette var første funnet av arten i Oppland.

Sivspurv (*Emberiza schoeniclus*)

Meget vanlig hekkefugl. Arten foretrekker høye tette vierkratt langs elver og bekker, samt åpne myrer med spredte vierkratt over 30-40 cm.

VEDLEGG 8.***Forekomst av "rødlistearter" i Fokstumyra naturreservat.***

Forekomst av fuglearter som er registrert i Fokstumyra naturreservat som er oppført i nasjonal liste over truede arter i Norge, "Rødlista". (Nasjonal rødliste 1998).

<i>Artsnavn</i>	<i>Forekomst i naturreservatet</i>	<i>Status i nasjonal rødliste 1998</i>	<i>Merknader (jfr. "rødlista")</i>
Smålom	Observerert før 1900	Hensynskrevende, (DC)	
Storlom	Fåtallig hekkende	Hensynskrevende (DC)	
Dverggås	Hekket i 1962-63.	Direkte truet (E)	Ansvarsart Norden
Sædgås	Observerert, ikke vanlig	Hensynskrevende (DC)	
Sangsvane	Observerert, ikke vanlig	Sjelden (R)	Voksende bestand
Stjertand	Fåtallig hekkefugl	Sjelden (R)	
Skjeand	Usikker hekkestatus	Sjelden (R)	
Bergand	Hekket tidligere	Bør overvåkes (DM)	Ansvarsart Norden
Svartand	Usikker hekkestatus	Bør overvåkes (DM)	
Sjørørre	Usikker hekkestatus	Bør overvåkes (DM)	
Havelle	Usikker hekkestatus	Bør overvåkes (DM)	
Lappfiskand	Streiffugl	Sjelden (R)	
Fiskeørn	Streiffugl	Sjelden (R)	
Kongeørn	Streiffugl.	Sjelden (R)	
Havørn	Streiffugl	Hensynskrevende (DC)	
Myrhauk	Vanlig hekkende. Karakterart i reservatet	Sjelden (R)	
Jaktfalk	Streiffugl	Sårbar (V)	
Vandrefalk	Streiffugl	Sårbar (V)	
Trane	Vanlig hekkende	Bør overvåkes (DM)	Voksende bestand , men sårbar for forstyrrelser. Ansvarsart Norden.
Myrrikse	Få observasjoner	Sjelden (R)	
Fjellmyr- løper	Hekket tidligere, ble borte tidl. 1900, observerert sporadisk siden 1970, nå usikker hekkestatus.	Hensynskrevende (DC)	Sannsynlig utsatt for negativ påvirkning? Ansvarsart Norden.
Dobbelt- bekkasin	Hekket tidligere, ble borte tidl. 1900, observerert sporadisk siden 1958, nå usikker hekkestatus.	Hensynskrevende (DC)	
Snøugle	Streiffugl i smågnagerår	Sårbar (V)	
Vendehals	Observerert, ikke vanlig	Sårbar (V)	
Dvergspett	Sjelden hekkefugl	Hensynskrevende (DC)	
Fjellerke	Streiffugl	Sårbar (V)	
Sørlig gulerle	Sjelden hekkefugl?	Direkte truet (E)	Sterk tilbakegang
Nattravn	Streiffugl	Bør overvåkes (DM)	

VEDLEGG 9

Fokstummyra. Artsliste planter

Inventurliste over karplanter

Registreringer utført av Johannes Lid 1950, Asbjørn og Berit Moen (1969) og Thor Østbye (1986).
Navnene er gjengitt etter Mossberg & Stenberg (1995).

Kråkefottfamilien	<i>Lycopodiaceae</i>
Lusegras	<i>Huperzia selago</i>
Stri kråkefot	<i>Lycopodium annotinum</i>
Fjelljamne	<i>Diplasiastrum alpinum</i>
Dvergjamnefamilien	<i>Selaginellaceae</i>
Dvergjamne	<i>Selaginella selaginoides</i>
Snellefamilien	<i>Equisetaceae</i>
Fjellsnelle	<i>Equisetum variegatum</i>
Åkersnelle	<i>Equisetum arvense</i>
Engsnelle	<i>Equisetum pratense</i>
Myrsnelle	<i>Equisetum palustre</i>
Elvesnelle	<i>Equisetum fluviale</i>
Skogsnelle	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Ormetungefamilien	<i>Ophioglossaceae</i>
Marinøkkel	<i>Botrychium lunaria</i>
Fjellmarinøkkel	<i>Botrychium boreale</i>
Hengevingfamilien	<i>Thelypteridaceae</i>
Hengeving	<i>Phegopteris connectilis</i>
Stortelgfamilien	<i>Dryopteridaceae</i>
Fugletelg	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>
Furufamilien	<i>Pinaceae</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Furu	<i>Pinus sylvestris</i>
Einer	<i>Juniperus communis</i>
Vierfamilien	<i>Salicaceae</i>
Rynkevier	<i>Salix reticulata</i>
Musøre	<i>Salix herbacea</i>
Polarvier	<i>Salix polaris</i>
Myrtevier	<i>Salix myrsinites</i>
Sølvvier	<i>Salix glauca</i>
Hybrid sølvvier x myrtevier	<i>Salix glauca x myrsinites</i>
Ullvier	<i>Salix lanata</i>
Grønnvier	<i>Salix phycilifolia</i>
Ørevier	<i>Salix aurita</i>
Småvier	<i>Salix arbuscula</i>
Bleikvier	<i>Salix hastata</i>
Lappvier	<i>Salix lapponum</i>
Bjørkefamilien	<i>Betulaceae</i>
Bjørk	<i>Betula pubescens</i>
Dvergbjørk	<i>Betula nana</i>

Neslefamilien	<i>Urticaceae</i>
Stornesle	<i>Urtica dioica</i>
Syrefamilien	<i>Polygonaceae</i>
Tungras	<i>Polygonum aviculare</i>
Harerug	<i>Polygonum viviparum</i>
Fjellsyre	<i>Oxyria digyna</i>
Vanlig høymole	<i>Rumex longifolius</i>
Engsyre	<i>Rumex acetosa</i>
Småsyre	<i>Rumex acetosella</i>
Portulakkfamilien	<i>Portulacaceae</i>
Kjeldeurt	<i>Montia fontana</i>
Nellikfamilien	<i>Caryophyllaceae</i>
Tuearve	<i>Minuartia biflora</i>
Vassarve	<i>Stellaria media</i>
Fjellstjerneblom	<i>Stellaria borealis</i>
Fjellarve	<i>Cerastium alpinum</i>
Vanlig arve	<i>Cerastium fontanum ssp. vulgare</i>
Seterarve	<i>Sagina saginoides</i>
Tunarve	<i>Sagina procumbens</i>
Fjelltjæreblom	<i>Lychnis alpina</i>
Fjellsmelle	<i>Silene acaulis</i>
Småsmelle	<i>Silene rupestris</i>
Rød jonsokblom	<i>Silene dioica</i>
Soleiefamilien	<i>Ranunculaceae</i>
Tyrilhjelm	<i>Aconitum septentrionale</i>
Mogop	<i>Pulsatilla vernalis</i>
Bekkeblom	<i>Caltha palustris</i>
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i>
Nyresoleie	<i>Ranunculus auricomus</i>
Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>
Setersoleie	<i>Ranunculus hyperboreus</i>
Evjesoleie	<i>Ranunculus reptans</i>
Storvassoleie	<i>Ranunculus peltatus</i>
Fjellfrøstjerne	<i>Thalictrum alpinum</i>
Smalfrøstjerne	<i>Thalictrum simplex</i>
Korsblomstfamilien	<i>Brassicaceae</i>
Berggull	<i>Erysimum hieracifolium</i>
Bekkekarse	<i>Cardamine amara</i>
Engkarse	<i>Cardamine pratensis</i>
Fjellskrinneblom	<i>Arabis alpina</i>
Hvitdodre	<i>Berteroa incana</i>
Lodnerubloom	<i>Draba incana</i>
Gjetertaske	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
Bergknappfamilien	<i>Crassulaceae</i>
Rosenrot	<i>Rhodiola rosea</i>
Sildrefamilien	<i>Saxifragaceae</i>
Rødsildre	<i>Saxifraga oppositifolia</i>
Stjernesildre	<i>Saxifraga stellaris</i>

Gulsildre	<i>Saxifraga aizoides</i>
Jåblom	<i>Parnassia palustris</i>
Rosefamilien	<i>Rosaceae</i>
Mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>
Molte	<i>Rubus chamaemorus</i>
Åkerbær	<i>Rubus saxatilis</i>
Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>
Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>
Myrhatt	<i>Potentilla palustris</i>
Flekkmure	<i>Potentilla crantzii</i>
Tepperot	<i>Potentilla erecta</i>
Trefingerurt	<i>Sibbaldia procumbens</i>
Fjellmarikåpe	<i>Alchemilla alpina</i>
Engmarikåpe	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Kildemarikåpe	<i>Alchemilla glomerulans</i>
Skarmarikåpe	<i>Alchemilla wichurae</i>
Ertefamilien	<i>Fabaceae</i>
Gulmjelt	<i>Astralagus frigidus</i>
Setermjelt	<i>Astralagus alpinus</i>
Blåmjelt	<i>Astralagus norwegicus</i>
Reinmjelt	<i>Oxytropus lapponica</i>
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>
Gjerdevikke	<i>Vicia sepium</i>
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>
Storkenebbfamilien	<i>Geraniaceae</i>
Skogstorkenebb	<i>Geranium sylvaticum</i>
Fiolfamilien	<i>Violaceae</i>
Myrfiol	<i>Viola palustris</i>
Stor myrfiol	<i>Viola epipsila</i>
Skogfiol	<i>Viola riviniana</i>
Fjellfiol	<i>Viola biflora</i>
Mjølkefamilien	<i>Onagraceae</i>
Geitrams	<i>Epilobium angustifolium</i>
Myrmjølke	<i>Epilobium palustre</i>
Kildemjølke	<i>Epilobium alsinifolium</i>
Tusenbladfamilien	<i>Haloragaceae</i>
Tusenblad	<i>Myriophyllum alternifolium</i>
Hesterumpefamilien	<i>Hippuridaceae</i>
Hesterumpe	<i>Hippuris vulgaris</i>
Skjermplantefamilien	<i>Apiaceae</i>
Sløke	<i>Angelica sylvestris</i>
Fjellkvann	<i>Angelica archangelica</i> ssp. <i>archangelica</i>
Vintergrønnfamilien	<i>Pyrolaceae</i>
Perlevintergrønn	<i>Pyrola minor</i>
Legevintergrønn	<i>Pyrola rotundifolia</i>
Lyngfamilien	<i>Ericaceae</i>
Greplyng	<i>Loiseleuria procumbens</i>

Blålyng	<i>Phyllodoce caerulea</i>
Røsslyng	<i>Calluna vulgaris</i>
Hvitlyng	<i>Andromeda polifolia</i>
Tranebær	<i>Vaccinium oxycoccus</i> ssp. <i>oxycoccus</i>
Småtranebær	<i>Vaccinium oxycoccus</i> ssp. <i>microcarpum</i>
Tyttebær	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
Blåbær	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Blokkebær	<i>Vaccinium uliginosum</i>
Rypebær	<i>Arctostaphylos alpinus</i>
Melbær	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>
Kreklingfamilien	<i>Empetraceae</i>
Krekling	<i>Empetrum nigrum</i> ssp. <i>nigrum</i>
Fjellkrekling	<i>Empetrum nigrum</i> ssp. <i>hemaphroditum</i>
Nøkleblomfamilien	<i>Primulaceae</i>
Fjellnøkleblom	<i>Primula scandinavica</i>
Gulldusk	<i>Lysimachia thyrsoflora</i>
Skogstjerne	<i>Trientalis europaea</i>
Søterotfamilien	<i>Genitianeaceae</i>
Snøsøte	<i>Genitiana nivalis</i>
Småsøte	<i>Genitiana tenella</i>
Bakkesøte	<i>Genitiana campestris</i>
Bukkebladfamilien	<i>Menyanthaceae</i>
Bukkeblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Maurefamilien	<i>Rubiaceae</i>
Hvitmaure	<i>Galium boreale</i>
Sumpmaure	<i>Galium uliginosum</i>
Myrmaure	<i>Galium palustre</i>
Dvergmaure	<i>Galium trifidum</i>
Fjellflokkfamilien	<i>Polemoniaceae</i>
Fjellflokk	<i>Polemonium caeruleum</i>
Rubladfamilien	<i>Boraginaceae</i>
Fjellforglemmegei	<i>Myosotis decumbens</i>
Vasshårfamilien	<i>Callitrichaceae</i>
Vasshår	<i>Callitriche palustris</i>
Maskeblomstfamilien	<i>Lamiaceae</i>
Fjellveronika	<i>Veronica alpina</i>
Stormarimjelle	<i>Melampyrum pratense</i>
Småmarimjelle	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Fjelløyentrøst	<i>Euphrasia frigida</i>
Svartopp	<i>Bartisia alpina</i>
Gullmyrklegg	<i>Pedicularis oederi</i>
Myrklegg	<i>Pedicularis palustris</i>
Bleikmyrklegg	<i>Pedicularis lapponica</i>
Blærerotfamilien	<i>Lentibulariaceae</i>
Tettegras	<i>Pinguicula vulgaris</i>
Gytjeblererot	<i>Urtricularia intermedia</i>
Kjempefamilien	<i>Plantaginaceae</i>
Dunkjempe	<i>Plantago media</i>

Vendelrotfamilien	Valerianaceae
Vendelrot	<i>Valeriana sambucifolia</i>
Klokkefamilien	Campanulaceae
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>
Korgplantefamilien	Asteraceae
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Bakkestjerne	<i>Erigeron acer</i>
Fjellbakkestjerne	<i>Erigeron borealis</i>
Snøbakkestjerne	<i>Erigeron uniflorus</i>
Skoggråurt	<i>Omalotheca sylvatica</i>
Setergråurt	<i>Omalotheca norvegica</i>
Dverggråurt	<i>Omalotheca supina</i>
Kattefot	<i>Antennaria dioica</i>
Fjellkattefot	<i>Antennaria alpina</i>
Nyseryllik	<i>Achillea ptarmica</i>
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>
Urgrasbalderbrå	<i>Matricaria perforata</i>
Fjellpestrot	<i>Petasites frigidus</i>
Fjelltistel	<i>Saussurea alpina</i>
Fjellføllblom	<i>Leontodon autumnalis</i> var. <i>taraxaci</i>
Løvetann	<i>Taraxacum</i> sp.
Fjellsveve	<i>Hieracium</i> seksj. <i>Alpina</i>
Sauløkfamilien	Juncaginaceae
Myrsauløk	<i>Triglochin palustris</i>
Tjønnaksfamilien	Potamogetonaceae
Vanlig tjønnaks	<i>Potamogeton natans</i>
Rusttjønnaks	<i>Potamogeton alpinus</i>
Giftliljefamilien	Melanthiaceae
Bjønbrodd	<i>Tofeldia pusilla</i>
Sivfamilien	Juncaceae
Trådsiv	<i>Juncus filiformis</i>
Finnmarkssiv	<i>Juncus arcticus</i>
Rabbesiv	<i>Juncus trifidus</i>
Sørlig skogsiv	<i>Juncus alpinoarticulatus</i> ssp. <i>nodulosus</i>
Paddesiv	<i>Juncus bufonis</i>
Tvillingsiv	<i>Juncus biglumis</i>
Trillingsiv	<i>Juncus triglumis</i>
Kastanjesiv	<i>Juncus castaneus</i>
Engfrytle	<i>Luzula multiflora</i> ssp. <i>multiflora</i>
Seterfrytle	<i>Luzula multiflora</i> ssp. <i>frigida</i>
Myrfrytle	<i>Luzula sudetica</i>
Aksfrytle	<i>Luzula spicata</i>
Hårfrytle	<i>Luzula pilosa</i>
Grasfamilien	Poaceae
Sauesvingel	<i>Festuca ovina</i>
Geitsvingel	<i>Festuca vivipara</i>
Rødsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Tunrapp	<i>Poa annua</i>

Engrapp	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>
Seterrapp	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>alpigena</i>
Fjellrapp	<i>Poa alpina</i>
Hengeaks	<i>Melica nutans</i>
Svartaks	<i>Trisetum spicatum</i>
Sølvbunke	<i>Deschampsia cespitosa</i>
Smyle	<i>Deschampsia flexuosa</i>
Fjellbunke	<i>Deschampsia alpina</i>
Gulaks	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Hundekvein	<i>Agrostis canina</i>
Fjellkvein	<i>Agrostis mertensii</i>
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>
Skogrørkvein	<i>Calamagrostis purpurea</i>
Smårørkvein	<i>Calamagrostis stricta</i>
Timotei	<i>Phleum pratense</i>
Fjelltimotei	<i>Phleum alpinum</i>
Knereverumpe	<i>Alopecurus geniculatus</i>
Blåtopp	<i>Molinia caerulea</i>
Finnskjegg	<i>Nardus stricta</i>
Piggknoppfamilien	<i>Sparagraceae</i>
Småpiggknopp	<i>Sparagnum natans</i>
Fjellpiggknopp	<i>Sparagnum hyperboreum</i>
Starrfamilien	<i>Cyperaceae</i>
Sveltull	<i>Scirpus alpinum</i>
Bjønnskjegg	<i>Scirpus cespitosum</i>
Duskmyrull	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Torvmyrull	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Snømyrull	<i>Eriophorum scheuchzeri</i>
Rabbetust	<i>Kobresia myosuroides</i>
Stengstarr	<i>Carex chordorrhiza</i>
Tvebustarr	<i>Carex dioica</i>
Smalstarr	<i>Carex parallela</i>
Rypestarr	<i>Carex lachenalii</i>
Huldrestarr	<i>Carex heleonastes</i>
Gråstarr	<i>Carex canescens</i>
Hybrid tevbustarr x gråstarr	<i>Carex canescens x dioica</i>
Seterstarr	<i>Carex brunnescens</i>
Trådstarr	<i>Carex lasiocarpa</i>
Flaskestarr	<i>Carex rostrata</i>
Sennegras	<i>Carex vesicaria</i>
Blankstarr	<i>Carex saxatilis</i>
Hårstarr	<i>Carex capillaris</i>
Kornstarr	<i>Carex panicea</i>
Slirestarr	<i>Carex vaginata</i>
Blystarr	<i>Carex livida</i>
Gulstarr	<i>Carex flava</i>
Bakkestarr	<i>Carex ericetorum</i>
Bråtestarr	<i>Carex pilulifera</i>

Sotstarr	<i>Carex atrofusca</i>
Dystarr	<i>Carex limosa</i>
Frynsestarr	<i>Carex magellanica</i>
Klubbstarr	<i>Carex buxbaumii</i> ssp. <i>buxbaumii</i>
Tranestarr	<i>Carex buxbaumii</i> ssp. <i>mutica</i>
Fjellstarr	<i>Carex norvegica</i> ssp. <i>norvegica</i>
Nordlandsstarr	<i>Carex aquatilis</i>
Stivstarr	<i>Carex bigelowii</i>
Slåttstarr	<i>Carex nigra</i>
Stolpestarr	<i>Carex nigra</i> ssp. <i>juncella</i>
Agnorstarr	<i>Carex microglochin</i>
Bergstarr	<i>Carex rupestris</i>
Hodestarr	<i>Carex capitata</i>
Orkidéfamilien	<i>Orchidaceae</i>
Fjellkurle	<i>Chamorchis alpina</i>
Brudespore	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Grønnkurle	<i>Coeloglossum viride</i>

Inventurliste over moser

Registreringer ved Johannes Lid (1950), Asbjørn og Berit Moen (1969) og Thor Østbye (1986).
 Navnene er hentet fra Moseherbariet, Botanisk museum (www.toyen.uio.no/botanisk/mose
 06.11.03).

Levermoser	<i>Marchantatae</i>
Fettmose	<i>Aneura pinguis</i>
Buttflik	<i>Lophozia obtusa</i>
Praktflik	<i>Lophozia rutheana</i>
Ugrastvare	<i>Marchantia polymorpha</i>
Vårmose	<i>Pellia</i> sp.
Bakkefrynse	<i>Ptilidium ciliare</i>
Sumptuebladmose	<i>Scapania irrigua</i>
Bladmoser	<i>Bryatae</i>
Dvergfeltmose	<i>Aulacomnium androgynum</i>
Myrfeltmose	<i>Aulacomnium palustre</i>
Fjellfeltmose	<i>Aulacomnium turgidum</i>
Lundmose	<i>Brachythecium</i> sp.
Fjell-lundmose	<i>Brachythecium turgidum</i>
Bekkevrangmose	<i>Bryum pseudotriquetrum</i>
Stauttjønnmose	<i>Calliergon giganteum</i>
Sumptjønnmose	<i>Calliergon richardsonii</i>
Svartknoppmose	<i>Catoscopium nigratum</i>
Myrgittermose	<i>Cinclidium stygium</i>
Palmemose	<i>Climacium dendroides</i>
Grassigd	<i>Dicranum angustum</i>
Pjusksigd	<i>Dicranum bonjeanii</i>
Bergsigd	<i>Dicranum fuscescens</i>
Krussigd	<i>Dicranum polysetum</i>

Ribbesigd	<i>Dicranum scoparium</i>
Saglommemose	<i>Fissidens adianthoides</i>
Myrfjær	<i>Helodium blandowii</i>
Etasjemose	<i>Hylocomium splendens</i>
Messingmose	<i>Loeskyptum badium</i>
Skruesvanemose	<i>Meesia triquetra</i>
Nervesvanemose	<i>Meesia uliginosa</i>
Sprikemose	<i>Oncophorus</i> sp.
Piperensermose	<i>Paludella squarrosa</i>
Sumpfagermose	<i>Plagomnium ellipticum</i>
Fagermose	<i>Plagomnium</i> sp.
Furumose	<i>Pleurozium schreberi</i>
Kaldnikke	<i>Pohlia wahlenbergii</i>
Storbjørnemose	<i>Polytrichum commune</i>
Einerbjørnemose	<i>Polytrichum juniperinum</i>
Rabbebjørnemose	<i>Polytrichum piliferum</i>
Navargulmose	<i>Pseudocalliergon trifarium</i>
Narremose	<i>Pseudoscleropodium purum</i>
Fjellrundmose	<i>Rhizomnium pseudopunctatum</i>
Rødmakkmose	<i>Scorpidium revolvens</i>
Myrmakkmose	<i>Scorpidium scorpioides</i>
Grasmose	<i>Straminergon stramineum</i>
Gullmose	<i>Tomentypnum nitens</i>
Vrangnøkkemose	<i>Warnstofia exannulata</i>
Blodnøkkemose	<i>Warnstorfia sarmentosa</i>
Hakenøkkemose	<i>Warnstorfia tundrae</i>
Torvmoser	<i>Sphagnatae</i>
Horntorvmose	<i>Sphagnum denticulatum</i>
Furutorvmose	<i>Sphagnum cappillifolium</i>
Kratt-torvmose	<i>Sphagnum centrale</i>
Broddtorvmose	<i>Sphagnum fallax</i>
Rusttorvmose	<i>Sphagnum fuscum</i>
Grantorvmose	<i>Sphagnum girgensohnii</i>
Bjørnetorvmose	<i>Sphagnum lindbergii</i>
Kjøtt-torvmose	<i>Sphagnum magellanicum</i>
Butt-torvmose	<i>Sphagnum obtusum</i>
Vortetorvmose	<i>Sphagnum papillosum</i>
Fagetorvmose	<i>Sphagnum pulchrum</i>
Tvaretorvmose	<i>Sphagnum russowii</i>
Spriketorvmose	<i>Sphagnum squarrosus</i>
Lapptorvmose	<i>Sphagnum subfulvum</i>
Blanktorvmose	<i>Sphagnum subnitens</i>
Kroktorvmose	<i>Sphagnum subsecundum</i>
Beitetorvmose	<i>Sphagnum teres</i>
Rosetorvmose	<i>Sphagnum warnstorffii</i>

Inventurliste over lav

Navnene er hentet fra Lavherbariet, Botanisk museum (www.toyen.uio.no/botanisk/lav 06.11.03).

Rabbeskjegg	<i>Alectoria ochroleuca</i>
Gulskjerpe	<i>Cetraria cucullata</i>
Islandslav	<i>Cetraria islandica</i>
Gulskinn	<i>Cetraria nivalis</i>
Gaffelrødtopp	<i>Cladonia alpina</i>
Lys reinlav	<i>Cladonia abbuscula</i>
Traktlav	<i>Cladonia acrispata</i>
Syllav	<i>Cladonia gracilis</i>
Grå reinlav	<i>Cladonia rangiferina</i>
Kvitkrull	<i>Cladonia stellaris</i>
Fjelltagg	<i>Cornicularia divergens</i>
Torvmosedreper	<i>Icmadophila ericetorum</i>
Storvrenge	<i>Nephroma arcticum</i>
Korkje	<i>Ochrolechia</i> sp.
Saltlav	<i>Stereocaulon</i> sp.

RAPPORTER UTARBEIDET VED MILJØVERNDELINGEN

- Nr. 1/86 Avdelingens årsmelding for 1985.
- Nr. 2/86 Brukerundersøkelse blant medlemmer av A/L Lågen fiskeelv i 1985.
- Nr. 3/86 Årsrapport for kloakkrensaneanleggene 1982-1985.
- Nr. 4/86 Prosjekt Hortulan: Undersøkelser om utbredelse, bestandsstørrelse, bestandssvingninger og biotopkrav hos Hortulan i Oppland. Resultater fra 1985.
- Nr. 5/86 Oversikt over sivile skytterbaner i Oppland i 1986.
- Nr. 6/86 Ornitologiske registreringer fra Røssjøen med omkringliggende områder.
- Nr. 7/86 Botaniske undersøkelser i Rinilhaugen Nordre Korsvatnhøgda (Lunner-Oppland) Egil Bendiksen
- *
- Nr. 1/87 Fiskeribiologiske undersøkelser i Furusjøen, Orvillingen og Flakken i Fryavassdraget og midtre Leinetjønn i Tjørnåvassdraget, Nord-Fron - september 1984
- Nr. 2/87 Fiskeribiologiske undersøkelser i Muruvatn, Sel kommune, Oppland
- Nr. 3/87 Årsmelding 1986
- Nr. 4/87 Fiskeribiologiske undersøkelser i Olevatn, Fleinsendin, Vangsmjøsa og Strandefjorden i Vang, Vestre Slidre og Nord-Aurdal kommuner, Oppland fylke
- Nr. 5/87 Traneundersøkelser i Oppland fylke. Våren/ sommeren 1986
- Nr. 6/87 Radioaktivt nedfall i Oppland etter Tsjernobylulykken. Virkninger for vilt og fisk
- Nr. 7/87 Langtidsplan 1988-91
- Nr. 8/87 Fiskestatus i forsurningsfølsomme områder i Oppland
- Nr. 9/87 Fokstumyra naturreservat Vegetasjon og fugl
- Nr. 10/87 Fosfatholdige tekstilvaskemidler - kontroll av reklame- og utstillingsforbudet juli 1987
- Nr. 11/87 Prøvefiske i Atnsjøen i 1985
- Nr. 12/87 Utdrift av lågåsild- og sikyngel i Lågen
- Nr. 13/87 Botaniske undersøkelser i Buttentjernområdet i Jevnaker og Ringerike kommuner
- Nr. 14/87 Landbrukskontrollen 1987
- Nr. 15/87 Villrein og inngrep i Snøhetta
- Nr. 16/87 Spreidd busetnad. Undersøking av sakshandsaming og dimensjonering av separate avløps-anlegg i Oppland.
- *
- Nr. 1/88 Fiskeribiologisk undersøkelse i Framrusti, Skjåk
- Nr. 2/88 Fiskeoppdrett i Oppland Registrering av anlegg og forurensning
- Nr. 3/88 Årsmelding 1987
- Nr. 4/88 Fokstumyra naturreservat - Fugleregistreringer 1987
- Nr. 5/88 Oppsynsrapport 1987 for Fokstumyra naturreservat, Dovre statsalmenning og Joramo bygdealmenning
- Nr. 6/88 Årsrapport 1987 Koordineringsgruppa for overvåkning av radioaktivitet i næringsmidler
- Nr. 7/88 Botaniske undersøkelser i noen verna vassdrag i Oppland fylke Lora, Sjoa Lomsdalsvassdraget, Vassdrag i Vang: Øtrøi/Begna, Rødøla, Skakadalsåni og Helin
- Nr. 8/88 Vassdragsrapport for varig verna vassdrag - Lora
- Nr. 9/88 Glyfosatsprøyting i skog i Oppland 1988 og 1989
- Nr.10/88 Skjøtselsplan for edellauvskogsreservater i Oppland
- *
- Nr. 1/89 Skjøtselsplan for myrreservater i Oppland
- Nr. 2/89 Miljøstatus for Oppland Problemer, utfordringer og mål
- Nr. 3/89 Kontroll med forureining frå landbruket 1988
- Nr. 4/89 Oppsynsrapport 1988 for Fokstumyra natur-reservat, Dovre statsallmenning og Joramo bygdealmenning
- Nr. 5/89 Vannkvalitet og fisk i Gausavassdraget 1987 og i 1988
- Nr. 6/89 Fiskeribiologiske undersøkelser i Flakksjøen m.fl. i Ringebu 1988
- Nr. 7/89 Vassdragsrapport for varig verna vassdrag - Sjoa
- Nr. 8/89 G - kort. Opplegg og erfaring
- Nr. 9/89 Koordineringsgruppa for overvåkning av radioaktivitet i næringsmidler. Årsrapport 1988
- Nr. 10/89 Vassdragsreguleringer og fisk i Oppland
- Nr. 11/89 Fiskeribiologisk undersøkelse i Mesna elv, Lillehammer
- Nr. 12/89 Fiskeribiologisk undersøkelse i Framrusti, Skjåk, 1988
- Nr. 13/89 Fokstumyra naturreservat. Fugleregistreringer 1988
- Nr. 14/89 Forslag til forvaltningsplan for Rondane nasjonalpark
- Nr. 15/89 Mjøsørretens ernæring
- Nr. 16/89 Operasjon Mjøsørret - Tiltaksplan for settefiskproduksjon
- Nr. 17/89 Digitalt viltområdekart ved bruk av program-pakken FYSAK
- Nr. 18/89 Kalkingsplan for Oppland
- Nr. 19/89 Dreggekonkuransen Mjøsa Ørretfestival - Opplegg og erfaringer

- Nr. 20/89 Fiskeribiologiske undersøkelser i Flåtjønn Muvatn og Bølvatn i Ringebu kommune, august 1989
- Nr. 21/89 Utnytting av en del jaktbare viltarter i Oppland
- Nr. 22/89 Fiske i Dokka, 1988
- Nr. 23/89 Fokstummyra naturreservat, fugleregistreringer 1989.
- Nr. 24/89 Dokumenterte rovviltskader på husdyr i Oppland og Buskerud 1989.

*

- Nr. 1/90 Operasjon Mjøsørret. Årsrapport 1989.
- Nr. 2/90 Auren i Randsfjorden, Vigga og Dokka.
- Nr. 3/90 Miljøstatus for Oppland
Årsmelding 1989
- Nr. 4/89 Forureining frå landbruket. Årsrapport 1989.
- Nr. 5/90 Tiltaksplan og fisketiltak på Venabygdsfjellet.
- Nr. 6/90 Vannkvalitet og fisk i Gausavassdraget 1989
- Nr. 7/90 Bedre bruk av fiskeressursene i regulertevassdrag i Oppland. Fagrapport 1989
- Nr. 8/90 Koordineringsgruppa for overvåking av radioaktivitet i næringsmidler.
- Nr. 9/90 Utsetting av Hunderørret i Lågen og Mjøsa 1965 - 1989.
- Nr. 10/90 Sikfisket i Randsfjorden 1978-1988.
- Nr. 11/90 Mjøsa ørretfestival 1990
- Nr. 12/90 Fiskeregistrering i Gudbrandsdalslågen, Dovre kommune 1990
- Nr. 13/90 Fokstummyra naturreservat fugleregistreringer 1990
- Nr. 14/90 En spørreundersøkelse om store rovdyr i Oppland og Buskerud i årene 1986 til 1988.

*

- Nr. 1/91 Flora- og faunaregistreringer på Totenåsen
- Nr. 2/91 Bruk av motorkjøretøyer i utmark, vinteren 1990
- Nr. 3/91 Årsmelding 1990
- Nr. 4/91 Botanisk undersøkelse av elvekløftene Sagåa og Berdøla i Sel kommune, Oppland
- Nr. 5/91 Lokal overvåking i Vuluvassdraget. Lom kommune.
- Nr. 6/91 Operasjon Mjøsørret - Årsrapport 1990.
- Nr. 7/91 Forurensning fra landbruket
- Nr. 8/91 Registreringer av bjørn, jerv, ulv og gaupe i Oppland og Buskerud 1989 og 1990.
- Nr. 9/91 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 1990
- Nr. 10/91 Elgforvaltningen i Oppland 1971-1991
- Nr. 11/91 Koordineringsgruppa for overvåking avradioaktivitet i næringsmidler. Årsrapport 1990

- Nr. 12/91 Krepsefisket i Norge 1990
- Nr. 13/91 Forurensning fra pelsdyrfarmer i Oppland
- Nr. 14/91 Spørreundersøkelse blandt fiskere i Begna elv, Sør-Aurdal, 1990.
- Nr. 15/91 Prosjekt elgregion - et arbeid med stammeorientert elgforvaltning i deler av Oppland.
- Nr. 16/91 Kvikksølv i aure, lake og krøkle fra Mjøsa 1982-84.
- Nr. 17/91 Storauren i Gausa.
- Nr. 18/91 Genetisk variasjon hos mjøsaure
- Nr. 19/91 Vannkvalitet og fisk i Gausavassdraget 1991
- Nr. 20/91 Bruk av motorkjøretøyer i utmark Vintersesongen 1990/91
- Nr. 21/91 Mjøsas ørretfestival 1991.
- Nr. 22/91 Fiskeribiologiske undersøkelser i Hornsjøen, Brettdalsvatnet, Eisteinsvatnet, Nedre Hundtjønnnet og Jogrammen i Øyer kommune - august og september 1991.
- Nr. 23/91 Mjøsa strandeierforening og mjøsfisket. fangst av Lagesild i Mjøsa/Lågen 1991.
- Nr. 24/91 Utnyttelse og ringvirkninger av småviltjakten i Vestre Slidre statsallmenning i 1989.
- Nr. 25/91 Restaurering av Vigga 1991.
- Nr. 26/91 Samla Plan for vassdrag. Rullerte prosjekter i Oppland i 1991

*

- Nr. 1/92 Operasjon Mjøsørret - Årsrapport 1991
- Nr. 2/92 Registrering av rekrutteringsmuligheter for aure i Aursjømagasinet, Lesja
- Nr. 3/92 Årsmelding 1991
- Nr. 4/92 Miljødata og miljøinformasjon i fem kommuner i OL - området
- Nr. 5/92 Tiltak mot forurensning fra landbruk. Årsrapport 1991
- Nr. 6/92 Lokal overvåking i Begnavassdraget 1991.
- Nr. 7/92 Vannkvalitet og fisk i Gausavassdraget 1991.
- Nr. 8/92 Lokal overvåking i Vuluvassdraget, Lom kommune, 1991.
- Nr. 9/92 Miljøstatus 1992.
- Nr. 10/92 Koordineringsgruppa for overvåking av radioaktivitet i næringsmidler. Årsrapport 1992.
- Nr. 11/92 Ørretfiske i Mjøsa: Fangstrapportering 1977-1991
- Nr. 12/92 Beveren i Oppland i 1991.
- Nr. 13/92 Bedre bruk av fiskeressursene i Regulerte Vassdrag i Oppland.
- Nr. 14/92 Fiskedød i Begnavassdraget.

- Nr. 15/92 Elgbeiteregistreringer gjennomført i Gausdal og Ringebu - med en metodebeskrivelse.
- Nr. 16/92 Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Bruk av motorkjøretøyer i utmark, vintersesongen 1991/92.
- Nr. 17/92 Finnes det fortsatt bjørn i Vassfartraktene?
- En intensivundersøkelse 1990-91.
- Nr. 18/92 Næringsstoffer og tungmetaller i kloakkslam fra renseanlegg i Oppland.
- *
- Nr. 1/93 Dokumenterte roviltskader på husdyr i Oppland 1992. Skadeproblematikk, erstatninger, forebyggende tiltak og framtidig forvaltning.
- Nr. 2/93 Årsmelding 1992.
- Nr. 3/93 Vannkvalitet i Gausavassdraget, 1992.
- Nr. 4/93 Vannkvalitet i Begnavassdraget, 1992.
- Nr. 5/93 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 1992.
- Nr. 6/93 Gausaauren - Statusrapport med forslag til habitatforbedrende tiltak.
- Nr. 7/93 Operasjon Mjøsørret - Årsrapport 1992.
- Nr. 8/93 Koordineringsgruppa for radioaktivitet i næringsmidler - Årsrapport 1992
- Nr. 9/93 Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag - Bruk av motorkjøretøyer i utmark vintersesongen 1992/93.
- Nr. 10/93 Aurebestanden i Tessemagasinet - konsekvenser av reguleringen.
- Nr. 11/93 Sportaksering på gaupe i Midt-Gudbrandsdalen 1993.
- *
- Nr. 1/94 Nasjonal registrering av kulturlandskap
- Nr. 2/94 Handlingsplan for oppgradering av kommunale fyllplasser i Oppland
- Nr. 3/94 Vannkvalitet i Gausavassdraget 1993
- Nr. 4/94 Vannkvalitet i Begnavassdraget 1993.
- Nr. 5/94 Årsmelding 1993.
- Nr. 6/94 Tiltak mot forureining frå landbruk. Årsrapport 1993
- Nr. 7/94 Handlingsplan for friluftsliv for Oppland 1994 - 99.
- Nr. 8/94 Dokumenterte roviltskader på husdyr og utbetalte erstatninger for roviltskade i Oppland 1993.
- Nr. 9/94 Slamplan for oppland.
- Nr. 10/94 Bedre bruk av fiskeressursene i Regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 1993
- Nr. 11/94 Motorferdsel i utmark sommersesongen 1993
- Nr. 12/94 Bedre bruk av fiskeressursene i Regulerte vassdrag i Oppland - Status 1989 -1993
- Nr. 13/94 Sportaksering på gaupe i Midt-Gudbrandsdal og Ottadalen 1994
- Nr. 14/94 Koordineringsgruppa for overvåking av radioaktivitet i næringsmidler. Årsrapport 1993
- Nr. 15/94 Anlegg for produksjon av settefisk og matfisk i Oppland
- *
- Nr. 1/95 Spredning av husdyrgjødsel i Oppland 1994
- Nr. 2/95 Motorferdsel i utmark i Oppland Vintersesongen 1993/1994 Sommersesongen 1994
- Nr. 3/95 Stangfisket etter Hunderørret nedenfor Hunderfossen 1965 - 1994
- Nr. 4/95 Vannkvalitet i Begnavassdraget 1994
- Nr. 5/95 Vannkvalitet i Gausavassdraget 1994
- Nr. 6/95 Vannkvalitet i Viggavassdraget 1994
- Nr. 7/95 Forvaltning av fredet rovvilt 1994
- Nr. 8/95 Miljøstatus for Oppland 1995
- Nr. 9/95 "Operasjon Mjøsørret" - Sluttrapport -
- Nr. 10/95 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland Fagrapport 1994.
- Nr. 11/95 Motorferdsel i utmark - Rapport vinteren 1994 - 95
- Nr. 12/95 Koordineringsgruppa for overvåking av radioaktivitet i næringsmidler - Årsrapport 1994
- *
- Nr. 1/96 Analyse på sortering av organisk avfall og restavfall i GLØR, HRA og Torpet avfallsselskap.
- Nr. 2/96 Flora og vegetasjon i Dokkadeltaet med forslag til skjøtselstiltak i naturreservatet.
- Nr. 3/96 Forslag til skjøtsel i Opsahl, Eriksrud og Geiteryggmyra naturreservater.
- Nr. 4/96 Ørreten i Vorma.
- Nr. 5/96 Forekomst av elveperlemusling og salamander i Oppland.
- Nr. 6/96 Fagrapport 1995 . Bedre bruk av fiskeressursene.
- Nr. 7/96 Forvaltning av hjort i Oppland 1961 - 1995.
- Nr. 8/96 Sik og aure i Randsfjorden - oppsummering av fiskeribiologiske undersøkelser.
- Nr. 9/96 Plan for kalking av fiskevann i Oppland
- Nr. 10/96 Oversikt over vannkjemidata i Oppland fram til 1995.
- Nr. 11/96 Rovviltforvaltning, skadedokumentasjon, forebyggende tiltak, bestadsregistrering.

- Nr. 12/96 Overvåking av vannkvalitet i Oppland 1995.
- Nr. 13/96 Sportakseringen på gaupe i Gudbrandsdalen og Ottadalen 1993 - 1996.
- Nr. 14/96 Elgforvaltningen i Oppland 1991 - 95.
- Nr. 15/96 Drivgarnfisket etter ørret i Lågen fra Mjøsa til Fåberg i perioden 1900 - 1969.
- *
- Nr. 1/97 Overvåking av vannkvalitet i Oppland 1996.
- Nr. 2/97 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 1996.
- Nr. 3/97 Forvaltning av rovvilt i Oppland i 1996.
- Nr. 4/97 Forslag til kvalitetskriterier for settefisk av aure i innlandet.
- Nr. 5/97 Mal for driftsinstruks - store jordrenseanlegg
- Nr. 6/97 Botaniske undersøkelser i Østhagan landskapsvernområde. Biologisk mangfold og forslag til skjøtselstiltak.
- *
- Nr. 1/98 Overvåking av vannkvalitet i Oppland 1998.
- Nr. 2/98 Truete fuglearter i Oppland
- Nr. 3/98 Forvaltning av fredet rovvilt i Oppland 1997
- Nr. 4/98 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland 1997
- Nr. 5/98 Motorferdsel i utmark i Oppland vintersesongen 1997/98
- Nr. 6/98 Brukerinteresser - planområde for aktuelle nasjonalparkutvidelser Dovrefjell og Rondane - Oppland fylke
- *
- Nr. 1/99 iNARDO Informasjonssystem/nasjonalparksenter For Rondane og Dovrefjell
- Nr. 2/99 Vurdering av habitatforbedrende tiltak i Aursjømagasinets gytebekker
- Nr. 3/99 Forvaltning av fredet rovvilt i Oppland 1998
- Nr. 4/99 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 1998
- Nr. 5/99 Fiskedød i vassdrag i Oppland i perioden 1990 – 1998 forårsaket av soppen *Saprolegnia* spp.
- Nr. 1/00 Forvaltning av fredet rovvilt i Oppland 1999.
- Nr. 2/00 Undersøkelse av fiskebestandene i 17 kalkede lokaliteter i Oppland 1999.
- Nr. 3/00 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 1999.
- Nr. 4/00 Utbredelse og bestandsstatus for elvemusling Margaritifera margaritifera i Dokka/Etna, Oppland
- Nr. 5/00 Utbredelse og bestandsstatus for elvemusling Margaritifera margaritifera i Begna, Oppland
- *
- Nr. 1/01 Botaniske undersøkelser av kalkede myrområder ved Fjorda, Gran og Jevnaker kommuner. Effekter ved rekalking.
- Nr. 2/01 Skjøtselplan for Dokka naturreservat.
- Nr. 3/01 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland - Fagrapport 2000.
- *
- Nr. 1/02 Skjøtselplan for Gjendebuområdet i Jutunheimen nasjonalpark
- Nr. 2/02 Evertebratundersøkelser i fem kalkede innsjøer i Oppland 2000.
- Nr. 3/02 Effekter av kalking og naturlig restaurering av forsurede innsjøer i Oppland i 2001.
- Nr. 4/02 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland – Fagrapport 2001.
- Nr.5/02 Beveren i Oppland i 2001
- *
- Nr 1/03 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland – Fagrapport 2002
- Nr 2/03 Fiskesamfunnet i Dokkfløymagasinet etter reguleringen i 1989
- Nr 3/03 Fisketrapper i Oppland – status 2002
- *
- Nr 1/04 Fiskebiologiske undersøkelser i Pollvatnet og Heggebottvatnet
- Nr 2/04 Kartlegging av viktige leveområder for karpefisk, abbor, hork og gjedde i Gudbrandsdalslågen – Fra Harpefoss til utløp i Mjøsa
- Nr 3/04 Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland – Fagrapport 2003
- Nr 4/04 Utlegging av kalkholdig grus på gyteplasser for røye i Fjorda, Gran kommune. Undersøkelse av gyting og klekking.
- Nr 5/04 Registrering av gyte- og oppvekstområder for ørret i Vorma
- *
- Nr 1/05 Harrens gyting i Lesjaskogsvatnet – kartlegging av gytebekker
- Nr 2/05 Vern av Statskog SFs grunn. Områder i Oppland fylke – Utkast til verneplan
- Nr 3/05 Forvaltningsplan for Fokstumyra naturreservat